לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

יום ב', כ"ז בחשון תשמ"ו, 11 בנובמבר 1985 / שנה מ"ג מס' 12882 / המחיר –.630 שקל כולל מע"מ

איגרת פיוס מיוחדת מחוסיין לאסד

מאת עוזי מחניימי, כתבנו לענייני המזה"ת

באיגרת פיוס מיוחדת בכינה הירה אתמול חוסיין באחריות גורמים ירדניים להתרנות האחים המוסלמים בסוריה לפני למעלה משנה. דברי המלך נמסרו במברק לרה"מ הירדני האמיר לצאת בקרוב לסוריה ופורסמו אמש ברדיו דמשק. בדבריו הרגיש חוסיין את העובדה שלא היה מודע לפעילות אותם גורמים וגינה את מעשיהם. הוא קרא לפתיחת דף חדש ביחסי סוריה ירדן, ודבריו הם הכנה לפגישה הצפויה עם אסד.

פרס שמע מבסיוני על „התוכנית החדשה" שיוזם מובארק עם ערפאת

הביא שדר בע"פ מנשיא מצרים לרה"מ ● ה„נייר" שמנסחים עתה מובארק וערפאת עשוי לכלול כל האלמנטים שהוזכרו ע"י חוסיין, פרס, מובארק וערפאת לאחרונה ● ייתכן שבחתימה עליו יודיע ראש אש"ף על קבלת 242 ו־338 וקהיר מעוניינת להבטיח מראש שיהיה מקובל על ירושלים ● אבו־איאד הכריז אתמול: נגביר הפיגועים בכל שטחי ישראל

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ראש־הממשלה שמעון פרס קיבל אתמול בצהריים מסר בעל־פה מנשיא מצרים חוסני מובאראק, באמצעות מיופה הכוח של שגרירות מצרים בישראל מוחמד באסיוני, שבא מהתייעצויות בקהיר לירושלים. נתום הפגישה עם פרס, שארכה כשעה, נשאר באסיוני להתייעצויות בלשכת ראש־הממשלה. שעל תוכנן הוטל איפול מוחלט. לא מן הנמנע,

(סוף בעמוד 2)

„המלחמה הבאה תבוא כתוצאה ממגעיכם עם הרוצח ערפאת, הזד המצרי והצבוע העמוני"

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר־התעשייה והמסחר אריאל שרון הצמיד אתמול, בישיבת הממשלה, תואר „רוצח" ליאסר ערפאת, „זד" לנשיא מצרים חוסני מובאראק ו„צבוע" לחוסיין מלך ירדן, שאותו כינה „העמוני". שרון נדרש אל השלושה במהלך חילופי דברים חריפים ביותר, שהתפתחו אגב דיון על הסיבות לעזיבת קצינים את צבא הקבע. שניים משרי הממשלה רמזו, שמלחמת לבנון והביקורת עליה גרמו לירידה

(סוף בעמוד 2)

שר־הפנים מחרים היום הטקס באום־אל־פאחם

וייצמן: לא ייתכן שאני אצטייר כאוהב ערבים והשר פרץ כאוהב צה"ל

חילופי דברים קשים ערב הכרזת הכפר לעיר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

עמודתו של שר־הפנים יצחק פרץ, שסירב עד אמש להסכים להכרזתה היום של המועצה המקומית אום־אל־פאחם לעיר, גרמה לפגישה קשה מאוד, שהתקיימה אתמול, מייד אחרי ישיבת הממשלה, אצל ראש־הממשלה שמעון פרס, בהשתתפות שר־הפנים והשר עזר וייצמן, הממונה על הטיפול בערביי ישראל.

נוכח עמדת פרץ, אשר לא הסתפק בהתנצלות ראש המועצה המקומית של אום אל פאחם על כרוז שפרסמה המועצה לפני חודש ודרש ממנו התנצלות נוספת — עזב וייצמן במחאה את הישיבה, איים בהחזרת הטיפול בערביי ישראל לראש הממשלה, ואמר: „לא יכול להיות שאני, שלחמתי בערבים, אצטייר כשונא צה"ל ואוהב ערבים, והרב פרץ יצטייר כאוהב צה"ל". עוד הטיח וייצמן: „יש לי הרגשה שאני מין פרוטוה כאן".

פרץ יחרים הטקס

בסופו של דבר לא קיבל הרב פרץ את ההתנצלות שדרש, אך כדי לא להנכיר, ככל הנראה, את המתח עם לשכת ראש־הממשלה, הוא אישר אמש את הצו ההופך את אום־

(סוף בעמוד 2)

פרופ' זמיר תוקף „העבריינות הפוליטית" של המתנחלים ● עמוד 2

באוצר מבטלים הצעת רה"מ למלווה חובה ● עמוד 3

תביעה לוועדת חקירה לגילוי ילדי התימנים החטופים ● עמוד 3

ראש עיריית פרנקפורט לא אסר על הצגת פסבינדר ● עמוד 4

חייל נדקר בשיטת הסכין בגב בירושלים ● עמוד 16

בגין ייצא מחר מביתו

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

ראש־הממשלה לשעבר מנחם בגין, ייצא מחר מביתו ויעלה להר הזיתים, שם ייטול חלק בטקס האזכרה לרעייתו המנוחה עליזה. לפני שנתיים השתתף באזכרה משפחתית מצומצמת, אבל אשתקד לא יצא מפתח ביתו.

פרס תימרן את הליכוד למחלוקת פנימית בשאלת „הליווי הבי"ל" למו"מ

בעוד ממלא מקומו שמיר תובע לדון בנושא בקבינט כדי להפילו שם – אומר סגן רה"מ דוד לוי כי פרס קיבל אישור הכנסת להצהרתו „כיוון שחברי לא נזעקו כמוני נגדה ועתה המצב קריטי מבחינת הליכוד" ● רה"מ סרב אתמול לדון בנושא בממשלה או בקבינט ● ד"ר ביילין: יש החלטת ממשלה משנת 77, העומדת בעינה, המביעה נכונות להשתתף בוועידת ז'נבה בחסות המעצמות

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

הליכוד ניהל אתמול מלחמת תקשורת נגד ראש־הממשלה שמעון פרס, שהסכה תוך זמן קצר למלחמה פנימית בתוך שורות הליכוד, בין ממלא־מקום ראש־הממשלה יצחק שמיר לבין סגן ראש־הממשלה דוד לוי.

העילה לתקיפת ראש־הממשלה היתה נאומו במוצ"ש, בפני המשמרת הצעירה של מפלגת העבודה, שבו קבע פרס שוב, במפורש ובאורח חד־משמעי, שישראל תסכים לליווי בין־לאומי אם המלך חוסיין יסכים למו"מ ישיר. כן ועם הליכוד על סירובו של פרס להעלות את נושא ה„ליווי הבין־לאומי" לדיון בקבינט. אולם דוד לוי הפתיע כאשר קבע אתמול, בראיון ל„קול ישראל", כי לראש־הממשלה יש את גיבוי הכנסת לעניין זה וה„החלטת הכנסת היא מעל לכל".

(סוף בעמוד 2)

אכזבה בחוגים מדעיים: הנתח שתקבל ישראל מ„מלחמת הכוכבים" — 7 מיליון דולר

וזאת לאחר שנענתה ראשונה ללא תנאים להצטרף לפרוייקט ● בריטניה שהציבה תנאים קשוחים — תקבל לעומת זאת כמיליארד וחצי דולר

מאת אלכס פישמן, כתבנו הצבאי

גורמים מדעיים בישראל הביעו אכזבה מן הנתח הזעום שהוקצה לישראל במסגרת פרוייקט „מלחמת הכוכבים" — (אס. די. איי.). הגורמים המדעיים אומרים, כי עתה מסתבר, שהסכום שהוקצה למכוני המחקר בישראל, אינו עולה על 6–7 מיליון דולר, מתוך תקציב הפיתוח של הפרוייקט, המגיע ל־26 מיליארד דולר.

חוגים מדיניים בישראל ציינו, כי הסכום שנקבו בו אותם גורמים מדעיים להערכתם, אינו סופי, והסכום שהוקצה לישראל עשוי להגיע בסופו של חשבון ל־60 מיליון דולר. גם סכום זה הוא רק 0.6 אחוז מהסכום הכולל שהוקצה לפיתוח הפרוייקט בארה"ב וב־18 המדינות אליהם פנה הממשל האמריקני בבקשה להצטרף לפרוייקט.

בתשובה לשאלת כתבנו, מסר גורם בכיר במערכת הבטחון, כי אין בידו נתונים כדי לענות על השאלה כמה הקצתה ארה"ב לפיתוח במדינת ישראל.

התמורה להיענות

האכזבה שהביעו החוגים המדעיים בישראל נובעת מהתמורה שישראל היא אחת משתי מדינות, מתוך 18, שנענו לקריאת הממשל והביעו את הסכמתה לעמוד לימין ארה"ב ולהכניס עצמן למאבק הבין־גושי. כגודל הציפיות, כך גם גודל האכזבה. המדינה השנייה שהביעה עד כה את הסכמתה להצטרף לפרוייקט, היא בריטניה, ולמכוני מחקר בארץ זו יוקצו מיליארד וחצי דולרים. בניגוד לישראל, הציבה בריטניה תנאים קשוחים להצטרפותה, ואילו ישראל הצטרפה לפרוייקט ללא תנאים.

הדילמה של יו"ר הכנסת

אין לקנא ביושב־ראש הכנסת שלמה הלל, הניצב בימים אלה בפני דילמה כבדה ביותר. כל החלטה שיקבל יהיה בה סיכון ונזק לאושיות הדימוקראטיה בארץ. לשלמה הלל מגיעים כל השבח והתוקרה על התנגדותו הנמרצת להביא לסדר־היום של הכנסת את הצעות החוק הפרטיות של הארכי־גזען הישראלי (למרבה הבושה האיש נחשב כישראלי) מאיר כהנא, הצעות חוק, המהוות חיקוי מושלם של חוקי נירנברג הנאציים. אחת, השוללת מן הערבים בארץ את זכויות האזרח (עוד מעט יציע הגזען ש„תת־אזרחים" אלה יענדו טלאי צהוב עם הכתובת „ערבי"), והשנייה, האוסרת „יחסים" בין יהודים לערבים למען שמירת „טוהר הגזע היהודי".

יושב־ראש הכנסת יודע היטב, כי הצעות אלה יודחו על הסף, ולא יימצא אפילו חבר־כנסת אחד שירים ידו לתמוך בהן. אך שלמה הלל מתנגד, ובצדק, לזיהום משכן הכנסת ורשומותיו על־ידי חרפש הגזען־הנאצי הזה.

מצד שני בית־הדין העליון קיבל את העתירה של כהנא, והורה לכנסת לדון בהצעותיו מתוך גישה פורמאליסטית, ש„אין להפלות בין חברי הכנסת". יו"ר הכנסת מודע כמובן לעובדה, כי התעלמות מפסק־הדין הזה תהווה פגיעה ברשות השופטת, דבר ששום שוחר דימוקראטיה אינו מתכוון לו, ואינו רוצה בו. אומרים, כי יו"ר הכנסת שוקל אפילו התפטרות מתפקידו, ובלבד שלא יצטרך לתת יד לדיון בהצעות גזעניות בכנסת, וגם לא לפגוע במערכת המשפטית של המדינה. אך ההתפטרות אינה פתרון, אין זו דילמה של היושב־ראש בלבד, אלא של הכנסת כולה. שלמה הלל הוכיח את עצמו בתפקידו, ומלחמתו העיקשת נגד רוח הגזענות במשכן הכנסת, מחזקת את האמון הרב, מעבר לחילוקי דעות פוליטיים, שכל שוחרי הדימוקראטיה רוחשים לו.

צריך, איפוא, למצוא פתרון אחר בדרך של אישור מידי של תקנון, הנותן בידי יושב־ראש הכנסת, או הנשיאות, את הסמכות המלאה להחליט אם יש מקום להביא לדיון בכנסת, הצעות חוק מסוג אלה של כהנא, הנוגדות את רוחו של מגילת העצמאות של מדינת־ישראל. המשפטנים של הכנסת חייבים למצוא דרך לסילוק מזוהמת הגזענות מבלי לפגוע ברשות השופטת. בכנסת מונחת הצעת חוק של ח"כ גרנות, אשר יכולה לשמש בסיס לתיקון זה.

אך מעל לכל, הכנסת חייבת לטכס עצה כיצד להיפטר מאותו גזען עוד בכהונה הזאת של הכנסת, זכותה של הדימוקרטיה להתגונן ביעילות מפני נגיפי הנאציזם במהדורה הכהניסטית. סילוקו מן הכנסת לא יפגע בשום יסוד דימוקראטי, ההיפך מזה הוא נכון – הוא יחזיר לבית המחוקקים הישראלי את כבודו בעיני הרוב המכריע של העם. הפאשיסט הזה יודע היטב את המשטר הדימוקרטי כדי לבוז לו. ברוב חוצפתו אף העז להאשים את יושב־ראש הכנסת בבזיון בית המשפט. הכנסת חייבת לשים קץ לפיו, מתוך דבקות אמיתית במשטר דימוקראטי.

מפ"ם במערכה נגד הגזענות

אל תעמוד מנגד!

„אל תאמר לא ידעתי"

מבצע החתמה ארצי בתביעה לזירוז התחיקה נגד הגזענות— נמשך. עד כה החתמנו למעלה מ־30 אלף גלויות — ובכוונתנו להכפיל מספר החותמים במבצע זה. מפ"ם תציב בסוף שבוע זה למעלה מ־50 דוכני החתמה במקומות הבאים:

יום ו' – 13.00–16.00
ירושלים–רחבת המשביר
שבת בבוקר עד 12.00

„מבצע החתמה בדרכים"
הדוכנים יוצבו במקומות:
- צומת תנוקד
- צומת דברת
- צומת גולני
- צומת הכניסה לעפולה
- צומת עירון
- מזנון כפר־ויתקין
- צומת ג'למי
- צומת צמח
- ראש־הנקרה (רכבל)
- יטבתה
- יד־מרדכי
- צומת גונן

פרטים נוספים של מבצע ההחתמה בדרכים, אצל:
ליאור – 063-67680
חמי – 063-74127
חגי – 067-35024

במוצ"ש, 9.11
בשעות: 19–21.30
יוצבו דוכני החתמה במקומות הבאים:
ת"א – כיכר דיזנגוף לאורך רח' דיזנגוף בלונדון מיניסטור
ובמרכזי הערים הבאות: נצרת, נצרת־עילית, יוקנעם, חדרה, נתניה, לוד, רמת־גן, ראשל"צ, נהריה

ביום א' 10.11
בשעות 16.30–19.00
יוצבו דוכני החתמה במקומות הבאים:
חיפה – בבית הקרנות, בנווה־שאנן
ב"ש – ליד קפה „פרדו"
ובמרכזי הערים הבאות: פתח־תקווה, הרצליה, בת־ים, אזור, אור־יהודה, אשדוד, חולון, דימונה, כפר־סבא, קריית־גת, שדרות, ירוחם, דימונה, קריית־מוצקין.

חברי מפ"ם בכל הישובים המשתתפים במבצע, מתבקשים להתקשר למזכירי הסניפים ולסייע בהפעלת הדוכנים.

צילום: קלאודיו נוטקיאביץ

המשטרה בפעולה בהפגנת עובדי מספנות ישראל

עובדי מספנות ישראל חסמו כביש חיפה־עכו

במחאה על אי־תשלום משכורתם

מאת ירון זליג, כתב „על המשמר" בחיפה

כמה עשרות מפועלי ועובדי מספנות ישראל שיבשו אתמול בצהריים למשך שעה וחצי את התנועה לאורך כביש חיפה־עכו במחאה על אי־תשלום משכורת אוקטובר.

יו"ר ועד פועלי המספנה, אהרון בן־שושן, מסר, כי אתמול בבוקר מועד תשלום המשכורות — הודיעה הנהלת המפעל כי אין באפשרותה לשלם את משכורות העובדים וכי ככל הנראה לא תוכל לגייס את הסכום הדרוש עד לאמצע השבוע הבא.

בתגובה החליטו ועדי העובדים והפועלים לצאת להפגנה לאורך כביש חיפה־עכו. העובדים יצאו מהמפעל וצעדו לעבר הכביש עד לצומת בתי־הזיקוק, שם חסמו לתנועה את אחד הנתיבים.

כוח משטרה בראשותם של מפקד המחוז הצפוני, ניצב שאול לו, ומפקד מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חכים, שהגיע למקום, הודיע למפגינים כי ההפגנה נערכת ללא רישיון וביקשם לרדת אל שולי הכביש. העובדים הנזעמים השיבו לשוטרים כי הם כבר מזמן נמצאים בשוליים ומחו על כך ש„צריך לרדת לכביש" כדי לקבל משכורת.

הפועלים והעובדים המשיכו לשבש את התנועה תוך שהם צועדים לכיוון צומת וולקן, כשלשוטרים ניתנה הוראה לבצע מעצרים מקרב העובדים שיעלו על הכביש.

הרוחות התלהטו כאשר השוטרים החלו לבצע מעצרים והתפתחה תיגרה בינם לבין העובדים שניסו למנוע את מעצר חבריהם לבין השוטרים.

העובדים המשיכו בצעידתם לאורך הכביש עד לתחנת משטרת זבולון שם נועדו ראשי הוועדים עם מפקדי המרחב במגמה לשחרר את שלושת חבריהם שנעצרו. העצורים שוחררו בשעות הערב.

ממשיכים להכין תלמידים למבחני מישכל — למרות ביטולם

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

משרד־החינוך־והתרבות פירסם אתמול הודעה רשמית בדבר החלטת המנכ"ל א. שמואלי לבטל עריכת מבחני מישכל קבוצתיים לילדי הגנים והיסודיים, ואולם בשבוע שעבר פתחו שתי [illegible] למבחנים מכון הכנה לבחינות פסיכומטריות לגילאי 11 ומעלה.

את הידיעה על איסור עריכתם של מבחנים קבוצתיים בתחום האינטליגנציה פרסם „על המשמר" ביום ו' שעבר (1.11.85).

אחת מיוזמות המכון, הפסיכולוגית רותי מילגרום, השיבה לשאלת כתבנו, כי ידועה לה המלצת ועדת פרופ' באשי, אשר אוסרת עריכת מבחנים קבוצתיים עד סוף כיתה ט', ואולם היא וחברתה, שהקימו את המכון, אינן מוטרדות כלל. הורים ביקשו לרשום את ילדיהם למכון, אף כי נאמר להם שמשרד־החינוך אוסר מבחנים קבוצתיים.

המניעים של ההורים [illegible] לקביעת תלמידים מתאימים לחוגי העשרה מיוחדים למחוננים. חלק מן ההורים מבקשים להקטין את חרדות ילדיהם בעת הבחינות ולגלות את הסיבות לכשלונותיהם. אחרים מעוניינים שילדיהם יצליחו בבחינות הישגים וישובצו בהקבצות גבוהות בחטיבות הביניים.

מכון ההכנה לבחינות פסיכומטריות נפתח „בבית ליגת נשים" בשכונת רחביה. המכינות מעסיקות [illegible] חשיבה, פתרון בעיות, הגברת היכולת והבטחון העצמי, תרגול והכנה לבחינות בכלל. להערכת מקימות המכון יחלו מנהלי חטיבות עליונות שישתמשו בהם ויבקשו עריכת בחינות פסיכומטריות למועמדים לבית־ספרם, ולכן יימצאו תלמידים רבים למכון. כן שוקלות היוזמות פתיחת המכון לבוגרי תיכון, לשם הכנתם לבחינות גיוס בצה"ל.

קורס הכנה [illegible] ימשך 8 פגישות [illegible] ויעלה כ־150,000 [illegible]

ראשי ערי הפיתוח: אם נראה צ'ק – לא נשבות ביום א'

מאת מירית יערי, כתבת „על המשמר"

„נראה צ'ק לא נשבות, לא נראה צ'ק נשבות" — אמר אתמול ראש עיריית טבריה, יגאל ביבי, שהוא חבר במטה חירום של פורום ראשי ערי הפיתוח שהוקם לאחרונה.

ראשי ערי הפיתוח נפגשו אתמול עם ראש הממשלה שמעון פרס ושרים נוספים. הפגישה הדחופה נקבעה בהמשך לכנס קריית־שמונה ועל רקע מצבן הקשה של הרשויות, שרובן ככולן צוברות חובות כבדים ועיקולים מחברת חשמל, בנקים ועוד.

„בכל הפגישות אכלנו, שתינו, דיברנו. לא דובים ולא יערים", אומר ביבי.

מטה החירום של פורום ערי הפיתוח החליט שגם אם תתקיים היום פגישה נוספת עם ראש הממשלה הם יפתחו בשביתה מול בניין הכנסת מיום ראשון, „שביתה עד הצ'ק ובשיטת צה"ל, הגנראלים בראש", אומר ביבי.

לצורך השביתה תקים המועצה המקומית בית־שמש אוהל מול משכן הכנסת וראשי ערי הפיתוח יתמקמו בו בשקי שינה.

„כל שר מבטיח לכולם מה שרוצים לשמוע, אבל הצמיחה היחידה בערי הפיתוח היא קוץ ודרדר ומובטלים", אומר ביבי במרירות ומציין, כי הבטחתו של שר־האוצר מלפני חודש וחצי להעביר 18 מיליון דולר לערי הפיתוח לא מומשה וכן נכשלו כל הנסיונות להקים ועדת שרים לענייני ערי הפיתוח בגלל קטטות בין הליכוד והמערך.

השלב הבא בהחרפת השביתה, אמר ביבי, יהיה כנס מובטלים בירושלים מכל ערי הפיתוח שימחישו לנבחרי העם את המצב לאשורו.

אב לשמונה מכפר יונה נרצח בפרדס בצור נתן

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

גופתו של אב לשמונה מכפר יונה נמצאה אור לאתמול בפרדס בצור נתן והמשטרה סבורה כי מדובר במעשה רצח.

חנוכה רביב בן 71 מכפר־יונה היה בעל חנות למוצרי מזון בשוק נתניה. ביום רביעי בערב, בשעת סגירת החנויות, נראה חנוכה נועל את חנותו ויוצא לדרכו. אולם הוא לא הגיע הביתה. בשעה 1 אחר חצות הודיעו בני משפחתו המודאגים למשטרה על העדרו, במשטרה החלו מייד בחיפושים אחריו. בשעה 6.30 אור לאתמול דיווח פועל ערבי העובד בפרדס בצור־נתן על גופת גבר. והמשטרה זיהתה את הגופה כגופת רביב. על הגופה נמצאו סימני אלימות, וסיבת המוות נבדקת.

חנוכה רביב יליד עיראק היה אב לשמונה ילדים, וסב ל־30 נכדים. היה ידוע בכפר יונה כאיש אמיד. במשפחתו טוענים כי כנראה נפל קרבן לשודדים שידעו כי הוא נושא כסף רב. וכן את פדיון היום בכיסו. למשטרה כמה כיווני חקירה והיא בודקת אם הוא נרצח על רקע עוון או פלילי.

„אלסם": לגמול אסירים מסמים או לשחררם

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

חברי אגודת „אלסם" בחיפה תובעים משר־המשפטים, מהיועץ המשפטי לממשלה ומנציב שירות בתי־הסוהר להורות על שיחרורם לאלתר של עשרות ואף מאות אסירים הכלואים בבתי־כלא בישראל ואינם מקבלים, בניגוד לצו בית־המשפט, טיפול גמילה מסמים.

פרשת תביעה זו החלה לפני כשבועיים, שעה שחברי אגודת אל סם בחיפה יצאו לסיור בכלא דמון. במהלך סיורם הוברר לחברי האגודה, כי שירות בתי־הסוהר אינו מסוגל למלא אחר צו בית־המשפט ולהושיט עזרה שיקומית לנפגעי סמים עקב הצפיפות הרבה השוררת ועקב מספר האסירים הגדול הזקוק לטיפול. עו"ד יואב צח, חבר האגודה, פנה בשם האגודה במכתב דחוף לנשיא בית־המשפט העליון השופט מאיר שמגר, ליועץ המשפטי לממשלה, הפרופ' יצחק זמיר, לשר־המשפטים, משה נסים, ולנציב שירות בתי־הסוהר, גונדר רפי סוויסה, ולמבקר המדינה, יצחק טוניק, בתביעה לשחרר אסירים שהגיעו למחצית שנת המאסר האחרונה שלהם ושבית־המשפט פסק כי בזמן זה יקבלו טיפול גמילה מסמים.

עו"ד צח כותב עוד, כי למעשה מוחזקים האסירים בכלא בניגוד לחוק ועל־כן יש לשחררם ולהושיט להם סיוע במסגרת אזרחית.

כתבנו מציין, כי לאחרונה נאלצה להתפטר משירות בתי־הסוהר מנהלת אגף השיקום של כלא רמלה, חיה היכל, שטענה אף היא כי שירות בתי הסוהר אינו עושה די לטיפול בנפגעי סמים.

נחמקין לדרוזים בגולן: נסייע אם תכירו בסיפוח

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

שר־החקלאות, אריה נחמקין, הבטיח אתמול לדרוזים בגולן להתייחס באהדה לבקשותיהם ולהתייחס אליהם כאל תושבי ישראל שווי זכויות בכל הקשור לסיוע ממשלתי. אולם שר־החקלאות הוסיף, שהדבר מותנה בהכרתם בכך שישראל נשארת ברמת־הגולן לתמיד והאיזור הפך לחלק בלתי נפרד ממדינת ישראל.

שר־החקלאות אמר דברים אלה במהלך סיורו אתמול בכפרים הדרוזים בגולן, שם נפגש עם ראשי הכפרים. בסיור נטל חלק גם השייח' אמין טריף, מנהיגם הרוחני של הדרוזים בישראל.

התושבים פנו לשר־החקלאות בבקשה לסייע להם בענייני מים ושטחי מרעה. ושר־החקלאות השיב בחיוב.

הדרוזים קבלו גם על הבעיות שיש להם עם „הסיירת הירוקה" המונעת מהם לגדל עיזים. שר החקלאות אמר, שבישראל יש חוק האוסר לגדל עיזים כי הן משחיתות שטחי מרעה, עצים ופוגעות בשמורות הטבע. אולם הוא הציע לנכבדים הדרוזים לשמש בורר בסכסוך בינם לבין „הסיירת הירוקה" ופסיקתו תחייב את כל הצדדים. הדרוזים קיבלו את הצעתו.

נחנכה אנדרטת זכרון לחללי אוניברסיטת ת"א

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

בשטח הקמפוס של אוניברסיטת ת"א, נחנך אתמול אתר הנצחה ואנדרטת זיכרון ל־147 חללי צה"ל, בוגרים ומורים, אנשי אוניברסיטת ת"א שנפלו במלחמות ששת הימים, יום הכיפורים ומלחמת לבנון.

את האנדרטה, העשויה שיש ועופרת, ואשר חרוטים בה שמות הנופלים, יצר האמן הפסל דוד גרום אשר השקיע ביצירתו ארבע שנות עבודה.

הרמטכ"ל, רב אלוף משה לוי אמר בטקס חנוכת האתר, כי על אף הקשיים, יש להמשיך ולקיים את השילוב של אחיזה בספר וההשכלה, מתוך רצון, והחרב — מתוך הכרה בכורח".

נשיא האוניברסיטה פרופ' משה מני, אמר כי במשך השנים הגיעו לאוניברסיטה פניות רבות של הורים שכולים שביקשו להנציח את שם בנם באולמות, במחקרים, במילגות ובקתדראות.

דברים מרגשים במיוחד נשא הפרופ' הסופר יזהר סמילנסקי, שמפעם לפעם הזיל דמעה וגרונו נחנק מבכי. „אנדרטה, זה לעצור ולזכור. ישנו כאן רגע גדול מהרגע שסביבנו; זהו רגע של מיפגש הנספים והתפקרות הנשארים. היו מלחמות עם אלבומים אחריהן, היו מלחמות עם שירי־לוחמים ומלחמות עם סרבנות וספרי שירה קשים שלא נקים עוד אנדרטות ושלא נתבע עוד מבנינו את אות הגבורה מול המוות, אלא את הגבורה שבמיצוי החיים לעומק ולגובה", אמר ס. יזהר.

דרושה יוזמת אמת לשלום צודק ויציב

מול זעקות השבר של הליכוד הלאומני על נכונותו של המערך למסור „חלקי מולדת" תמורת הסדר שלום עם ירדן, נתקלים אנו בתגובה מגמגמת ומעורפלת של המערך; שיותר משיש בו נחישות לפריצת דרך כדי לקרב את השלום, עלולים למנוע הסדר ולהוביל אל עברי פי תהום ומלחמות אין קץ.

לבעיותיה השונות של מדינת ישראל ולעתידה אין ולא יהיה פתרון אחר זולת השלום, כשם שלעם הפלשתיני ומדינות ערב השכנות אין מוצא זולת הסכם והסדר כולל. משום כך אין תביעה צודקת, חשובה ודחופה יותר מממשלת ישראל, וראשית כל מהמערך, לצעוד צעדים של ממש לקראת פתרון צודק של בעיית הפלשתינאים, שורש הסכסוך הערבי־ישראלי, על ידי הכרה בזכותם להגדרה עצמית ולממשל עצמי על פי הבנתם, תוך שמירה מעולה של ישראל על זכותה לבטחון בגבולות מוכרים ומוסכמים.

צעדים אלה מחייבים משא ומתן עם כל המדינות הערביות השכנות ועם אש"ף נציגו הלגיטימי של העם הפלשתיני, כשאש"ף מתחייב להפסיק הטרור כדי לאפשר המשא ומתן.

הצלחת משא ומתן זה, בתנאים תקינים, מחייב קיום ועידה בין־לאומית בהשתתפות נציגי המדינות הקבועות במועצת הבטחון, שיתוף שתי מעצמות העל — ברית־המועצות וארצות־הברית – ויבול ועידה זו להצלחה ויתן ערבות בין־לאומית לחיסול הסכסוך הערבי־ישראלי ולשלום צודק ויציב באיזור.

ברית השמאל הציוני־הסוציאליסטי העצמאי
ת"א, ת.ד. 26115
נובמבר 1985 — זכרון לאשר שלומי ז"ל.

פרופ' זמיר תוקף מועצת יש"ע וקורא להיאבק ב"עבריינות פוליטית"

החלטות מועצת יש"ע זורעות את זרע הפורענות של מלחמת אזרחים — זו עבריינות פוליטית

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

היועץ המשפטי לממשלה פרופ' יצחק זמיר קרא להיאבק עד חורמה במה שהוא כינה "עבריינות פוליטית". הוא תקף בחריפות את החלטת מועצת יש"ע לפיה עומדת הממשלה לפעול בניגוד לחוק ועל כן יש להיאבק בה.

פרופ' זמיר כינה דברים אלה דברי בלע הזורעים את זרע הפורענות ומלחמת האזרחים.

פרופ' יצחק זמיר דיבר אמש בכנס של לשכת עורכי הדין של מחוז ירושלים.

פרופ' זמיר ציין עוד: "אם ציבור אחד לוקח לעצמו את הזכות לקבוע כאילו הוא בית משפט עליון, אם הממשלה פועלת כחוק, אין סיבה שלא יבוא ציבור אחר ויחליט הוא לעצמו מתי הממשלה פועלת שלא כחוק ואין לציית לה."

הפרופ' זמיר הטעים כי התנגשות בין ציבור לציבור קל לה לעבור ממלחמת דיבורים למלחמה של ממש. עלינו לעמוד בעניין זה תקיפים ונחושים בדעתנו, אמר פרופ' זמיר.

עבריינות פוליטית

היועץ המשפטי לממשלה תקף את מה שהוא כינה "העבריינות הפוליטית" ואמר שיש בה סכנה לחברה דמוקרטית שומרת חוק ומגינה על זכויות האדם. העבריינות הפוליטית, לדבריו של פרופ' זמיר הינה עבריינות של אנשים קיצוניים אשר יש לה גיבוי בקרב אנשי ציבור להם עמדות והשפעה. "אנשי ציבור אלה רואים עצמם זכאים ואולי אף חייבים לעשות שימוש בעוצמה ובכוח שהוענקו להם כדי להסדיר ולהיאבק למען אותה קבוצה של עבריינים פוליטיים". פרופ' זמיר הטעים עוד כי העבריינות הפוליטית מסוכנת אף יותר מהעבריינות הפלילית.

צלצול מהיר

האשים מחמיד, ראש מועצת אום אל-פאחם

מנפחים את פרשת הכרוז יומיים לפני הטקס

יומיים לפני הסיבתה של אום אל-פאחם לעיר, מתפוצצת פרשת הכרוז.

— מדובר בכרוז שקרא לתושבים לשבות, תוך מתן השוואה בין התקציבים המופנים להתנחלויות בגדה — בין השנים 1968 ל-1984 הושקעו בהתנחלויות, לצורך פיתוח בלבד, מיליארד שבע מאות וחמישים מיליון דולר. זאת, כשהתקציב של אום אל-פאחם אפילו בשנות הזוהר שלה, לא הגיע ליותר ממאה אלף דולר בשנה, למרות שמספר התושבים בגדה-המערבית אינו עולה על מספר תושבי אום אל-פאחם. ולכן שאלתי, האם באמת מקבלים ערביי ישראל זכויות שוות. הכרוז הזה יצא לפני חודש. ופתאום, תחיית-מתים. ויש מי שדואג לנפח את העניין יומיים לפני הכרזת אום אל-פאחם בעיר.

וזה מה שהרגיז, לדעתך, את השר?

— טוב. כדי להיות בהיר יותר ציינתי, שהסכומים האלה אינם כוללים את תקציבי צבא הכיבוש, המשפיל, באמצעות תוקפנות, עם אחר. והרי מובן שצבא הכובש עם אחר גורם להשפלתו, והדברים שאמרתי נאמרים יום-יום בכנסת על דעתם של רבים מאזרחי ישראל, יהודים וערבים, שחושבים שכיבוש, כל כיבוש, איננו יכול להיות נאור. ואת זאת אני מתכוון לכתוב למנכ"ל משרד הפנים. שהאשים אותי בעשיית מעשה פלילי, באיבה ובהסתה.

בכל זאת, התנצלת לפני השר.

— כן. אמרתי, שלא התכוונו לפגוע ולהשמיץ את המדינה או את צה"ל ושאני מצטער על עגמת-הנפש שנגרמה לכל הצדדים. אבל, מסתבר שזה לא עזר. למרות שמי שמכיר אותי יכול להעיד, שמה שמייחסים לי ממש לא מתאים לי.

ומה תעשו היום?

— חבל שילדי הגן וביה"ס, שהתכוננו במשך ימים, לא יבינו למה החליט השר שלא לבוא לטקס. ואני לא יודע איך ירגיש השר כשיעשו בהעדרו את אותן פעולות, שהתכוננו לעשות בבואו.

ועכשיו. משתהפוך אום אל-פאחם לעיר, אתה חושב שתזכו גם לתוספת תקציב?

— אינני יודע. אני מקווה שכן.

אתי רונאל

מפ"ם מזדהה עם עיתונאים מרותקים בגדה

מאת כתב "על המשמר"

חבר הכנסת מוחמד ותד, ולטיף דורי, רכז העניינים הערביים במפ"ם, נפגשו עם רגדואן אבו עיאש, יו"ר אגודת העיתונאים הפלשתינים בשטחים. ולאחר מכן ביקרו אצל שלושת העיתונאים — מוסה גראראת, טלאל אבו עפיפה ונבהאן חרישה — המרותקים מזה תקופה ארוכה למקומות מגוריהם בגדה.

העיתונאים המטופלים במשפחות גדולות, התריעו על שלילת מקורות פרנסתם בעקבות ריתוקם השרירותי, מבלי להגיש נגדם כתב אשמה כלשהו.

נציגי מפ"ם הדגישו, שהמפלגה פועלת למען הפסקת מדיניות היד החזקה בשטחים, הכוללת גירושים, פיצוץ בתים, מעצרים מינהליים, ריתוקים ועוד.

לאחר הביקורים הנ"ל הגיש ח"כ ותד שורה של שאילתות לשר הביטחון, יצחק רבין, שבהן הוא דורש לפרט את הסיבות להוצאת צווי-הריתוק.

פרס תימרן הליכוד

(המשך מעמוד ראשון)

החלטה משנת 77

מזכיר הממשלה ד"ר יוסי ביילין הבהיר קודם לכן, בתשובה לשאלות כתבים, כי אין שום צורך ומקום להביא את נושא הליווי הבין-לאומי לדיון בממשלה או בקבינט. עומדת בעינה, אמר, החלטת הממשלה מה-27.10.77. המביעה נכונות להשתתף בוועידת ז'נווה, בחסות ארה"ב וברה"מ. מזכיר הממשלה העיר, כי החלטה זו אף לא התנתה את הסכמת ישראל להשתתפות ברה"מ בחידוש היחסים הדיפלומטיים עם ישראל — כפי שפרס מתנה עתה. עוד אמר ד"ר ביילין, כי על הממשלה חל חוק הרציפות, והחלטת ממשלה שלא בוטלה — עומדת בעינה. "מי שרוצה לבטל החלטת ממשלה — עליו הראיה", אמר מזכיר הממשלה.

הכנסת נתנה גיבוי

ד"ר ביילין הדגיש, כי הכנסת נתנה למעשה פעמיים גיבוי חוקתי לליווי בין-לאומי של שיחות בין ישראל ומשלחת ירדנית-פלשתינית. פעם אחת כשאישרה את הודעת פרס ב-10.6.85. ופעם שנייה כשאישרה את נאומו ביום ג' לפני שבועיים. על בסיס כל אלה, אמר מזכיר הממשלה, יכול ראש-הממשלה להציע ליווי בין-לאומי מבלי להתבקש להחלטה נוספת.

ד"ר ביילין העיר עוד, בראיון בתוכנית "ערב חדש", שאם בכל-זאת יגיע הנושא לדיון בקבינט, אזי "הקבינט הוא יצור שאנו המצאנו, המעניש את היוזם בו. אם שר מסויים יבקש לבטל בקבינט את החלטת הממשלה משנת 1977 ולמנוע את הליכת ישראל לנו"מ בליווי בין-לאומי כזה או אחר, הרי אם חמשת השרים השייכים לאגף שלו יתמכו בו, וחמשת השרים האחרים לא יתמכו — הצעתו תיפול".

השר קצב: הפרה ברורה

בינתיים אמר שר העבודה והרווחה משה קצב, כי כל מי שעיניו בראשו יכול להבחין, שהצהרת הממשלה מהווה הפרה ברורה של ההסכם הקואליציוני. על ראש הממשלה להסכים לתביעת שרי הליכוד ולהביא את העניין להכרעה בקבינט, אמר קצב.

מ"מ ראש הממשלה יצחק שמיר, שדיבר בראיון בטלוויזיה בערבית, ביטל את ההתבטאויות המצריות והירדניות האחרונות כחמקמקות ומעורפלות. הוא אמר, שאי-אפשר להתייחס לדרישות חוסיין מערפאת ברצינות כל-עוד קיים הסכם חוסיין-ערפאת מ-11 בפברואר השנה. בהתייחסו ל"ליווי בין-לאומי" אמר שמיר, כי איש אינו יודע מה זה. אם מדובר בוועידה בין-לאומית, שבידיה תפקיד ישראל את עתידה — איש בישראל לא יקבל זאת, אמר שמיר.

שמיר: לא מקבלים

שמיר הדגיש, כי הליכוד לא מקבל את הטענה שאישר ליווי בין-לאומי כאשר הצביע בכנסת הצבעת אימון על נאום ראש-הממשלה לפני שבועיים. כן קבע שמיר, כי "הסתמכות על החלטת ממשלה משנת 1977 היא אווילית", מאחר שהיא התקבלה לפני הסכמי קמפ-דייויד, ואחריהם השתנה המצב כליל ושוב אין מקום לוועידה נוסח ז'נווה.

לשאלה אם הוא צופה משבר ממשלתי, השיב שמיר: "תמיד כשיש חילוקי דעות, יש סכנת משבר".

לוי: יש לפרס אישור

דוד לוי אמר, לעומת זאת, כי פרס יכול להתבסס על אישור הכנסת בקביעתו, שהממשלה מוכנה למו"מ ישיר עם ירדן בליווי בין-לאומי. אפשר רק להביע תמיהה, אמר על חבריו שלו, שלא נזעקו כמוהו כאשר הדבר נדון בכנסת, והצביעו בעד נאום ראש-הממשלה. "אני לא חושב שיש לעשות כאן רוואנש", אמר לוי. "אפשר לתקן על-ידי הבנות. אבל הדבר החמור הוא, שראש-הממשלה בהחלט יכול לומר, שיש החלטת כנסת והחלטת הכנסת היא מעל לכל". לכן, סיכם לוי, המצב הרבה יותר מסובך וקריטי מבחינת הליכוד.

לאור הבקיעים בעמדת הליכוד העדיפה אמש לשכת ראש-הממשלה שלא להגיב כלל. עם זאת לא הוסתרה שביעות הרצון מן ההתפתחות האחרונה ואף נאמר על ראש-הממשלה, כי זכה ומלאכתו נעשית בידי אחרים.

וייצמן: לא ייתכן שאני

(המשך מעמוד ראשון)

אל-פאחם לעיר, אולם החליט להחרים את הטקס.

ביום ו' ביקר עזר וייצמן באום אל פאחם, לאחר שנועץ בדבר עם מנכ"ל משרד הפנים חיים קוברסקי, שחייב את הביקור. משרד הפנים אף הסכים להקדים הורמת 600 מיליון שקל לאום-אל-פאחם לפני ביקור וייצמן, כדי ליצור אווירה נוחה לקראת הביקור ולהרגיע את הרוחות במקום.

הכרוז של המועצה

הרוחות באום-אל-פאחם סערו על רקע קשיים תקציביים. הדבר אף היווה עילה לכרוז שהופץ באום-אל-פאחם לפני חודש, בחתימת המועצה המקומית, בו נעשתה השוואה בין הכספים שהוזרמו בשנים 74-1968 להתנחלויות בגדה המערבית (1.75 מיליארד דולר), לעומת הכספים שהוזרמו לאום-אל-פאחם (70.000 דולר), וזאת, כנאמר בכרוז, "למעט התקציבים המזורמים לצבא התוקפנות, האלימות והשפלה". המשפט האחרון עורר זעם רב במשרד הפנים.

אינו מסתפק בהתנצלות

לאחר דיונים הוסכם, כי האשם מחמיד ישלח למשרד הפנים מברק בו יכתוב, שאם הדברים בכרוז הובנו שלא כהלכה, הוא מצטער על כך. המברק נשלח, אך אתמול הודיע הרב פרץ, כי אינו מסתפק בנוסח זה והוא תובע, שמחמיד יביע צער "אם הדברים הובנו שלא כהלכה".

ראש הממשלה.

פרס לא פסק

וייצמן אמר לפרס: "אני אחראי על נושא ערביי ישראל בשמך. לא ייתכן, שיבוא פקיד ויבטל את ההכרזה (של אום-אל-פאחם לעיר) ויצא שאני אוהב ערבים ואחרים שונאים ערבים". וייצמן גם ביטא את התרשמותו, כי משרד הפנים מחפש תירוצים "מתחת לאדמה" כדי לא לקיים את ההכרזה, שכן מדובר בכרוז שפורסם כבר לפני חודש. הוא ציפה, כי ראש הממשלה יפסוק — בניגוד לעמדת שר הפנים — שהטקס יתקיים היום כמתוכנן.

ראש הממשלה לא היה מוכן לעקוף את שר-הפנים ולכן עזב וייצמן בזעם את הישיבה. מגעים שהתנהלו אתמול בשעות אחר-הצהריים והערב בין לשכת וייצמן, משרד הפנים והמועצה המקומית אום-אל-פאחם, סייעו להתגבר על הבעיה ולקיים את הטקס במועד, בלי שר הפנים.

גרנות: מבנה הממשלה מסכן תהליך השלום

תובע דיון מדיני בכנסת בהתפתחויות

מאת מוטי בסוק
כתב "על המשמר" בכנסת

בהצעה דחופה לסדר היום דרש אתמול מזכ"ל מפ"ם אלעזר גרנות עריכת דיון מדיני בכנסת, לנוכח ההתפתחויות האחרונות בזירת השלום.

גרנות דורש כי בדיון הזה תבהיר ישראל את עמדותיה, לדעתו כדבריו האחרונים של חוסיין יש משום חידוש ותמורה חשובה בתהליך השלום.

מזכ"ל מפ"ם מציין כי המבנה הפנימי של הממשלה מאיים על המשכו של תהליך השלום ועלול להביא לשיתוקו. דיון מדיני בכנסת חיוני כדי שהממשלה תוכל להבהיר את עמדתה הרשמית.

הרבנים חרגו מסמכותם

הרבנים הראשיים חרגו מסמכותם, בשעה שפרסמו גילוי דעת, בנוסח ארץ-ישראל השלימה, קובע מזכ"ל מפ"ם בהצעה דחופה לסדר יומה של הכנסת.

גרנות מדגיש כי כדבריהם הצטרפו הרבנים אברהם שפירא ומרדכי אליהו לדברים שהביעה מועצת יש"ע. עוד אומר גרנות כי הרבנים הראשיים נתנו לגיטימציה אידיאולוגית להצהרות פוליטיות המסכנות את שלטון החוק ואחדות העם. לדעתו הדברים חמורים במיוחד גם בשל תוכנם וגם בשל הזמן בו הם נאמרו.

החלטה אנטישמית

במלאת עשר שנים להשוואת הציונות עם הגזענות, באו"ם, קראה אתמול חייקה גרוסמן לכנסת לקיים דיון מיוחד במליאה בהחלטה זו. גרוסמן מציינת כי החלטת האו"ם היתה אנטישמית ותומכיה הביאו את האו"ם ליום השפל בתולדותיו.

המלחמה הבאה תבוא

(המשך מעמוד ראשון)

במוטיבציה בצה"ל לשרת בקבע. שרון קרא להקמת ועדת חקירה שתחקור את התנהגות המערך במלחמת לבנון, והאשים את המערך באחריות למלחמת יום כיפור ולמלחמה הבאה, שתבוא לדבריו, בעקבות המגעים לשלום. יעקב צור כינה את דבריו "עזות מצח".

הדיון התפתח בעקבות דברי שר הבטחון יצחק רבין, כי ייתכן שהביקורת על הצבא מורידה את הרצון והמוטיבציה לשרת בצבא הקבע. אמר השר יוסף שפירא (מורשה): "ייתכן שהביקורת על מלחמת לבנון גרמה לירידת המוראל בצה"ל". המשיך שר הקליטה יעקב צור: "ניתן היה לחסוך ביקורת זאת, אילו היו חוסכים לעם ישראל את המלחמה הזאת".

הרוצח, הזד והצבוע

הגיב שרון, שר-הבטחון בתקופת מלחמת לבנון, המזוהה עם מלחמה זו: "על איזו מלחמה אתה מדבר? על מלחמת יום כיפור שאתם אחראים לה? או על המלחמה הבאה, שתבוא כתוצאה מהדיונים שלכם עם הרוצח ערפאת? אתם מאמינים לזד המצרי ולצבוע העמוני. אני תובע ועדת חקירה, שתחקור את התנהגותכם במלחמת לבנון".

צור קפץ: "מהיכן עזות המצח הזאת? איך אתה מרשה לעצמך את זה אחרי המלחמה, שבה סיבכת את עם ישראל? אתה חייב לעמוד לדין הציבור על המלחמה הזאת. קצת צניעות מצדך!".

מעוניין בוועדת חקירה

שרון: "אני דווקא מעוניין בוועדת חקירה, היא היתה מוצאת את כולכם אשמים".

שר הכלכלה, גד יעקבי: "לא מאוחר מדי להקים אותה. אנחנו מסכימים, והיא תחקור את הכ"ל". יעקב צור: "כבר היתה ועדת חקירה. הופעת (שרון) בפניה, היא כבר פסקה את אחריותך ואשמתך במלחמה הזאת".

שרון: "מלחמת יום כיפור: שמחתם אותה הרסתם הכל במלחמת יום כיפור".

יעקבי: "על מלחמת יום הכיפורים כבר היתה ועדת חקירה".

פרס שמע מבסיוני על "התוכנית"

(המשך מעמוד ראשון)

כי באסיוני הביא עמו נייר או ראשי פרקים של הנייר, שעל פי דיווחים שונים, מתנסח עתה בין מצרים ואש"ף.

יוזמת שלום חדשה

על פי ידיעות אלה מדובר ביוזמת שלום חדשה, שתביא בחשבון את כל האלמנטים שנאמרו עד כה על-ידי המלך חוסיין, ראש-הממשלה פרס. נשיא מצרים מובראק ואש"ף. ככל הנראה מעוניין הנשיא מובראק, כי הנייר שיחתום עליו עם יאסר ערפאת — שבו אולי יודיע ערפאת, בשם אש"ף, על קבלתו את החלטות מועצת הבטחון 242 ו-338 — יהיה מקובל גם על ירדן ובמיוחד על ישראל.

מקורות בלשכת ראש הממשלה אישרו אתמול את דבר הפגישה בין באסיוני ופרס. כן אמרו, כי במסר של הנשיא מובראק יש התייחסות לנושאים בילטראליים ואחרים.

על פי ידיעות מקהיר נשאר שם ערפאת לזמן בלתי מוגבל, עד לסיום חיבור ה"נייר".

(עי"ד ע"צ) — מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, קרא אמש לפיגועים נוספים בשטחים הערביים הכבושים. הוא אמר בראיון ששודר אמש בטלוויזיה של אבו-דאבי, כי "הצהרת קהיר" שבה ויתר על אלימות מחוץ לשטחים הכבושים, אין פירושה כי אש"ף נטש את המאבק המזוין.

אבו-איאד: בכל שטחי ישראל

ההבטחה של מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת, להימנע מפיגועים מחוץ לשטחים הערביים הכבושים, איננה חלה על ישראל עצמה, ההתנגדות תימשך "בכל מקום בתוך שטח פלשתין, שחולק לשני חלקים כאשר קמה ישראל ב-1948".

עם קצ'ה, זיוה, תמי, נגה וכל בני המשפחה
ביתנו שרוי באבל כבד
על פטירתה של
רחל שומרון (רצ'ולי)
ממייסדי הקיבוץ
ההלוויה תתקיים היום, יום שני 11.11.85 בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ גבעת-עוז

על המשמר
עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ
בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל-אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3-43360-4
המען למכתבים: שירות שק-דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian), 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן-יהודה 2, בנין סנסור חדרים 102-121, טל. 225125-6, המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' ... 17, טל. 673673, המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בכירים באוצר: הצעת פרס להטיל מלווה-חובה — אבסורדית

המלווה נועד למנוע קיצוץ של חצי מיליארד דולר בתקציב השנה הבאה ● בהתייעצות שנייה בממשלה לא הוחלט דבר ● לפי דרישת קצב, יוזרמו כספים כדי להילחם באבטלה

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

פקידים בכירים במשרד האוצר, כינו אתמול "אבסורדית" את ההצעה להטיל מלווה-חובה על הציבור בתהליך לקיצוץ בסך של חצי מיליארד דולר מהתקציב בשנת הכספים הבאה.

על-פי הצעה שהועלתה בסוף השבוע שעבר על-ידי לשכת ראש-הממשלה, יוטל על הציבור מלווה-חובה בשנה הבאה, על-מנת לגייס כ-300 עד 400 מיליון דולר. על-פי הצעה זו, המלווה ימנע את הצורך בקיצוץ גדול מדי בתקציב.

פרס מסרב לקצץ

באוצר דבקים בדרישה לקצץ בתקציב המדינה לשנת הכספים הבאה וטוענים, שראש-הממשלה, שמעון פרס, מתנגד לקיצוצים בתקציב מתוך מניעים פוליטיים. לדברי פקידים באוצר, פרס מסרב לקבל את הצורך בקיצוץ שכן הוא אמור לחול במיוחד על תקציב החינוך, הביטחון והבריאות, אשר נמצאים בידי מפלגת העבודה.

לדברי אותם פקידים, פרס מעדיף להטיל מיסים חדשים כל פעם שהוא נתקל בבעייה תקציבית. "בעבר העלה ראש-הממשלה את המס המקביל במקום לקצץ בתקציב משרד-הבריאות, ועכשיו הוא רוצה להטיל מלווה-חובה שהוא מס לכל דבר, במקום לקצץ בתקציב כנדרש", אמרו הפקידים.

צמרת כלכלית

אמש כונסה התייעצות בלשכת ראש-הממשלה, בהשתתפות הצמרת הכלכלית של הממשלה. ההתייעצות אתמול נועדה למצוא פתרון למחלוקת, בעקבות ההצעה לקצץ חצי מיליארד דולר מהתקציב לשנת הכספים הבאה. התייעצות דומה בשבוע שעבר לא הניבה פירות ולאחריה הועלתה ההצעה להטיל את מלווה-החובה.

לפני ההתייעצות לא היה ידוע באוצר אם פרס יתכוון להעלות באופן רשמי את ההצעה להטיל מלווה-חובה. אך לדברי הפקידים, שר-האוצר יתנגד לה בתוקף אם אכן תועלה.

מלווה שווה מס

לדברי פקידים במשרד-האוצר, אבסורד הוא לדבר על תוכניות לבצע רפורמה במיסים, להוריד את נטל המס ובו בזמן להציע מלווה חובה. לדברי אותם פקידים, הציבור יתייחס, ובצדק, לאותו מלווה כאל מס לכל דבר.

"אם אכן תתממש ההצעה, הרי שהדבר יהרוס את התוכניות לבצע רפורמה במערכת השכר, ויעלה את עלויות הייצור במשק", אמרו הפקידים.

ועדת שרים למלחמה באבטלה

אתמול החליטה הממשלה להזרים כספים למלחמה באבטלה, בעיקר באזורי פיתוח. הממשלה החליטה, שפרס, שר-האוצר, מודעי, ושר-העבודה והרווחה, משה קצב, יקבעו את הסכומים של הסיוע.

הדיון אתמול בממשלה סיים סדרה של דיונים בנושא האבטלה אשר החלו ביוזמת השר קצב. קצב הציע בעבר להזרים כ-20 מיליון דולר לפרוייקטים של הסבה מקצועית כדי להילחם באבטלה, אולם נתקל בהתנגדות מודעי.

הממשלה החליטה להקים ועדת שרים אשר תבדוק סדרה של רעיונות שהועלו על-ידי שר הכלכלה, גד יעקבי, כדי להילחם באבטלה. יעקבי הציע, בין היתר, להביא לרפורמה במיסים ולעודד מפעלים לקלוט עובדים, כחלק ממאמץ נגד האבטלה.

צעיר תימני שנחטף מהוריו:

אני מאמין שהורי קיימים ומחפש אותם

מאת ניצה רימון, כתבת "על המשמר"

"אני מאמין שהורי קיימים ואני מחפש אותם" — אמר צעיר תימני כבן 33, שהעז לקום ולהתחשף בכנס של יוצאי תימן, שהתקיים אמש בראש-העין, ובו דרשו ההורים להקים ועדת-חקירה לבירור נסיבות היעלמם של 500 מילדיהם.

היה זה רגע השיא של הכנס. כאשר הצעיר הנרגש עלה לבמה, אחרי לבטים רבים. ועמד בפני מאות רבות של יוצאי תימן שהגיעו מכל רחבי הארץ. הצעיר סיפר, כי גדל במשפחה אירופית כבתוך חממה ומאומה לא חסר לו. אולם משבגר הבין, כי הוא אולי אחד מהילדים התימנים הנעדרים ולא ידע מנוחה מאז.

בכנס השתתפו שר הדתות, יוסף שפירא, חברי-הכנסת, הרב פורוש, מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר ומרים תעסה-גלזר. הורי הילדים הנעדרים יצאו בקריאה אל נשיא המדינה, ראש-הממשלה, חברי-הכנסת, אישי-ציבור ורבנים, בתביעה להקים ועדת-חקירה ממלכתית לגילוי הילדים הנעדרים משנות ה-50.

כן יצאו ההורים בקריאה לאשר לכל הורה לקיים בדיקת רקמות, כדי לשמר סימני זהות אפשריים. משום שההורים הולכים ומזקינים וכמה מהם נפטרו כבר מהעולם.

יגאל יוסף, ראש המועצה המקומית ראש העין, תאר כיצד נחטפו ילדים וילדות ממחנה עולים בראש העין. כיצד קבלני נסיעות יצרו מהומות מלאכותיות בחשכת שדה-התעופה והעלימו ילדים. "כמה משאבים כספיים משקיעה המדינה וכמה אנשים נרתמו לגילוי ילד אחד — יוסלה שוכמכר — שנעלם. ואילו בנושא 500 ילדים תימניים שנעלמו, אין פוצה פה", אמר. ראש המועצה ציין בכאב, כי "אחינו במדינת ישראל ניצלו את חוסר-האונים של התימנים וגנבו נפשות, כבודה של עדה שלמה נרמס".

ד"ר לוויתן, שחוקר כבר 5 שנים את הפרשה, סיפר, כי המסקנות מחקירתו הן כי חטיפות הילדים היו מאורגנות והשתיקה סביב הפרשה מקורה בחשש להשלכות מגילויים לא רצויים, מבחינה פוליטית וציבורית.

בתמונה: שמואליק פייבר (שם בדוי), אחד מהחטופים שחשף עצמו, ליד אם שמחפשת את ילדה. (צילום: אנדרה ברוטמן)

"לא רוצים לטבוע" — קראו עובדי המספנות בהפגנה סוערת

המפגינים התנגשו עם שוטרים לאחר שביקשו לחסום כביש מרכזי בקריית הממשלה בירושלים ● שר-האוצר, מודעי, סירב לקבל את נציגיהם

מאת בצלאל עמיקם,
כתב "על המשמר"

פועלי מספנות ישראל, שעלו אתמול מחיפה לירושלים כדי להפגין כנגד הלנת שכרם וסכנת סגירת מפעלם, התנגשו עם כוחות המשטרה. התכתשות ארעה שעה שפרשי משטרה חובשי קסדות וחיילי משמר הגבול מצויידים באלות, מנעו מהפועלים הזועמים לחסום את הכביש המרכזי בקריית הממשלה.

יו"ר ועד העובדים, חיים אמויאל, אמר כי האוצר אינו מעביר למספנות את התקציבים הדרושים ולכן אין די כסף לשלם לעובדים שפוטרו במסגרת תהליך הייעול.

הפועלים, שהגיעו באוטובוסים, התייצבו עם שלטים וכרזות בשיפולי גן הוורדים וכיכר אמיל גרינצוויג הנשקפים אל משרד ראש-הממשלה. הם הכריזו, "רוצים לשוט ולא לטבוע", "צה"ל זקוק לצוללות — אנחנו יורדים למצולות". תצלומי ענק של סטי"לים וכלי-שיט אחרים, שנבנו בחיפה, נישאו אל-על.

שר האוצר, שהסב בישיבת הממשלה במהלך חלקה הסוער של ההפגנה, סירב כל אותה עת לקבל משלחת של נציגי המפגינים. אחרי הצהריים נועד מודעי עם שר התחבורה, חיים קורפו, במשרדו, כשהמפגינים נאספים בחוץ.

זורקים אותנו לכלבים

בשיחות עם עובדי המספנה הובעה התמרמרות רבה כלפי הממשלה. אברהם ב., 24 שנים במפעל, קבל: "כשהיו צריכים אותנו, ידענו איך להעמיד את חיל-הים על הרגליים. עכשיו זורקים אותנו לכלבים".

בני, מהנדס אוניות שעלה מבריה"מ לפני 11 שנים ונקלט עם עולים חדשים רבים, סבור כי על המדינה לדאוג שכל כלי-שיט ייבנה בישראל ולא מחוץ לגבולותיה. הוא דורש, כי יש לחייב את כל חברות הספנות הפועלות בארץ לנהוג כך.

אופיר, 12 שנים במספנה, מודע לקשיים הכלכליים בפניהם ניצב מקום עבודתו, אך דורש, כי הממשלה תנהג עם המספנות כפי שנוהגת עם התעשייה האווירית.

חיילי משמר-הגבול ושוטרים התכתשו אתמול עם עובדי מספנות ישראל מול משרד רה"מ בירושלים. (צילום: רחמים ישראלי)

לאחר כשלון פגישת מודעי-בר-לב

ראש-הממשלה יתערב בטיפול בשחיקת שכרם של השוטרים

מודעי: העלאת שכר השוטרים תפגע בתוכנית הכלכלית ● הפגנות סוערות של נשי שוטרים בירושלים, בחיפה ובאצבע-הגליל ● שוטרים נאלצו לפנות נשיהם שחסמו כבישים בחיפה

מאת אבי בניהו,
יואב אביב ויהודה צור,
כתבי "על המשמר"

בפגישה שהתקיימה אתמול בירושלים בין שר האוצר, יצחק מודעי, ושר המשטרה, חיים בר-לב, לא הגיעו השניים להסכם בעניין השוואת שכר השוטרים לשכר אנשי צבא הקבע.

שר האוצר טען בסיכום הדברים, כי לא ניתן יהיה גם להעלות את שכר השוטרים וגם לשמור על התכנית הכלכלית. סוכם כי מודעי יפגש בקרוב עם ראש-הממשלה לסיכום הנושא.

קשיים בגיוס שוטרים

"שכרם הירוד של השוטרים גורם קשיים בגיוס כוח-אדם למשטרה ועלול לגרור אחריו נטישת שוטרים מקצועיים. כל שוטר יודע, כי הממשלה החליטה ב-79' להשוות את שכרם לשכר אנשי צבא הקבע, והוא יודע עוד כי בפועל אין השוואה כזו".

דברים אלה אמר אתמול שר המשטרה, חיים בר-לב, בפגישתו עם שר האוצר, מודעי. בנושא שכר השוטרים. בפגישה אתמול השתתפו גם מפכ"ל המשטרה, רב-ניצב דוד קראוס, נציב שרות בתי-הסוהר, גונדר רפי סויסה, ומנכ"ל משרד המשטרה.

אישור לעבודה נוספת

המפכ"ל, דוד קראוס, הביע דאגה נוכח ריבוי השוטרים המבקשים לאחרונה אישור לעבודה נוספת. "שוטר לא יכול להיות גם נהג מונית וחוקר פרטי", אמר המפכ"ל.

בר-לב אמר, כי לאחרונה גם קיימת תופעה של שוטרים הנפטרים מתפקידם, משתמשים בפיצויים להחזרת חובותיהם ואח"כ חוזרים למשטרה.

בעת הישיבה אתמול הפגינו ליד משרד האוצר 20 נשי שוטרים. הן יקיימו מחר הפגנה גדולה בערב בזמן ביקורו של ראש הממשלה.

שיבשו עבודת בעליהן

עשרות נשי שוטרים הפגינו אתמול בחיפה במחאה על השכר הנמוך המשולם לבעליהן. הנשים המפגינות צעדו לאורך רחוב העצמאות למטה מרחב חיפה, שם שיבשו את עבודת בעליהן וחסמו את הכניסה למטה המרחב.

עשרות הנשים התכנסו אתמול סמוך לשעה 10 בבוקר בתחנת הרכבת חיפה-מרכז, לאחר שקיבלו היתר חוקי לערוך הפגנה וצעדה לכיוון מטה מרחב חיפה. כשהן נושאות שלטים עליהם כתוב "גלגול בשוטרים חגיגה לעבריינים" ועוד.

בדרך גרמו הנשים לחסימת אחד משני הנתיבים ברחוב העצמאות ובעליהן השוטרים, אף שנמנעו מלהשתמש בכוח, פינו אותן בתקיפות.

הנשים המשיכו בצעדה עד למטה המרחב, שם מנעו כניסה ויציאה ממטה המרחב.

לאחר שהנשים פתחו את החסימה, הן עלו לבניין המשטרה, שם סבבו בין המשרדים והפריעו לשוטרים למלא את תפקידם. צוות של הנשים הוזמן לשיחה עם מפקד המרחב, תת-ניצב יעקב חביב.

הפגנה בגליל

עשרות נשי שוטרים מקריית שמונה, חצור-הגלילית וראש-פינה חסמו אתמול למשך שעה ארוכה את כביש ראש פינה — קריית שמונה בדרישה להעלות את שכרם של השוטרים.

נשי השוטרים התקבצו ליד תחנת המשטרה, חסמו את הכביש, הניפו שלטים וקראו קריאות למען העלאת שכרם של בעליהן. במקום רוכזו מבעוד מועד כוחות משטרה מתחנות שונות במרחב הגליל, מחשש להפגנה סוערת.

נציגות המפגינות ביקשו ממפקד משטרות מרחב הגליל, ניצב-משנה יעקב גנות, להעביר את דרישותיהן לפיקוד המשטרה.

צה"ל מסייע למשפחות נזקקות של חייליו

מאת אבי בניהו,
כתב "על המשמר"

צה"ל מקציב השנה סכום של 7 מיליארד שקלים עבור סיוע למשפחות נזקקות של חיילים בשירות חובה. הכסף הוא מתקציב הביטחון ומוענק על-פי החוק למשפחות חייל שמשתכרת מתחת לשכר המינימום במשק.

מאז שהחמיר המצב הכלכלי במשק ובתעסוקה, פונים יותר חיילים ליחידה להכוונת חיילים משוחררים בבקשה לסיוע, מלווה הסבה מקצועית והשלמת השכלה.

פרטים אלה נמסרו אתמול על-ידי אנשי מחלקת פרט באגף כוח-אדם בצה"ל, בפגישה עם כתבים צבאיים בתל-אביב.

מעודדים קיבוץ

בצה"ל משרתים כיום 2400 חיילים וחיילות בשירות-חובה, המוגדרים כחיילים בודדים. חיילים אלה מקבלים תוספת בגין "בדידותם" בשווי דמי הכיס והמורשיים. צה"ל מממן עבורם שכר-דירה ואחזקה וכן מאפשרים להם פעמיים בשירות לבקר את הוריהם במידה והם בחו"ל. מתוך 2400 החיילים הבודדים, רק 350 מהם נמצאים בקיבוצים.

"רוב החיילים הבודדים מעדיפים קיבוץ בטענה ששם הם לא תחת זכוכית מגדלת. יש הרבה משפחות בערים שמציעים בית הם לחיילים אולם הם רוצים קיבוץ, והקיבוצים לא מסוגלים כיום לתת מענה לכל דרישות הצבא", אמר קצין באכ"א.

לא לבטל הנופש

כן נמסר, כי חיילי צה"ל, על-פי פקודה, רשאים לקבל מהצבא סעד משפטי בכל עבירה, למעט אונס, רצח, גניבת נשק ועבירות דומות שיש עימן קלון.

מדי חודש מגיעים לאכ"א 40 תביעות של חיילי סדיר ומילואים, התובעים את משרד הביטחון בגין נזק שנגרם לציודם האישי בפעילות מבצעית ושבירת שעונים, משקפיים וכו'. בקרוב תודפס על צווי-הגיוס בקשה שלא לקחת למילואים ציוד אישי לא דרוש.

כן נמסר, כי צה"ל לא קיצץ בתקציבי הנופש ליחידות השדה, מתוך הכרה בחשיבות העניין, וכי בשנה הקרובה ייצאו יותר יחידות לשבוע נופש.

כתשובה לשאלה, מסתבר, כי חייל המילואים ייאלץ להמתין בתור בסיום המילואים על-מנת לקבל שקל עבור יום מילואים, היות והנושא לא נסגר עדיין באופן סופי בוועדת הרווחה של הכנסת.

למנוע יציאת השגריר לדרא"פ

"יש לעכב את יציאתו של השגריר החדש, דוד אריאל, לדרום-אפריקה, ואין לאשר את הגשת כתב אמנתו דווקא בשעה שממשלת פרטוריה מטילה איפול כבד על סיקור התקריות האלימות והדיכוי, דבר זה יכתים את מדינת ישראל ומדיניות החוץ שלה" — דברים אלה אמר אתמול ד"ר אברהם רוזנקיר, מזכיר המחלקה לקשרי חוץ במפלגה, מסרה דוברת מפ"ם.

בצורת בברזיל תשפיע על מחירי הקפה

ריו דה־ז'ניירו. — מחירו של ספל קפה עלול לעלות בשל בצורת חמורה באזורי הגידול העיקריים בברזיל, שהיא יצואנית הקפה הגדולה בעולם.

סוחרים בברזיל מעריכים, כי היבול של השנה הבאה עלול לרדת למחצית היבול של 30 מיליון שקים של 60 קילו כל אחד, שהיוו את היבול ב־1985.

החשש מפני ירידה דרמטית בתפוקה בברזיל עורר קניות־בהלה בשוקי העולם, ואלה הובילו לעליות מחירים תלולות, הגדולות ביותר מאז הכפור הברזילאי הגדול לפני עשר שנים.

הפולים הברזיליאניים היו ליקרים ביותר בשוק, למרות שבדרך כלל הם נמצאים באמצע סולם המחירים בענף הקפה העולמי.

סוחרים צופים עליות נוספות, אם אכן יתאמתו החששות הכבדים בדבר הקטנת היבול.

(ע"ד)

מטוס אוגנדי נחטף לאיזור המורדים

קאמפאלה. — מטוס „פוקר פ־27" של חברת התעופה האוגנדית נחטף אתמול ונחת בדרום־מערב המדינה, באזור שבשליטת המורדים.

המטוס, ובו 38 מושבים, היה בטיסה מאנטבה לארואה. הוא נחת בשדה־התעופה בקאססה, אחת הערים העיקריות המוחזקות בידי המורדים של צבא ההתנגדות הלאומית.

ממקורות מוסמכים אמרו, כי האיש שחטף את המטוס הוא סגן מוגיסה, וסבורים כי נמלט בשבוע שעבר מהכלא הבטחוני לוזירה בקירבת קאמפאלה.

מקור אחר אמר, כי במטוס היו 45 איש, ביניהם 5 אנשי צוות. הוא נחטף כחצי שעה לאחר שהמריא מאנטבה, נמל־התעופה הראשי של אוגנדה.

(ע"ד, ע"צ)

11 חיילים קולומביאנים נהרגו במארב

בוגוטה. — אנשי גרילה שמאלניים בקולומביה הרגו 11 חיילים במארב, במחוז קאוקה שבמערב־המדינה, מסר משרד ההגנה.

באזור זה פועלים אנשי מ־19 וקבוצות מורדים שמאלניות אחרות.

עם מותו של מנהיג המורדים הקולומביאניים, אנדרש אלמאראלש, במצור על בית־המשפט העליון בבוגוטה, שרדו רק 3 מבין 8 המייסדים של תנועת הגרילה השמאלנית והקיצונית „מ־19".

שלושת המייסדים שנותרו בחיים, הם המנהיג אלווארו פאייאר, קארלוס פיצארו ואנטוניו נבארו וולף. אנטוניו וולף איבד את רגלו השמאלית בהתפוצצות של רימון־יד במאי, וסבורים כי הוא חי כיום בקובה.

שופט בית־המשפט העליון של קולומביה, הומברטו באלן, תיאר איך רגל העץ שלו התנצה בכדורים, והוא נאלץ להתגלגל מעל לגופות כדי להימלט מבניין בית־המשפט העליון בבוגוטה.

באלן, אחד מ־60 בני־ערובה שחולצו, כאשר חיילים הסתערו ביום חמישי שעבר על הבניין ושמו קץ למצור שנמשך 27 שעות, אמר כי ראה איך אחד מאנשי הגרילה ירה כדור בראשו של שופט אחר.

בני הערובה האחרים מתו כאשר ריקטה שירו חיילים מכיכר בוליוואר נחתה בחדר־אמבטיה בקומה השלישית, בו הוחזקו כבני־ערובה.

שבעה שופטים של בית־המשפט העליון מצאו את מותם במהלך השתלטות אנשי הגרילה הקיצוניים על הבניין, כולל נשיא בית־המשפט העליון, אלפונסו ראייס. כן נהרגו 40 אנשי גרילה של תנועת „מ־19", כתריסר חיילים או שוטרים ויותר מ־30 עובדים של בית־המשפט או אנשים שביקרו בו.

באלן מתח ביקורת על החלטת הנשיא בטאנקור לא לשאת ולתת עם אנשי הגרילה.

(ע"ד)

סערה בביה"כ בטקס יום השנה לליל־הבדולח

ראש עיריית פרנקפורט: לא אאסור הצגת פסבינדר

פרנקפורט. — ראש עיריית פרנקפורט, ולטר ואלמאן, הודיע אתמול ליהודי העיר, כי לא יוכל לאסור את הצגת מחזהו של פסבינדר „האשפה, העיר והמוות".

ואלמאן אמר דברים אלה בטקס זיכרון, שנערך בבית־הכנסת הגדול בפרנקפורט ביום השנה ה־47 ל„ליל הבדולח", שסימן את תחילת מעשי האלימות הנרחבים נגד יהודי גרמניה תחת שלטונו של היטלר.

בדבריו בטקס הזיכרון, קרא ראש העיר ואלמאן, למנהל התיאטרון העירוני, גינטר רילה, שלא להעלות על הבמה את הצגת הבכורה של המחזה „האשפה, העיר והמוות". אולם הוסיף, כי אין ביכולתו לאסור על הצגת המחזה, אף שהוא אנטישמי — מתוך נימוקים חוקתיים.

במחאה על דבריו אלה עזבו יהודים רבים את בית־הכנסת. ואילו אחרים השמיעו קריאות בוז, והמקרופון שבאמצעותו השמיע ואלמאן את דבריו, נותק זמנית.

הצגת הבכורה של המחזה, שהיתה אמורה להיערך ב־31 באוקטובר, בוטלה, כזכור, לאחר ש־26 מפגינים יהודים השתערו על הבמה. שתי הצגות נוספות, שנועדו להיערך בשבוע שעבר, נדחו.

בית־הכנסת שבו נערך טקס הזיכרון אתמול, הוא אחד מבתי־הכנסת המעטים ברחבי גרמניה שלא נהרסו או נפגעו קשה בהתקפות הנאצים ב־9 בנובמבר 1938.

חבר ועד הקהילה היהודית בפרנקפורט, הרמן אלתר, הבהיר בדבריו, בטקס הזיכרון, כי הנסיונות למנוע את העלאת ההצגה, אין להם ולא כלום עם הטלת צנזורה על אמנות, שכן „אנטישמיות אינה בבחינת אמנות".

שר התרבות במדינת הסה, קרל שניידר, הביע בטקס הזיכרון התנגדות חריפה להעלאת ההצגה באומרו: „רגשותיהם של אלה שחשו על בשרם את השואה הם המציאות: שום אדם אחר אינו רשאי להחליט מהו הדבר שאנשים אלה חייבים להשלים עמו למען חופש האמנות".

ראש העיר ואלמאן, מצידו, הבהיר כי יוכל לאסור על הצגת המחזה רק מסיבות בטחוניות. בחלק אחר מדבריו אמר, כי אין הוא יכול למחול על פעולות המחאה הבלתי־חוקיות של אנשי הקהילה היהודית בתוך התיאטרון.

עם זאת, הוסיף ואמר, כי הוא מבין לרגשותיהם, ונשבע שלא יצווה לעולם על שוטרי העיר לפעול נגד יהודים המפגינים נגד המחזה.

הצגתו של המחזה נועדה עתה ליום ד', והקהילה היהודית בפרנקפורט מתכוננת לשוב ולמנוע את ההצגה. (ע"ר)

טלקס

● **שגריר ארה"ב במצרים מסיים את תפקידו**

קאהיר. — מקאהיר נמסר כי קרוב לוודאי ששגריר ארה"ב בקאהיר, ניקולאס ואליוטיס, יסיים תפקידו וכי ימונה שגריר אחר במקומו.

„אלופר", עיתון אופוזיציוני מצרי שמסר על כך, מציין כי ממשלת מצרים הבהירה לממשל האמריקני, שאין היא מרוצה מהשגריר ואליוטיס, זאת לאחר ההצהרות שלו במהלך משבר חטיפת הספינה האיטלקית. (ע"ט)

● **גשמי־שיא הציפו את ביירות**

ביירות. — ביירות ממש הוצפה בשבת, מחמת גשמים שעוצמתם שברה את כל השיאים של עשר השנים האחרונות — 75 מ"מ של גשמים תוך עשר שעות, ובסך הכל 121 מ"מ, לעומת 45 מ"מ בממוצע בעונה זו של השנה.

מחמת שטפונות אלה, היה צורך לחלץ ברגע האחרון ילדים ממחנה הפליטים מאר אליאס במערב־ביירות המוסלמית, השוכן בכיס של מים שגובהו הגיע לשני מטרים, מסרו אתמול העיתונים. (ע"צ)

● **נהרגו 33 טאמילים**

קולומבו. — צבא סרי־לאנקה הרג ביומיים האחרונים 33 בדלנים טאמיליים, בפשיטות על בסיסים של המורדים בג'ונגל שבצפון־מזרח המדינה, מסר אתמול השר לבטחון המדינה.

השר הוסיף, כי חמשת ההרוגים היו שייכים לתנועה הבדלנית הטאמילית הגדולה ביותר, „נמרי השחרור", שתקפה ביום חמישי שעבר כפר בצפון־מזרח המדינה והרגה 10 ילדים ושני אנשים אחרים. (ע"צ וע"ד)

● **„קדאפי הצליח להחדיר טרוריסטים לאיטליה"**

רומא. — שלטונות לוב הצליחו לאחרונה להחדיר כ־22 טרוריסטים, ללא ידיעת שלטונות איטליה — מוסר „קול העם" הלובי, האופוזיציה למשטרו של קדאפי.

החדרת אנשי קדאפי נעשית, לדברי מקור זה, באמצעות חברת התעופה הלובית שמטוסיה הורשו לנחות בשדה תעופה הקולט את המטוסים האלה. בדרך זו הם מצליחים להיכנס לאיטליה ללא ויזה. (ע"ט)

● **מגיפה של דלקת־המוח בהודו**

ניו־דלהי. — לפחות 38 איש מתו בחודש שעבר ממגיפה של דלקת המוח במזרח הודו. סוכנות הידיעות ההודית מסרה, כי צוותים של רופאים ואחיות נאבקים כדי להשתלט על המגיפה במערב בנגל. יותר ממאה איש מאושפזים מחמת מחלה זו. (ע"ד)

● **נידונו למוות בדרום־תימן באשמת ריגול**

עדן. — שלושה אזרחים של דרום־תימן, שהורשעו בריגול לטובת מדינה זרה ובבגידה, נידונו אתמול למוות בבית־המשפט העליון לבטחון המדינה.

שמונה אחרים, חברי אותה חרשת שתוסלה ביולי בעדן, נידונו לתקופות מאסר של 5 עד 15 שנות מאסר. הם הורשעו במסירת מידע פוליטי, כלכלי וצבאי סודי, למעצמה זרה ששמה לא פורסם. (ע"צ)

● **„פרופיל נמוך" למען יהודי ברה"מ**

ז'נבה. — „שלטונות ז'נבה נתנו לנו אישור לקיום עצרת למען יהודי ברה"מ, אבל לא תהלוכה בעיר", אמרה אתמול חברת הוועד השווייצרי למען יהודי ברה"מ.

היא התלוננה על מספר ליקויים בתיאום הפעולות בין גורמים מקומיים ועובדי הסוכנות היהודית. היא טענה: „לדוגמה, שדולצ'ין, שהוא יו"ר „ועידת בריסל" (למען יהודי ברה"מ), המליץ על „פרופיל נמוך", דהיינו, להמעיט בהפגנות, בעת הפגישה".

יוסף אלפרן, שוויץ

חשדות וסכסוכים מאיימים על קואליציית קראקסי באיטליה

רומא. — חשדנות עמוקה בין מפלגות הקואליציה המהוות את ממשלת הקואליציה האיטלקית, שבראשות בטינו קראקסי, מאיימת על קיום הקואליציה לטווח ארוך.

המנהיג הסוציאליסטי קראקסי ומנהיג הנוצרים־הדמוקרטים, צ'יריאקו דה־מיטה, היו מסוכסכים ביניהם כבר 24 שעות לאחר הצבעת־האמון בפרלמנט, שהביאה ביום שישי שעבר להקמתה מחדש של הקואליציה בת חמש המפלגות.

הסכסוך בין שני המנהיגים, המקשה כבר זמן רב על היחסים בין שתי המפלגות, הוא תוצאה של ספקות לגבי דבקותם של הסוציאליסטים בברית של המרכז והשמאל, והחשדות שמא הסוציאליסטים מתכננים עיסקה עם הקומוניסטים שבאופוזיציה.

סכסוך זה נחשב על־ידי פרשנים פוליטיים ברומא כבעיה חמורה יותר מאשר חילוקי־דעות לגבי המדיניות במזה"ת, שגרמו להתפטרות הממשלה באמצע אוקטובר.

ברית שמאלנית

גם הנוצרים הדמוקרטים זועמים מאוד על היחס של ראש הממשלה כלפי הרפובליקנים, אך הם חוששים עוד יותר שמא דבריו מבשרים נסיון לפלרטט עם הקומוניסטים. הללו מנסים זה זמן רב לפתות את הסוציאליסטים להקים ברית שמאלנית, שלא תכלול את הנוצרים־הדמוקרטים.

(ע"ד)

חנינה בפולין — לא ל„סולידריות"

ווארשה. — נראה כי המנהיגים הכלואים של האיגוד המקצועי „סולידריות" אינם כלולים בחנינה חלקית עליה הודיעה הממשלה הקומוניסטית לגבי אסירים פוליטיים, אמרו אתמול דיפלומטים מערביים.

סוכנות הידיעות הפולנית מסרה בשבת, שלא תהיה חנינה לאסירים הנחשבים ל„מסוכנים מבחינה חברתית" או שזכו כבר בעבר בחנינה.

מנהיג סולידריות, לך ואלנסה, הוקיע החלטה זו באמרו „זו איננה חנינה... זו כוונה להטריד ולמשול... אם לא יהיו צעדים לקראת חברה פלורליסטית, בתי־הכלא ישובו ויתמלאו במהירות".

(ע"ר)

ויני מאנדלה צפויה למעצר

יוהנסבורג. — מנהיגת השחורים בדרום־אפריקה ויני מאנדלה הכריזה אתמול כי תתעלם מהוראה של השלטונות לחזור לגלות פנימית, והוסיפה כי היא מצפה שיעצרו אותה.

מאנדלה, שבאה לקייפטאון כדי להיות ליד בעלה נלסון, המחלים בבית־החולים מניתוח, מסרה טלפונית לכתב רויטר, כי היא תשוב לבית משפחתה בסווטו, הקריה השחורה הענקית ליד יוהנסבורג, רק לאחר שבעלה יוחזר לכלא.

קצין משטרה בכיר אישר ביום שישי, כי ויני הצטוותה לשוב עד יום שישי הקרוב לבראנדפורט, במדינת אורנג' החופשית, לשם הוגלתה על־פי צו ממשלתי ב־1977.

(ע"ר)

מתקני־מכ"ם קרסו בפיצוץ בלוכסמבורג

לוכסמבורג. — שני פיצוצים הרעידו בשבת את נמל־התעופה של לוכסמבורג, והרסו את מיתקני המכ"ם ליד אחד המסלולים, מסרה אתמול המשטרה.

דובר המשטרה אמר, כי שני הפיצוצים בקצות הלילה, גרמו נזק של קרוב למיליון דולר. איש לא נפגע.

(ע"ר)

שודדים בבלגיה טבחו 7 אנשים תמורת 4000 דולר

אלסט, בלגיה. — שלושה שודדים רעולי־פנים שהרגו במוצאי־שבת בירייות 7 אנשים ופצעו 18 במרכול בעיר בלגית זו, הסתלקו כשבאמתחתם פחות מ־4000 דולר, אמר אתמול עובד של החנות.

המשטרה מסרה, כי ההתקפה, שתוארה על־ידי אחד הקצינים כ„טבח של ממש", הצביעה על דרך פעולתה של כנופיה שזכתה לכינוי „הרוצחים המטורפים של (מחוז) בראבאנט", שהצטיינה תמיד באלימות פראית.

רצח לשמו

השודדים פרצו לחנות הכלבו באלסט, 25 ק"מ ממערב לעיר הבירה בריסל, זמן קצר לפני סגירת החנות וירו משך כמעט ארבע דקות, ללא הבחנה, לעבר הקונים. לאחר מכן נמלטו, כשמכונית משטרה רודפת אחריהם.

„הם פתחו באש במגרש החנייה, בתוך החנות והמשיכו תוך כדי נסיגה. היה זה רצח לשמו", אמר עובד של מרכול „דלהייז".

אב ובתו

הוא ציין, כי שוטרים שמרו בחזית החנות ובצידה האחורי לאחר שלפני 6 שבועות נערכו שתי התקפות כמעט זהות על חנויות מזון של „דלהייז" בפרברי בריסל. בין ההרוגים: אב ובתו בת ה־9. הם נורו מטווח קצר ביותר בעמדם ליד מדפי החנות.

בשתי ההתקפות הקודמות שנערכו ב־27 בספטמבר נהרגו 8 אנשים.

שלושת מעשי הטבח בוצעו בידי שודדים לבושים בצורה זהה, שחבשו מסיכות־קרנבל.

בתוכנית שנערכה בטלוויזיה, קראו מאזינים לחידוש עונש המוות, להענקת נשק נוסף למשטרה ולמתן תפקיד לצבא כדי לשמור על הבטחון הפנימי.

שר המשפטים של בלגיה, ז'אן גול, אמר אתמול, כי הממשלה תשפר את אמצעי הבטחון בעקבות הטבח השלישי במרכול תוך שישה שבועות.

(ע"ד)

מתקן המכ"ם שנפגע בשבת בלילה בנמל־התעופה בלוכסמבורג, על־ידי פיגוע חבלני. (צילום: אי.פי.)

התכנית הכלכלית מתהדקת סביב צוואר הקיבוץ

לשחות עם הזרם — ולהתייצב נגדו

מאת צבי טימור

השנה החקלאית המסתיימת עתה היתה רעה למשק הקיבוצי. רוב המשקים סיכמו את השנה עם יתרה נמוכה וצברו חובות. בקביעה זו פותחת חוברת רבת־ענין שפירסמה המחלקה הכלכלית של הקיבוץ הארצי שתשמש את מרכזי המשק בתיכנון הפעילות המשקית לשנה הקרובה.

תמונת המצב המתוארת בספר אינה קלה ואינה מהנה, אך היא מתבססת על הערכה ריאלית של מצב המשק הישראלי והשוק העולמי והשלכותיה על המשק הקיבוצי. ההערכה אינה מנסה להגזים ולהשתמש בתאורים היסטריים. היא אינה מזמינה תגובות של פאניקה ומתוך כך היא חייבת לשמש את מתכנני המשק הקיבוצי וכן את חברי המשקים שיביעו את דעתם כבסיס לגיבוש המדיניות. המסמך מאופיין על־ידי הרצון של המוסדות המרכזיים לא להטיל צווים מלמעלה ו„לסגור" קיבוצים אלא לאפשר לגופים האוטונומיים, קרי הקיבוצים, להחליט על דרכם לאור האילוצים הקיימים.

הספר קובע בצורה ברורה, כי התוכנית הכלכלית החדשה פגעה בקיבוצים בשני מכשירי היצוא גם יחד, בהם השתמשו קובעי המדיניות הכלכלית. יצוב המחירים התבסס על שכר שנשחק, שכולל גם את התמורה לעבודה עצמית ועל העלאה דראסטית של הריבית. בניגוד למעסיק פרטי, אי־אפשר היה לקזז את עליית הריבית על־ידי שחיקת השכר לשם שמירת הרווחיות. חברי הקיבוצים נאלצים לספוג את מלוא הנטל, ניתן לקבוע, כי אין זו מדיניות מתאימה לתנועת העבודה, אך המגבלות הפוליטיות הן נתון חיצוני לתיכנון הכלכלי. הנתונים שרוכזו מוכיחים, כי הריבית הריאלית עלתה מ־7.5 אחוזים בתשמ"ד ל־84 אחוזים בתשמ"ה ועוד היד הנטויה.

הספר כולל חומר מקצועי רב־ערך והנחיות לתיכנון מדויק ואחיד של הפעילות הכלכלית שיכול לשמש את מרכזי המשק, מנהלי חשבונות, גזברים, המרכזים וחברי הוועדות המשקיות. ריכוז החומר ממחיש גם את התסבוכת האדירה של ניהול משק בתקופות אינפלציה עם מקדמי המרה לעשרות שכל תפקידם להביא את הנתונים השוטפים הבלתי־משמעותיים למכנה משותף אחד. הסיכוך הזה ממחיש גם את הצורך בהכנת אנשי מקצוע ומומחים בתחום הניהול, הכספים, המימון והיצוא במשק הקיבוצי. ההשקעות בהון אנושי חייבות להיות מוצבות כיעד מרכזי על אף הקשיים הקיימים. פיגור בקבלת נתונים, אי־קריאה נכונה שוטפת של המצב המשקי במיקרו ובמאקרו עלולים לסבך את המשקים במצבים של חוסר־מוצא.

משום כך, אולי בניגוד להמלצות המחלקה הכלכלית, עדיף לא להפריד את הדיון בין הוצאות אחזקת אדם, כלומר הוצאות המחיה, לבין תוכנית ההשקעות. בתנאים שנוצרו כאשר הוטלו מגבלות חמורות על הרחבת אשראי כלשהו, קיים קשר־גומלין מובהק בין הסיכונים המוקצבים להוצאות קיום שוטף לבין ההשקעות. אלטרנטיבה זו חייבת להיות מוצגת באופן בהיר בפני חברי הקיבוץ, החייבים לתת את דעתם ולקבוע עדיפות בין הצריכה השוטפת לבין צריכה עתידית. היבט שני העשוי להוביל לכיוון של האחדת הדיון הוא הקושי הקיים לעתים במיון השקעות בין יצרניות — או שיפור תנאי העבודה — לבין השקעות צרכניות בהגדרת המהות. הבעיה: הוצאה חד־פעמית לצריכה שוטפת. כך קשה לזהות את הריבית ולהפריד בין ריבית שנוצרה בעבר מהשקעות יצרניות וצרכניות. עליית מחיר הריבית הריאלית ב־1985 אחוז כפי שתואר בחוברת, חייבת לשכנע את כל הנוגעים בדבר, כי הכסף הפך למצרך היקר ביותר במערכת וייקורו עולה אף על ייקור המים ותשומות אחרות.

בעוד שבעבר היה כסף זול להשקעות, בריבית מסובסדת ולעתים בריבית שלילית, אופציות אלו שוב לא יהיו קיימות בשנה הקרובה. לכן הירידה מהשימוש באשראי יקר צריכה להיות יעד מרכזי. כל השקעה צריכה להתבסס על חישובי ריבית ריאליים ולהתבצע רק אם היא מסוגלת לשלם את הריבית ולהותיר יתרה משקית כאשר נלקח בחשבון גם מקדם סיכון בהשקעות.

ההסתייגות הטבעית של חברי הקיבוצים ממדיניות כלכלית זו, הפוגעת בסקטורים היצרניים במשק ומבוססת, למעשה, על מחיקת הכדאיות של השקעות בייצור לעומת כדאיות השוק הפיננסי, אינה יכולה לשמש בסיס לתיכנון כלכלי. למרבה הצער, יש להשתית את התיכנון הכלכלי על הנתונים הריאליים ועל המדיניות המתבצעת על־ידי הממשלה. אין, כמובן, שום מניעה לנסות לשנות את המגמות השליליות של מדיניות זו במישור הפוליטי ולהפעיל לשם כך את העוצמה הפוליטית הארגונית של התנועות הקיבוציות וההתיישבותיות, אך הניסיון לשחות נגד הזרם או להתעלם מהזרם הקובע את המדיניות, עלול להניב תוצאות מסוכנות מרי למשק הקיבוצי כולו.

המכה הכפולה

התוכנית הכלכלית לכדה את הקיבוצים ברגע קשה במיוחד ● התנועה נפגעה פעמיים: כיצרנית וכצרכנית ● מפעל פרטי יכול בעת מצוקה לעבור לידי כונס נכסים — קיבוץ לא יכול לפשוט את הרגל

מאת לוי מורב

התוכנית הכלכלית מצליחה מעבר לכל מה ששיערו מתכנניה ומתנגדיה. אחרי שהעשירה בין לילה את בעלי המלאי ורוכשי מט"ח בימים שלפני הפעלתה, בשיעור של כ־400 מיליון דולר, היא הצליחה להעשיר את בעלי הפקדונות השיקליים נושאי הריבית בשיעור דומה בארבעת החודשים האחרונים. במקביל ירדה הכנסתם הפנויה של השכירים בכ־40 אחוז, והוכבד נטל הריבית בשיעורים שאפילו נושי־נשך תאבי־בצע היו מתביישים בהם.

התוכנית הכלכלית, עד כה, היטיבה עם בעלי הנכסים הפיננסיים ופגעה קשה במגזר היצרני ובשכירים. התנועה הקיבוצית נפגעה פגיעה כפולה. בתחום היצרני היא נפגעה הן בייצור החקלאי והן בפעילות התעשייתית. הצרות בחקלאות לא החלו אתמול. „המהפך הכלכלי" של הליכוד ב־1977 ביטל את מרכיבי התיכנון בחקלאות, כמו הון חוזר, מחיר מובטח ומיכסות. „התוכנית הכלכלית לייצוב המשק" הורידה את הסובסידיות למצרכי היסוד לרמה הנמוכה ביותר זה עשור. הפגיעה ביצרנים היתה איפוא בלתי נמנעת. שחיקת השכר וייקור המוצרים הקטינו את הביקוש. הקיבוצים, כגורם מרכזי בייצור החקלאי, לא יכלו שלא לשלם את המחיר.

במקביל, מכיוון שהאשראי המכוון (והזול) לייצור חקלאי בוטל מזמן, נאלצו המשקים לגייס כסף בריבית ריאלית שנעה בין 60 ל־100 אחוז במונחים שנתיים. הריבית המופרזת, שהיא חלק בלתי נפרד מהתוכנית הכלכלית, מכה את הקיבוצים כיצרנים גם בתחום התעשייתי.

מחסור ב„כסף זול"

בשנים החולפות הצליחו התנועות הקיבוציות, באמצעות הקרנות התנועתיות והמיסלקות הפנימיות, לקזז את עלות האשראי ברווחים פיננסיים. מבחינה זו הן לא היו חריגות. מפעלים של חברת העובדים, חברות ממשלתיות ועסקים פרטיים, שהפסידו מהפעילות התעשייתית, הרוויחו מהעודפים הפיננסיים ומגילגול כספים.

התוכנית הכלכלית לכדה את הקיבוצים ברגע קשה במיוחד. בפרשת „אש"ת כספים" ודוד בלאס הוקפאו 97 מיליון דולר. כיום ברור שחלק ניכר מסכום זה אבד לעולמים. על החלק האחר מתנהל משא ומתן מייגע. בינתיים הכסף חסר למערכת וההפסד הוא כפול — הפסד הריבית הקרדיטורית (הנכנסת) והפסד הריבית הדביטורית (היוצאת), אותה נאלצות התנועות לשלם מכיוון שהן זקוקות למימון.

השאלה המוסרית־ציבורית איננה רלוונטית לכאן, גם אם הפעילות בשוק האשראי האפור היתה פסולה. המציאות כרגע היא שלקיבוצים חסר כסף זול, או במחיר סביר. בכסף יקר אין מחסור, למרות המדיניות המוניטארית המרסנת של בנק ישראל.

הקיבוצים בהם קיימים מפעלים תעשייתיים רבים, המפנים את תוצרתם לייצוא, הפסידו גם מכיוון נוסף. התוכנית הכלכלית קיצצה את הסובסידיה לייצוא בכ־600 מיליון דולר על־ידי ביטול ביטוח השער. תמורת זאת נתנה התוכנית לתעשייה הפרטית שחיקת שכר אדירה. הצרה של הקיבוצים, שבמפעלים שלהם, ברובם המכריע, לא עובדים שכירים אלא חברי הקיבוץ, שאינם מקבלי משכורות כידוע. מפעל פרטי יכול לפטר את עובדיו או חלק מהם. בקיבוץ הוצאות הקיום (השכר) הם הוצאה קבועה. אפשר, כמובן, להעביר עובדים לנוי או למחסן הבגדים (הקומונה), אבל זה לא פותר את בעיית הנטל מבחינת הוצאות הקיום.

מישכון העתיד

נוסף לכך יש לזכור, שהעסקה מלאה אינה רק עניין של אידיאולוגיה בקיבוץ, אלא מציאות יומיומית, כמעט פרוזאית. התוכנית הכלכלית בנויה על מיתון מכוון, הנובע מירידה חדה בהכנסה הפנויה של השכירים ומירידה בביקוש הממשלתי־ציבורי. התכווצות השוק המקומי מכה את הקיבוצים בתחום היצרני — כחקלאים וכתעשיינים.

כתוצאה מהמדיניות החריפה נאלצו הקיבוצים להוריד את רמת החיים בכ־15 אחוז. זהו שיעור סביר, אם מביאים בחשבון שרמת החיים בעיר ירדה בארבעת החודשים האלה בשיעור גבוה יותר. אולם הנתון המדאיג הוא הירידה של 55 אחוז בהשקעות, בעיקר בהשקעות היצרניות. זהו מישכון העתיד. מה שלא נוטעים היום, לא ייתן פרי בעוד שנתיים, שלוש ארבע. כל חקלאי יודע זאת, וגם כל יזם ותעשיין.

אם נכונה טענת קברניטי המשק, כאילו מטרת התוכנית היא לחדש את הצמיחה, הרי הצמיחה פירות מרורים, מאוד מצומקים ודלים.

בסקטור הפרטי אין בעיות. אם מפעל או גוף (ראה ספקון, קופל, דנות וכו') לא מסוגלים לשלם לפחות את הריבית השוטפת, הם עוברים לידי כונס הנכסים או מכריזים על פשיטת־רגל. קיבוץ לא יכול וגם לא רוצה לפשוט־רגל. שום תנועה, גם לא כזאת המכריזה על קיבוצים „סגורים", לא תסבול מצב שבו בגלל ש„אין כסף" לקיבוץ לא יהיה מה לאכול. כאן מוטלת האחריות וההדדיות ולאחריות זו יש מחיר. והממשלה, הששה לסייע לכל זב ומצורע, מסרבת להכיר בכך שיש לה אחריות פוליטית, ציבורית והתיישבותית וגם בטחונית, לפחות לגבי חלק מן הקיבוצים. מפתיע, ואולי לא, שבממשלה בה יש למפלגת העבודה גם את הראשות וגם ייצוג פריטטי (מחצית מהשרים), אין מי שימצא דרך לסייע לקיבוצים ברגע של מצוקה אמיתית.

ראש דסק לענייני היום: לוי מורב
עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אנשר

קרבות־בלימה במידרון

חיים (ג'ומס) אורון   הרשות נתונה

„העיקרון שחייב להדריך כל חבר הוא, שהקיבוץ צריך לחיות על־פי היכולת ולא מעבר לה" — אומר מזכיר הקיבוץ הארצי, חיים (ג'ומס) אורון, הקובע כי התוכנית הכלכלית לייצוב המשק פגעה במיוחד בתנועה הקיבוצית

מאת חיים מרגלית

„התוכנית הכלכלית או בשמה המלא: „התוכנית הכלכלית לייצוב המשק", פגעה במגזר היצרני כולו ובמיוחד בתנועה הקיבוצית" — קובע חיים (ג'ומס) אורון, מזכיר הקיבוץ הארצי. בימים האחרונים הורם המסך מעל הקשיים הכלכליים בהם נתונים הקיבוצים. במקביל לדיון הפומבי מתנהל מו"מ בדרגים הגבוהים ביותר על פריסת חובות של הסקטור כולו. הקשיים במשקים כבר התמסדו בתודעת הציבור. כאשר מדברים או עוסקים בקשיים הכלכליים בקיבוצים יש גם מי שמרים גבה או קורץ בעין ורומז רמז עבה כרגלו של פיל על ההסתבכויות הפיננסיות בבורסה, ריגר־פישמן, דוד בלאס ואחרים.

„כל אלה לא יכולים לשנות את המצב הנתון. הקיבוצים נמצאים בקשיים כלכליים", קובע ג'ומס, ובקיבוץ הארצי אין מתעלמים מכך. „בעצם", הוא מוסיף, „המהלך שאנחנו נמצאים בעיצומו לא התחיל אצלנו ב־1 ביולי, כאשר החלה התוכנית הכלכלית. הדיונים שיזמה המחלקה לכלכלה של הקיבוץ הארצי, המחלקה לחברה, והמזכירות החלו כבר לפני שנה וחצי. קריאת הכיוון היא להגברת הייצור, הגדלת התפוקה, הורדת רמת החיים, לצמצום העבודה בשירותים כדי להגיע לגידול בהכנסה של כל קיבוץ, ומה שהיה נכון לתשמ"ד — היינו, שנגמרו החגיגות, ויש לבדוק כל השקעה אם היא מביאה לחיזוק כוחו הכלכלי של כל קיבוץ ושל התנועה, התממש בתשמ"ה והחריף בתשמ"ו, בה אנחנו נמצאים כבר בתוך התוכנית הכלכלית על כל השלכותיה.

„כבר אז, בתשמ"ד", הוא מזכיר, „קראנו לבלימה, לחשיבה חדשה, לבחינת ההשקעות נגד כוונו משאבים ובעד רמת חיים הוגנת ומבוקרת. התוצאות של כל אלה, אפשר לומר, שהן תלויות בנו, כלומר, בקיבוצים ובתנועה, אף כי הכל קשור במצב הכלכלי". מהלך זה עוסק בהתמודדות כנגד מציאות כלכלית שיש בה השפעה מכרעת למדיניות הממשלה ויש בה מרכיבים של התפתחויות כלכליות מובנות בתוך הקיבוץ עצמו. עיקרו של המהלך הוא ההכרה שצריכה להדריך כל חבר קיבוץ, שהקיבוץ צריך לחיות על־פי יכולתו.

ג'ומס מדגיש שהעיקרון של „לחיות על־פי היכולת ולא מעבר לה" הוא המדריך את מוסדות התנועה. אם אכן הכרה זו תחדור לתודעתו ולהכרתו של כל חבר בקיבוץ, אפשר להתמודד עם המצב. לדבריו, חייבת להיות התאמה רבה יותר בין היקפי ההשקעה בתחום הצרכני, בעיקר ברמת החיים השוטפת ובין היתרה הכספית שמשק הקיבוץ מותיר. כיוון שמדובר בתנועה הכפופה למערכות נורמטיביות ברורות, יש לכך השלכה לגבי קיבוצים „שיש להם" ולגבי קיבוצים „שיש להם פחות".

ג'ומס מציין שבמצב העכשווי — סוף 1985 — תהיה זו טעות גדולה לראות את הדרך העיקרית בצמצום רמת החיים. לדבריו, יש מה לעשות גם בתחום הזה בקיבוצים רבים. יש לזכור, כי הקיבוצים נמצאים היום בתקופת בלימה שמטרתה לעצור את ההידרדרות, משום שאם תהליכים אלה לא ייעצרו, עלולים הקיבוצים להגיע למצבים חמורים בהרבה.

במצב כזה, אומר ג'ומס, עולה מאליו הצורך בעזרה הדדית, שהמשמעות האמיתית שלה אינה בכך שה„חזקים" נותנים ל„חלשים", למרות שבלי ספק היא מתבצעת בדרך זו. יש לזכור — והניסיון בתנועה הקיבוצית מראה זאת — שקיבוץ שהיום הוא בין ה„חזקים" והוא עוזר לאחרים, עלול בנקל (אם ישכח לרגע את המצב השורר בארץ) לעבור לצד של ה„חלשים" ולהיות נעזר. לדעת ג'ומס, הקיבוץ הגדול והחזק יונק את עוצמתו מעובדת היותו חלק מהתנועה. המדובר אינו רק בהיבטים הרעיוניים. יש לעוצמה של התנועה בהקשר הכלכלי השפעה על מצבו של כל קיבוץ. לדברי ג'ומס, היום אין ויכוח על כך, שערבות הדדית ואחריות משותפת קיימת, גם בתחום של העברת משאבים בתוך התנועה עצמה, אלא שהיא קיימת בעיקר בתוך המערכות התנועתיות. אסור לה לערבות ההדדית, שתיתפס רק בנושא של גובה המיסים לקרן השומר הצעיר או במצבת חתומות ל„קרן". הערבות ההדדית, סבור ג'ומס, עומדת ועמדה במבחנים לא פשוטים. מי שמשלה עצמו שאפשר לקיים ערבות הדדית על בסיס של חברת ביטוח מצליחה, אינו יודע מה הוא שח.

על השאלה שהעיקרון קיבלה פירסום רחב מאוד בעקבות החלטת התק"מ על מעמד של „קיבוץ סגור" ל־32 קיבוצים, והאם בקיבוץ הארצי יכול להיות מצב בו יחליטו מוסדות התנועה „לסגור" קיבוץ, משיב מזכיר הקיבוץ הארצי, כי יש הרהורים על הטון ועל האופן שהקיבוץ הארצי מציג את הדאגה הרבה לקיבוצים, להתפתחותם ולהשלכות של תוכנית הכלכלית על כל קיבוץ וקיבוץ. גם בקיבוץ הארצי דואגים למה שקורה, ומה שקורה לנו קורה בעצם לכל המגזר היצרני.

ג'ומס סבור ש„אם נפעל נכון ונקיים את המערכות על כל מרכיביהן בכל התחומים, כולל התחומים העסקיים, גם בתוך הקיבוץ הבודד אפשר יהיה לעמוד בקשיים בכל התחומים אשר לנושא של „קיבוץ סגור"".

„בקיבוץ הארצי, אומר ג'ומס, התנועה לא סוגרת קיבוץ. קיבוץ בודד יכול לסגור את עצמו, על בסיס הפעולה שהתקיימה עד כה, אומרים בקיבוץ הארצי, כי כל קיבוץ יש לו אחריות לניהול ענייניו ולהשגת מיטב התוצאות בדרך המתאימה לו. המחלקה לכלכלה והמחלקה לחברה עברו בכל הקיבוצים וסיכמו כמעט עם כולם על תוכנית השקעות מוסכמת. התברר שברוב הקיבוצים תוכנית ההשקעות אושרה על־ידי המחלקה. בקיבוצים המעטים שלא אישרו מייד, נעשו שינויים לא גדולים והם אושרו. בקיבוץ הארצי קיימת בדרך כלל מדיניות מוסכמת ואחראית בין הקיבוץ הבודד לבין המוסדות המרכזיים של התנועה, כך שלא נראה שיצטרכו לחרוג מהדרך הזו. מאמינים שאם הקיבוצים ישמרו על הנורמות בתחום רמת החיים וההשקעות, אם ייעשו כל הפעולות להגברת הייצור — לא יצטרכו להגיע להחלטות אדמיניסטרטיביות. גם היום רמת המחוייבות של התנועה לקיבוץ הבודד כל כך גבוהה, שנוצרת שאיפה להגיע למצב שתידרש התערבות קטנה יותר של המוסדות התנועתיים.

מכתבים לידיד

תעלומת בלגרד

נפתלי היקר,

בעקבות שטף הידיעות שהן לרוב בגדר ניחושים ולעתים משאלות־לב, לא ברור איזו ממדינות הגוש הקומוניסטי באמת עומדת לחדש קשרים דיפלומטיים עם ישראל. נדמה, שרק פולין אישרה בדרך כלשהי את חידוש הקשרים, אם כי עדיין בדרג נמוך, לא שגרירות ממש, אלא קביעת נציגים קונסולאריים בלבד. שר החוץ יצחק שמיר הצהיר בימים אלה, כי „עוד מדינה אירופית" עומדת להפסיק את הנתק עם ישראל, אך לא נקב בשמה. העיתונים יצאו למחרת היום בניחושים, כל אחד על־פי הדמיון הפורה של סופרו המדיני. היו אשר הזכירו את הונגריה, אחרים דיברו על צ'כוסלובקיה (דבר הנראה בלתי־סביר נוכח המשטר הנוקשה בפראג) והיה מישהו שהזכיר אפילו את גרמניה המזרחית, ידיעה חסרת שחר משום שזו לא קיימה כלל קשרים דיפלומטיים עם ישראל ולכן גם לא „ניתקה" אותם. פה ושם הוזכרה גם יוגוסלביה, והנה מעניין הדבר, כי בכל בירות מזרח־אירופה התעלמו מן הפירסומים בישראל, פרט לבלגרד. הממשלה היוגוסלאבית מצאה לנכון לפרסם מיד הכחשה נמרצת בבחינת „לא דובים ולא יער" — יוגוסלביה אינה מתכוונת לשנות את מדיניותה כלפי ישראל, הנתק יימשך.

הכחשה זו מעלה את תעלומת בלגרד. מה מניע את היוגוסלבים להתמיד ביחסם העוין כלפי ישראל? בזמנו, כאשר ניתקו את היחסים יחד עם כל ארצות הגוש המזרחי הצבענו על העובדה, כי יוגוסלביה לא העזה ללכת למשל בעקבות רומניה, אשר לא הצטרפה לחרם על ישראל. והרי רומניה איננה מדינה קומוניסטית בלבד כמו יוגוסלביה, אלא שייכת לברית ורשה, בעוד שיוגוסלביה ניתקה את עצמה ממוסקבה עוד בשנות ה־50 בעת משבר טיטו־סטאלין. יוגוסלביה אפילו פעלה להקמת הגוש השלישי בעולם, גוש המדינות הבלתי־מזדהות, וטיטו התייצב בראש הגוש הזה יחד עם עבד־אל־נאצר המצרי ונהרו ההודי. מבחינה זו ההיגררות אחרי מוסקבה בניתוק הקשרים עם ישראל סתרה את הטענה בדבר „אי הזדהות" עם הגושים.

עם זאת, אפשר היה אולי להסביר את הצעד הזה של בלגרד, בעקבות מלחמת ששת הימים, כתשלום מס לשותפיה העיקריים בגוש המדינות הבלתי־מזדהות. המרשל טיטו היה שותפו וידידו של נאצר, ובוודאי חש חובה להזדהות עימו אחרי תבוסתו הצורבת. כלומר, הניתוק דאז לא בא בהיגררות אחרי מוסקבה דווקא, אלא כניסיון לבצר את מעמדה של יוגוסלביה ושל טיטו אישית בצמרת הגוש הגדול, הניצב בין ארצות־הברית וברית־המועצות. נדמה, כי היה כאן לא מעט מהמגאלומניה של השלישיה המובילה בגוש זה, אך במיוחד של טיטו, שניסה ליצור לעצמו מעמד בינלאומי בכיר, תוך התעלמות מוחלטת מכוחה האמיתי של ארצו העניה, הנתונה בקשיים כלכליים כבירים וגם לא מעט סיכסוכים לאומיים במדינה רב־לאומית זו.

אך בינתיים חלפו שנים, כל השלישיה — טיטו־נאצר־נהרו — עברה מן העולם, וגם הגוש של הבלתי־מזדהים איננו עוד, אלא פיקציה. מה הסיבה, אפוא, להתמדתה של יוגוסלביה בניתוק עם ישראל?

הדבר נראה בעיני כמסתורין, שכן ביוגוסלביה לא פיתחו בזמנו את התיאוריה השוללת את הציונות כ„תנועה ריאקציונית אימפריאליסטית", כמו שנהוג היה לומר במוסקבה, בוורשה ובבירות קומוניסטיות אחרות. אני זוכר, למשל, את אחד השגרירים היוגוסלבים בארץ, גזרייך שמו, אשר דיבר בהערכה גדולה על המפעל הציוני, ואפילו נתן את דבריו לפירסום בעיתוננו. יתירה מזו, המרשל טיטו עצמו קיבל בזמנו בוועידת מפלגתו בליובליאנה את משלחת מפ"ם (י. חזן וג. פלד), וגם אני שמעתי מפיו מלים חמות על ישראל. דויד בן־גוריון היה מודע לעמדתו העצמאית של טיטו וקיים עימו קשרים, ונדמה שהשניים ניהלו חילופי מכתבים לבביים.

זאת ועוד, נדמה לי, כי אוכלוסיית יוגוסלביה נגועה פחות, מאשר אוכלוסיה של איזו מדינה קומוניסטית אחרת, בחיידק האנטישמיות. אני על כל פנים, בעת סיורי בארץ זו — לא נתקלתי בסימנים אנטישמיים. העליה לארץ מעולם לא היתה בעיה בשביל היהודים שביקשו לצאת משם.

מישהו אמר לי בזמנו, כי ממשלת בלגרד נאלצת להתחשב בקיום מספר לא מועט של מוסלמים בקרב אוכלוסייתה, וכדי לרצותם היא תומכת בערבים ומתנגדת לישראל. איני יודע מה המצב היום, אך כאשר חקרתי את הבעיה לפני שנים בעת ביקורי בסאראייבו ובחבל מונטנגרו, שם מצויים מאמיני אסלאם רבים, התברר לי כי הללו אינם מזדהים כלל עם העניין הערבי. אמר לי אחד מהם, איש האוניברסיטה בסאראייבו: „תראה, בעיר זו תמצא מסגדים, בתי־כנסת וכנסיות נוצריות, אך ההולכים למקומות התפילה האלה כולם יוגוסלבים. שום מוסלמי אצלנו אינו מזהה את עצמו עם המאבק הערבי". קולות כאלה שמעתי פעמים הרבה.

גם היום אתה וכל ישראלי יכול להיכנס ליוגוסלביה בלי כל קושי, לטייל בה ולהתקבל בסבר פנים יפות, דווקא כישראלי. אני מניח, כי מתחת לשולחן מתנהלים גם עסקים כלשהם בין שתי המדינות. הדרכון הישראלי מכובד שם וגם מבוקש — כמו כל דרכון מערבי, המביא עמו דולרים לקופתה המדולדלת של יוגוסלביה.

אני מנסה לנחש מה מסתתר מאחורי תעלומת בלגרד ביחסה הרשמי אל ישראל. נדמה, כי לאחר שאותו גוש של המדינות הבלתי־מזדהות נמס כמו השלג בחום השמש, נאחזו שליטי יוגוסלביה בשרידיו, ובעיקר בקשרים עם מדינות ערב. בבלגרד ניסו לפתח מעין „ריאל־פוליטיק" שעל פיה התמיכה בעולם הערבי תביא ליוגוסלביה הרבה יתרונות, בעיקר כלכליים, ועל־כן מוטב להתרחק מישראל. זהו גם הרקע להתקרבות בלגרד לאש"ף, שהתמיכה בו נחשבת ככרטיס ביקור בבירות ערב. בבלגרד לא התחשבו למשל בעובדה, כי השותפה העיקרית של יוגוסלביה באותה פורמאציה בינלאומית, שטיטו הקים יחד עם שליט מצרים — אותה מצרים — חתמה על הסכם שלום עם ישראל. אפילו העובדה הזאת לא הניעה את בלגרד לשנות את מדיניותה.

זו איננה מדיניות עקרונית, היא סותרת את מדיניותו של טיטו עצמו, אשר בזמנו אזר עוז להילחם נגד החרם של מוסקבה, אשר ניסתה לכופף את יוגוסלביה לקבל את תכתיביה. אותה יוגוסלביה שביקשה להוכיח, כי גם למדינה קטנה הזכות ואף הכוח לעמוד נגד החרם, מפעילה, למרבה הצער, את המדיניות הסטאליניסטית כלפי ישראל. וחבל מאוד, שכן העם היוגוסלבי הוא עם שאפשר לחבב, עם אמיץ שהוכיח את עצמו גם במלחמה נגד הנאצים, וגם בעמידתו נגד איומיו של סטאלין. האומנם לא יימצאו בצמרת הפוליטית בבלגרד אנשים בעלי שיעור קומה שיעדיפו חזרה למדיניות עקרונית על־פני אינטרסים שאולי יתבררו כמדומים במידה רבה?

שלך בידידות,
מארק גפן

הדמיון ניצח את הטכניקה

אהדת הצופים באולם צ'ייקובסקי במוסקבה היתה נתונה לגארי קספרוב המבריק והנמרץ ● קארפוב הפגין משחק מעולה, אך חסר כל דמיון

מאת אבי אמיר

במוצאי שבת הגיע לסיומו מאבק דרמטי ומורט עצבים שנמשך — עם הפסקה גדולה באמצע — 14 חודשים. צעיר מתולתל שחור שער, בן 22, בן לאם ארמנית ואב יהודי, הוכתר כאלוף העולם בשחמט. הזוכה הוא גארי קספרוב, שניצח בדו־קרב את האלוף היוצא אנאטולי קרפוב בן 34, שהיה במשך עשר שנים אלוף העולם.

כאשר הביס קרפוב לפני ארבע שנים את ויקטור קורצ'נוי, עריק מברית־המועצות, בדו־קרב על אליפות העולם דאז, הובעה ההערכה בקרב מומחי שחמט, שהאיש שיוריד בסופו של דבר את כתר האליפות מאנאטולי קרפוב יהיה גארי קספרוב — אז, בן 18 וחצי בלבד. בניגוד למשחק הטכני, המעולה, המחושב היטב ומבוסס על ידע עצום, אך חסר כל דמיון של קרפוב, הפגין קספרוב משחק נועז, מלווה ברעיונות מקוריים.

גם קספרוב, כקרפוב, התגלה כשחמטאי שכמעט לא ניתן לנצחו, אך הוא עשה זאת תוך משחק עשיר ברעיונות מרתקים, ידע ודמיון פורה. ההבדל בין השניים ליד לוח השחמט דומה לשוני בין השניים בחיים. קרפוב הצנום הוא טיפוס סגור, ממעט בדברים. קספרוב — נמרץ ובטוח בעצמו. את השניים ראיתי לראשונה בחורף 1980 בסקארה שבשבדיה, כאשר נימנו עם הנבחרת הסובייטית שזכתה אז באליפות אירופה לאומות. כבר אז, כהיותו בן 17, הפגין גארי קספרוב יכולת נפלאה. באחד ממשחקיו גבר במשחק נפלא על שחמטאי צ'כי בשם פרשיבל. לאחר המשחק הוא הציג אותו בפני חבריו באולם התחרויות, כשהוא מלא התלהבות. אלוף העולם דאז, אנאטולי קרפוב, ואלופי העולם בעבר: מיכאל טל וטיגראן פטרוסיאן, שנפטר ב־1984, עמדו והסתכלו במפגן העוצמה של הצעיר. מה עלה אז בראשם...? כעבור חודשים מספר זכה בתואר אלוף העולם לנערים עד גיל 20.

אלוף צעיר

בהיות קספרוב בן 10 נהרג אביו בתאונת דרכים. אמו הארמנית, הבוגרת בכ־20 שנה מבנה, החליטה בהשפעת המשפחה להסב את שם משפחתו מויינשטיין לקספרוב, גירסה רוסית של שם משפחתה הארמני „קאספריאן". האם קלרה היתה גם לכוח המניע, שדחף את בנה להישגיו. בהיותו בן 13 נשלח גארי קספרוב לייצג את ברית־המועצות באליפות העולם לנערים עד גיל 17 שנערכה בצרפת. בסיבוב האחרון של התחרות סיים קספרוב הצעיר בתיקו עם הזוכה באליפות — הישראלי ניר גרינברג. קספרוב דורג אז — בגיל 13 — במקום השביעי.

למאבק עם אנאטולי קרפוב על כתר אליפות העולם הגיע קספרוב לאחר שניצח בדו־קרב את השחמטאי היהודי אלכסנדר בלייאבסקי מבריה"מ, את ויקטור קורצ'נוי ואת אלוף העולם בעבר ואסילי סמיסלוב. לפני המאבק עם קרפוב, הוחלט כי ההכרעה תבוא כאשר אחד משני היריבים יזכה בשישה נצחונות. תוצאות תיקו אינן נחשבות. שיטה זו של דו־קרב נקבעה בשעתו בעקבות דרישתו של מי שהיה אלוף העולם בובי פישר. היה זה לפני שבובי פישר היה אמור להתמודד עם אנאטולי קרפוב על תואר אלוף העולם ב־1975. אך למרות החלטה זו, פישר כלל לא התייצב למאבק וקרפוב הוכתר כאלוף.

המפנה

תחילת הדו־קרב, בספטמבר 1984, היתה מפתיעה ביותר. התברר שקספרוב אינו מוכן כראוי — מבחינה נפשית למאבק כה קשה. כבר לאחר תשעה משחקים היו לזכותו של קרפוב ארבעה נצחונות ונראה היה שיניס[illegible] קספרוב. אך אז קרה הבלתי יאמן: [illegible] משחקים ברציפות הסתיימו בתיקו, [illegible] ה־27 שוב ניצח קרפוב וכך, כאשר לזכותו [illegible] הוא הצליח לנצח יותר.

במשחק ה־32 זכה קספרוב בנ[illegible] הראשון. לאחר שורה נוספת של תוצאות תיקו השיג קספרוב שני נצחונות נוספים במשחקים ה־47 וה־48, וצימצם את הפער ל־5:3. [illegible] איגוד השחמט הסובייטי הזעיקו למוסקבה [illegible] נשיא פדרציית השחמט הבינלאומית, הפיליפיני פלורנסיו קאמפומאנס, שהודיע [illegible] 15 בפברואר 1985, בניגוד לתקנות, [illegible] הפסקת הדו־קרב, בטענה ששני היר[illegible] עייפים מדי ואינם מסוגלים להמ[illegible] בהתמודדות. קספרוב זעם. הוא טען שה[illegible] הופסק בניגוד לרצונו וכי קאמפומאנס נ[illegible] ללחץ ראשי איגוד השחמט בבריה"מ שקרפוב הוא „בן טיפוחיהם".

בעולם המערבי נמצאו מגנים ו[illegible] להפסקת המאבק, בניגוד לתקנות. בנוסף [illegible] נפוצו שמועות כאילו אושפז קרפוב לטיפול נפשי. כדי להזימם נשלח קרפוב כ[illegible] שבועיים לאירופה, כדי לערוך שם משחק שחמט סימולטניים. פדרציית השחמט הבינלאומית החליטה שייערך דו־קרב חדש ממצב של 0:0, אך הפעם יוגבל המאבק ל־24 משחקים ובמקרה של תיקו: 12:12 יזכה קרפוב על תואר אלוף העולם. אם יפסיד קרפוב, יוכתר קספרוב כאלוף העולם, א[illegible] לקרפוב תהיה הזכות לקרוא את קספרוב לדו־קרב נוסף על אליפות העולם, שייערך תוך מספר חודשים.

הניצחון

החלטה זו עוררה שוב את זעמו של קספרוב. הוא תבע שיוחלט שאין אלוף עולם בשחמט וששני היריבים יחרשו את המאבק בתנאים שווים. הצעיר העז ויצא נגד ראשי איגוד השחמט בברית־המועצות בהאשמו אותם שהם שומרים על קרפוב ועושים הכל כדי למנוע ממנו את הזכייה בתואר אלוף העולם בשחמט. הוא האשים גם את שופטי התחרות הראשונה ואת קאמפומאנס ש[illegible] שעשו יד אחת עם ראשי איגוד השחמט בברית המועצות.

בשני בספטמבר 1985 החל הדו־קרב המחודש וכבר במשחק הראשון ניצח קספרוב. המאבק נמשך, כשמתברר שאהדת הצופים הרבים באולם צ'ייקובסקי במוסקבה נתונה לצעיר החם והנמרץ. לאחר מאבק שקול למדי, התעלה קספרוב וניצח ביחס של 13 נקודות לעומת 11 של קרפוב ויחס ניצחונות של חמישה נצחונות לעומת שלושה. הדו־קרב כולו עמד על רמה גבוהה ביותר.

המשחק ה־16 בדו־קרב, בו ניצח קספרוב, היה משחק נדיר ביופיו, שהעיד על גאוניותו של אלוף העולם החדש. נכון אמנם שקספרוב חייב להאבק בעוד חודשים מספר עם קרפוב — אך ברשימת 13 בני האלמות שזכו עד כה לתואר אלוף העולם בשחמט הוא נכנס [illegible] אפילו אם יפסיד. יתרה מזו, קשה להאמין שקרפוב יוכל לגבור עליו ולאוהדי השחמט יש אלוף עולם מהסוג האהוב עליהם — שחקן נמרץ, המשחק שחמט מבריק בעל איכות גבוהה ביותר, קספרוב הוא האלוף הצעיר ביותר מבין כל 13 האלופים שהיו עד כה.

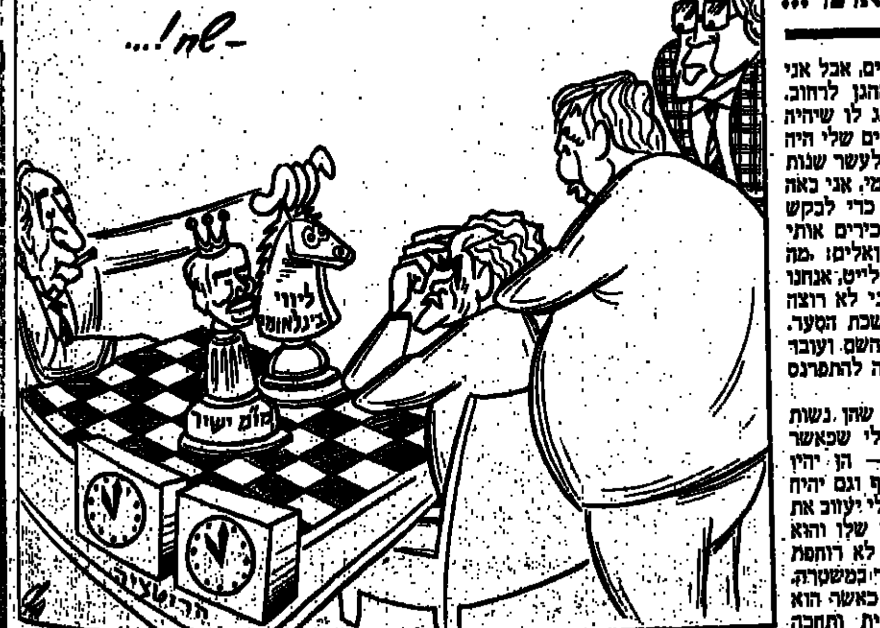

עשר שנים של שתיקה

מאת רפאל גאון

„לפני 10 שנים הגענו ארצה ובעלי התגייס למשטרה... הוא קיבל משכורת של 300 לירות לחודש ויכולנו להתפרנס מזה. נאלצתי אז לנסוע מדי יום מאשדוד לבית חולים בילינסון במשך שנתיים, שם שכב בני — והכסף בכל זאת הספיק. הילד הזה נפטר.

עכשיו יש לי רק שני ילדים ועם המשכורת היום אני לא יכולה להסתדר. הוא מביא הביתה 400 אלף שקל. קרוב ל־200 אלף שקל הולך למכולת. פירות אני שמה על השולחן פעם בשלושה שבועות או חודש. אני לא עובדת בחוץ, כי העבודה היחידה שאני יכולה לעשות זה נקיון. אני לא יכולה לעשות זאת לבעלי, מפני שהוא עובד מדינה מכובד וכיצד זה אשתו תנקה שירותים של מישהו? האם זה מכובד שבעלי, העובד הרבה שעות ביום, יפרנס את משפחתו במשכורת שהוא מרוויח?

שיקראו לך, אם יצטרכו. ואז לא הולכים לבקר את המשפחה ולא יוצאים לטייל ולבלות. לא אחת למסיבה אני הולכת לבד או נשארת בבית, כי לא נעים לי. עשר שנים שתקתי, עכשיו אני לא יכולה יותר. אנחנו נספר לכולם וגם לחברי הכנסת בירושלים — הם מרגישים מה זה כשהמשכורת לא מספיקה והם בוודאי יבינו. אנחנו רוצות שהבעלים שלנו, הלובשים מדי משטרה, יפרנסו את המשפחות שלהם. לא יותר. אם נספר לכולם, אני בטוחה שיבינו ויושיטו לנו כתף ואז הכל יהיה בסדר. אנו לא רוצות יותר מזה"...

הדברים נאמרו ברצף, בשטף דיבור ובכושר ביטוי נדיר בלישכתו של מפקד תחנת המשטרה באשדוד, בהשתתפותו של סגן מפקד מרחב לכיש, בעת שאלה קיבלו משלחת של נשי שוטרים שובתות. ישבנו בצד, הקשבנו ורשמנו כמעט מילה במילה בלי להוסיף או לגרוע — והדברים מדברים בעד עצמם.

חכיאשווילי ז'ולייט, אשת שוטר: מכירים אותי בביטוח הלאומי...

„אין לי כסף לשלם לגן הילדים, אבל אני לא רוצה להוציא את הילד מהגן לרחוב. בשביל זה אני האמא שלו לדאוג לו שיהיה בגן ולא יסתובב ברחוב. גם להורים שלי היה קשה, אבל הם בכל זאת דאגו לי לעשר שנות לימוד. מכירים אותי בביטוח־לאומי. אני באה לשם הרבה פעמים עם אנשים, כדי לבקש עבורם עזרה. בביטוח־הלאומי מכירים אותי ויודעים את מצבי ולא פעם שואלים: „מה אנחנו יכולים לעשות בשבילך ג'ולייט, אנחנו יודעים שמצבך קשה". אלא שאני לא רוצה לקבל עזרה מביטוח־לאומי ומלשכת הסעד. לנו יש כבוד, בעלי בריא ברוך השם, ועובד קשה מאד. כל מה שאני רוצה זה להתפרנס מהמשכורת שלו.

„יש לי הרבה חברות טובות שהן נשות שוטרים. לא אחת הן מספרות לי שבאפשר בעליהן ימצאו עבודה אחרת — הן יהיו מאושרות. הוא גם יביא יותר כסף וגם יהיה יותר זמן בבית. אני לא רוצה שבעלי יעזוב את המשטרה. הוא אוהב את העבודה שלו והוא מאושר, ואם הוא מאושר אז אני לא דוחפת אותו לחפש עבודה אחרת, שיישאר במשטרה. הוא עובד הרבה שעות. אבל גם כאשר הוא בבית, אומרים לו: תישאר בבית ותחכה

קרובים־רחוקים

מאת עוזי מחנאימי

קצת פחד לא יזיק

בהיותנו כה שקועים בנסיונות לחפש כל דרך אפשרית להשיג את השלום, מוסחת דעתנו לעיתים מהאופציה השנייה העומדת בפני שכנינו — המלחמה.

כמי שהתנסו בעבר בטעם המשכר של הצלחת ההפתעה, האם יהססו לנסות ולהפתיע שוב בנסיבות מתאימות, אם ייכשל תהליך מדיני כזה או אחר, או בהיקרה הזדמנות מתאימה?

בזמן האחרון הצטברו מספר סימנים הצריכים, לדעתי, לעורר תשומת־לב, אם לא דאגה. בראש ובראשונה דווקא משגרירות מצרים בתל־אביב. מיופה־הכוח המצרי כאן, איש חביב וסימפטי, מעורר אצלי בכל פעם צמרמורת בגב. הסיבה פשוטה — הדיפלומט החביב, תת־אלוף לשעבר בצבא המצרי, שימש משך שמונה שנים כקצין תיאום בין הצבא המצרי והסורי וישב בדמשק, בכלל זה בתקופת מלחמת יום־הכיפורים. כמובן, אין זה סימן לשום דבר. סתם דיגדוג קטן בבטן, שמונה שנים אחרי פרוץ השלום.

גורם כבד־משקל יותר הוא ההתעצמות של הצבא המצרי. צבא זה התעצם מאז חתימת השלום הן בכמות והן באיכות. חיל האוויר המצרי רכש מטוסים אמריקניים מתקדמים, ומספר היחידות הלוחמות בצבא גדל.

פעם שאלתי אישיות מצרית בכירה, מדוע מצרים זקוקה לצבא כה גדול, ובפרט אחרי שחתמה הסכם שלום עם היריבה העיקרית שלה. אותו איש השיב לי, כי צבא חזק הוא אחד מעקרונות המהפכה המצרית. עקרונות זה דבר חשוב, אך בזמן שהכלכלה המצרית הרוסה ללא תקנה, מדוע לא מקטינים את הצבא? חומר למחשבה.

הירדנים אף הם אינם „יושבים" על שמריהם, ומשך השנים בנו צבא קטן אך מסוכן, בעיקר בהיותו פרוס מול הבטן הרכה של ישראל. זוהי כמובן עובדה ידועה לכל. מה שלא ידוע הוא, כי לאחרונה החלו הצבא הירדני באימוני התקפה, לראשונה בתולדות צבא זה. תרגילים אלה כללו חציית מכשול מים ע"י יחידות שריון. לא צריך להכיר את מפת ירדן בעל־פה כדי לדעת עם איזה מדינה יש לירדן גבול שהוא גם מכשול מים.

ואם כבר מדובר בתרגילים — מיהו האויב המשותף נגדו התאמנו בשנה האחרונה במשותף יחידות קומנדו ירדניות ומצריות?

גם חדירת שני המטוסים הירדניים לפני שבוע מעל הכנרת נראית קצת משונה. אצלנו טענו תמיד, כי הטייסים הירדנים הם המשובחים בטייסי ערב. אז איך זה טועים טעות גסה כזו? ואולי הירדנים לא טעו, אלא ניסו למשל לבדוק את עירנות המכ"מים של צה"ל?

מהסורים כמובן ניתן לצפות הכל, אבל מדוע לא שיחררו הסורים מאז יוני 82' את חייליהם שסיימו את שירות החובה והם מחזיקים אותם עדיין בשירות? האם להתקרבות בין דמשק לרבת־עמון אין השלכות צבאיות? ומה פשר השמועות על משלחות תיאום מצריות המגיעות לדמשק? מה בדיוק מתאמים שם?

יכול להיות שאנחנו פארנואידים ושאנחנו רואים „צל הרים כהרים", ובוודאי יצדק מי שיאמר: „אז מה, לערבים אסור להתכונן למלחמה?" מותר להם כמובן, אך גם לנו מותר להיזכר בפתגמי חז"ל: „מי שנכווה ברותחין נזהר בצוננין, ואשרי המפחד תמיד".

הסעודים לא אהבו את נאומו של ראש הממשלה. פרס. באו"ם. הקריקטוריסט הסעודי גייס לעזרתו את תנובת ירדן לנאום כדי לצייר קריקטורה. ההשראה באה לו בוודאי מרחובות ריאד...

מסמך

242 — תזכורת

המלך חוסיין אמר בסוף השבוע, כי הוא מצפה שאש"ף יכיר בהחלטה 242 של האו"ם. נמסר גם, כי המלך הירדני נתן למנהיג אש"ף ארכה של חודש ימים לצורך הכרה ב־242. אנו מגישים כאן כשירות לקורא את נוסח ההחלטה המפורסמת, אשר התקבלה ב־22 בנובמבר 1967.

מועצת הבטחון, כהביעה את דאגתה המתמשכת נוכח המצב הרציני במזרח־התיכון, בהרגישה כי אין לקבל השגתה של טריטוריה על־ידי מלחמה, וכי יש צורך בפעולה למען שלום צודק ובר־קיימא, בו תוכל כל מדינה באיזור לחיות בביטחון, ובהרגישה בנוסף לכך כי כל המדינות החברות, בקבלתן את מגילת האומות המאוחדות, התחייבו לפעול בהתאם לסעיף 2 של המגילה:

1. קובעת כי הגשמת עקרונות המגילה דורשת כינון שלום צודק ובר־קיימא במזרח־התיכון, אשר יכלול את יישום שני העקרונות דלהלן:

(א) נסיגת כוחות מזויינים ישראלים משטחים שנתפסו בסכסוך האחרון.

(ב) סיום כל התביעות או מצבי המלחמה, וכיבוד והכרה בריבונות בשלימות הטריטוריאלית ובעצמאות המדינית של כל מדינה ומדינה באזור, ובזכותה לחיות בשלום, בתוך גבולות בטוחים ומוכרים ללא איומים או שימוש בכוח.

2. מאשרת בנוסף לכך את הנחיצות:

(א) באבטחת חופש השייט בדרכי מים בין־לאומיות באזור.

(ב) סיום כל התביעות בהשגת הסדר צודק לבעיית הפליטים.

(ג) באבטחת אי פגיעה בטריטוריה ובעצמאות המדינית של כל מדינה באזור, על־ידי אמצעים ובכלל זה על־ידי הקמת איזורים מפורזים.

3. מבקשת מהמזכיר הכללי למנות נציג מיוחד, שיצא למזה"ת על מנת לכונן ולקיים קשרים עם כל המדינות הנוגעות בדבר במטרה לקדם הסכם ולסייע במאמצים להשיג הסדר מקובל ובדרכי שלום בהתאם לתנאים ולעקרונות שבהחלטה.

4. מבקשת מהמזכיר הכללי למסור למועצת הביטחון דו"ח על התקדמות מאמציו של הנציג המיוחד מוקדם ככל האפשר.

אסד: תיק רפואי

התיק הרפואי של נשיא סוריה, חאפז אל־אסד, הוא בוודאי אחד הסודות הכמוסים ביותר במדינה. עיתונים בחו"ל ידעו לספר, כי בחודש אוגוסט האחרון, בהיותו בחופשה בכפרו קרדחה, התמוטט המנהיג הסורי ואושפז. ממה סובל הנשיא שמחזיק מעמדו בשלטון יותר מכל מנהיג אחר בסוריה?

ככל הנראה, הבעיה העיקרית ממנה סובל היא בעיית לב חמורה. הנשיא הסורי זקוק למערכת שלמה של בדיקות, ביניהן, ככל הנראה גם צינתור, אולם מערכת הרפואה בסוריה אינה מסוגלת לבצע את הבדיקות, ויש לבצען בחו"ל.

בעת ביקורו האחרון בבריה"מ עבר הנשיא אסד סידרה של בדיקות ללא כל תוצאות. מומחים יעצו לאסד לצאת לטיפול במערב־אירופה, אך המלצה זאת נדחתה לעת עתה. מאחר שהעדרות ממושכת מסוריה עלולה לעלות לאסד בכסאו, ויש כבר שורה של ממתינים.

מאבק הירושה בסוריה, אשר כמעט התפרץ בכל עוזו לפני כשנה, מקיף מספר מועמדים. בראשם אחיו של הנשיא, ריפעת. בעת המאבק הקודם על הירושה הורחק ריפעת ע"י אחיו לאירופה כדי לקרר במקצת את התלהבותו וכדי להרגיע את שאר המתמודדים על התפקיד. יריביו של ריפעת בהתמודדות על כס הנשיא, הם מספר קציני צבא עלווים, בהם בולטים שפיק פיאד, מפקד רביזיה, וכן הגנרל עלי עצלן, שמניותיו כרגע הן הגבוהות ביותר בבורסת ההימורים בדמשק. שפיק פיאד, שהיה גדול יריביו של ריפעת אל־אסד, השלים עמו לאחרונה בדרך ערבית טיפוסית: בתו של ריפעת ובנו של פיאד נישאו ובזה הושם, ככל הנראה, הקץ ליריבות בין הצדדים.

הנשיא אסד, אומרים המומחים, יכול לחיות עוד שנים הרבה, אך איש לא יופתע אם ימות בפתאומיות. במקרה כזה ייתכן שסוריה תיקלע למרחץ־דמים. אך סביר יותר, אומרים המומחים, כי בשלב הראשון תנוהל המדינה ע"י צוות בן מספר אנשים ורק אחר־כך יוחלט מי יהיה האיש שיירש את אסד. בינתיים, כך נראה, פראי לשלוה. מכאן לאסד ברכות ואריכות־ימים, חוסר יציבות בסוריה הוא הדבר האחרון לו אנו צריכים לצפות.

ראיון

„גיבור מלחמת אוקטובר" עושה שריר

שר המלחמה לשעבר, גמאסי: אסטרטגיית שרון

העיתון הסעודי „אל שרק אל אווסט" ריאיין לאחרונה את מוחמד עבד־אל גני אל־גמאסי, שהיה סגן ראש־הממשלה ושר ההגנה המצרי ומוצג בעיתון כאחד מגיבורי מלחמת אוקטובר.

— האם המצבה בתוניס שירתה את ישראל?

גמאסי: מבחינת הביטחון הלאומי הישראלי, פעולה זו היא בהחלט לטובתם. הדבר תואם את האסטרטגיה הישראלית, כפי שהגדיר אותה שר המלחמה שלה, אריאל שרון, ב־1982. הוא אמר אז, כי הביטחון הלאומי של ישראל מתחיל בקניה ומגיע לפקיסטאן.

— נראה כי תגובה צבאית ישראלית הפכה להיות חלום או אשליה. מיצד נוכל להגיע לשלב של יכולת צבאית להגן על עצמנו ולהרתיע את התוקפנות הישראלית המאיימת עלינו יום ולילה?

גמאסי: אילו הסכימו מדינות ערב על יעד מדיני אחד, הן היו מסוגלות להיות בעלות כוח צבאי אפקטיבי. אבל המצב שאנו שרויים בו גורם לאי־הופעת הכוח הצבאי הערבי, ודבר זה מחליש את הביטחון הלאומי הערבי. דוגמה לכך היא התוצאה של שיתוף־פעולה והתיאום הערבי במלחמת אוקטובר.

— מה לדעתך תהיה התגובה הבאה משורשרת התקפות האוויר של ישראל?

גמאסי: קשה להגדיר את הפעולות הישראליות הצפויות, שהרי אין מדובר בפעולות הסלמה נגד מדינה מסוימת. אני יכול לומר, שהפעולות הישראליות הבאות תהיינה לצורך הפגנת כוחה של ישראל באיזור. בפעולות אלו נכללים מעשי רצח, חטיפות, מלחמות מודיעין, מלחמות ועירות ומבצעים מיוחדים.

— האם ירדן מועמדת לשמש יעד לפעולות ישראליות בעתיד?

גמאסי: זוהי אפשרות קיימת וחזקה ואין להוציאה מכלל חשבון. אני סבור, כי הסיכויים לפריצת מלחמה בחזית הירדנית גבוהים יותר מאשר מלחמה בין ישראל לסוריה.

— האם מסוגלת ישראל לתת לנו אירושה? ערובה לשלום אמת כלשהו?

גמאסי: מדינות ערב צריכות לבצר את עצמן, עלינו לפעול כדי להדוף את הסכנה, להרוס את האויב ולנקום בו, אם יבצע תוקפנות נגדנו.

— האם מלחמת אוקטובר 73' היא המלחמה האחרונה?

גמאסי: מלחמת אוקטובר אינה המלחמה האחרונה, משום שמעשי התוקפנות הישראליים הבלתי־פוסקים בחמש השנים האחרונות הוכיחו בברור, כי מלחמה זו אינה אחרונה במלחמות.

חילופי משמרות בבוץ הלבנוני

אחת התוצאות [illegible] שהותירו לנו לאחר ההסתבכות בלבנון היא לראות [illegible] הסורים, [illegible] בלבנון, אינם מצליחים להביא להסכם [illegible] אשר יביא להפסקת מעשי האיבה בארץ המשוסעת הזאת.

למי שסבר, כי [illegible] ישראל מלבנון, [illegible] הסורים [illegible] הסורים אמנם שולטים [illegible] גם הם אינם מצליחים, לעת עתה, להביא להרגעה בלבנון.

משלחות באות והולכות לדמשק [illegible] הנשיא, חדאם [illegible] שעות נוספות, אך הסדר אין [illegible] לסורים, [illegible] אשר [illegible] לסורים כדי להגין את עוצמת [illegible] של הסורים, [illegible] צבא [illegible] את העניינים [illegible] ולכן הם נמנעים לעשות זאת. בינתיים העניינים [illegible] לא [illegible]

רשות הקורא

מענה לקוי

לפני זמן מה הוקם „מענה" — מטה על למאבק בגזענות: ארגון על־מפלגתי, שהוקם אד־הוק למען המאבק בגזענות (אנשי הבנה נוהגים להשתמש בשם „כהניזם").

„מענה" הוא ארגון על־מפלגתי אך יחד עם זאת הוא שולל את פעילותן של „הרשימה המתקדמת לשלום" וחד"ש בו. שתי המפלגות הללו, שהן הנציגות האותנטיות של רוב הציבור הערבי הישראלי, בין אם זה מקובל על אנשי „מענה" ובין אם לאו, אינן מיוצגות במטה.

צר לי שמטה למאבק בגזענות אינו מכיר בלגיטימיות של שתי המפלגות הללו ומכאן שבעצם מוציא את רוב רובו של ציבור אזרחי המדינה הערבים אל מחוץ למסגרת המאבק בגזענות, שהוא מאבק משותף יהודי־ערבי.

מענה נאות לגזענות בלי שיתוף המתקדמת וחד"ש־רק"ח — שוב אינו מענה ואינו נאות.

טל רביד, קריית ביאליק

חרות לכל עם

בשעה טובה השלימה ההסתדרות את הכנת הנוסח העברי החדש להמנון תנועת הפועלים הבינלאומית, „האינטרנציונל". בהמנון החדש מופיעות המלים: „אחווה היא דגלנו, וחרות לכל עם".

נשאלת, אם כן, השאלה: האם תנהג עתה ההסתדרות כפי שמתחייב מהמנגינה החדשה, תקרא לסיום הכיבוש הישראלי בגדה המערבית ורצועת עזה, ותכיר בזכותם של בני העם הפלסטיני להגדרה עצמית ולהקמת מדינה משלהם לצד מדינת ישראל?

או שמא ימשיכו ראשי „סולל בונה" ויתר החברות ההסתדרותיות לבנות בהתנחלויות שבשטחים הכבושים, ואחר־כך יבואו כרושני עונג לוועידת ההסתדרות ובה ישירו „אחווה היא דגלנו, וחרות לכל עם"?

אדם קלר, תל אביב

בלדה לפטמה נאיפה

(חיית האומללים של פטמה נאיפה באו אתמול לקיצם הנורא... „על המשמר" 30.10.85)

הזדעזעתי, לבטח כמו רבים, למקרא סיפור חייה העגום של פטמה נאיפה, הצעירה שנכלאה במשך שנים על־ידי אביה במרתף הבית, ומשנתגלתה — נרצחה.

העליתי על הכתב את הדברים להרגיע את סערת נפשי.

פטמה נאיפה עבד־אל־רסול
בת שלושים וארבע, מתוכן עשרים שנה מחוקות.
בחייה היתה „בתם" — אך יופיה היה גלוי וידוע.
פטמה נאיפה מתה בבתוליה רצוחה בידי
אב מכה בגרזן דוקר בסכין.

פטמה נאיפה עבד־אל רסול
ילדה־אשה, בת־ערבית לאב ערבי,
בת־אדם, בת־תמותה.
מה ידעה פטמה על עצמה,
על האל חרם, על העולם?
מה זעקה? האמרה „אבי"?
האמרה „אמי"? אך גופי־בתול
חזקים מגוף אשה. פטמה־נאיפה
בת השלושים וארבע נשבר קולה.

חמריות. רצו להחזירה אל הזמן,
חברו לכך יהודים וערבים הזוים
בדרך כלל משני עברי המתרס (אבוי,
גם פה חוו „ירות באוויר").

אך פטמה נאיפה, שאיבדה עשרים
שנות כבוד משפחה, איבדה עכשיו הכל.
מעט אחרי שראתה אורח הרך של עירה
ומאללת נלקחה למות בחוזקה על־ידי אב
מכה בגרזן דוקר בסכין.
ערים היו
רוח מתוו רך ועגול
ירח לוקה בגבהי השמיים.

מנשה בן־מאיר, קיבוץ כברי

שידראג לבתים

בתים רבים ברחבי הארץ מתמוטטים ונהרסים. האם אין השר דוד לוי, שר הבינוי והשיכון, ומשרדו יכולים למצוא פתרון ולדאוג שאותם בתים ימשיכו לשרת את הציבור והמדינה?

טוב היה עושה השר לוי אילו חיפש פתרון הוגן לבעיה זו, במקום להשמיע דיעות בכל מיני עניינים שנשארים אחרים ממונים עליהם.

א. סורה, תל אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים. בשל חוסר מקום, קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

תרבות ואמנות

בעריכת עלינא תורי

מבט ראשון

אלף־בית של החלום

מאת דורית קדר

בגלריה האוניברסיטאית (בניין מכסיקו) נפתחה בימים אלה תערוכה חריגה בטבעה: צילומים מוגדלים של ספר מהמאה ה־17, המהווה מעין הוראות לרשם המתחיל מאת הצייר מבולוניה – ג׳וזפה מיטלי.

קיים בשפה המונח „ABC", כלומר, עיקרי תורה כלשהי. ואכן, מיטלי מתיימר להציג את עיקרי התורה — על התיאוריה ועל המעש שבה. לא לשווא מכונה, אולי, כותרת הספר: „אלף־בית של החלום", וההקדמה שניתנת על־ידי הצייר־סופר עצמו מדברת כעד עצמה: „בעוד העיניים ישנות, תלמידיי, הנפש ערה כמו תמיד ונוכחת הרבה יותר מסביב לאותם אובייקטים עליהם היא מפעילה את כוחותיה. אני, כשלעצמי, זה מכבר השארתי הכל להתרחש תחת השפעת החלום עד שהקיפני אותו שגריר נפלא — מורפאוס (אל החלומות) בצורות ובחזיונות המתייחסים לאותה אמנות אצילה, אמנות הרישום, שהיא העונג המיוחד שלכם והתרגיל הייחודי שלי. החלום הציג לפני את האותיות האלף־בית, הבנויות מפנטאזיות ודימויים פנטאסטיים וציווה עלי לרשום אותם בדמויות פרופורציוניות. הינן אותם דימויים עוברים שמייד עם היוולדם — נעלמים. עם הקיצה מייד אני מעמיד אותם בסימטריה ומקדיש אותם למיומנותכם האמנותית..."

ואמנם, על־פי דף הפתיחה, מיטלי מניח לדמיון להליכו והתוצאות מלאות דמיון סוראליסטי: כל אות מתהווה מדימוי כלשהו. בדרך־כלל, דמות אנושית העושה דבר־מה. לפעמים מתויקה בחיה, לפעמים נושאת אלונקה. יש והיא מן הסתם נושאת מגש פירות או מניפה רגלים. מתמודדת עם נחש. הדימוי עצמו, כאמור, רושם את האות.

בראש הדף מצויירת חיה המתחילה באות הנדונה. ה־A היא נשר, ובאיטלקית ה־Aquila כמו שה־„בית" היא פר ובאיטלקית Bue. האותיות האחרונות של האלף־בית מתארות דמויות שכן אין שמות של חיות המתחילות ב־X Y או Z.

למטה קיים כיתוב המקשר את החיה של מעלה ודימוי האמצע עם אחת מהבחינות הציור בצורה זו. לאורך האותיות (חלקן חסר), מבין הרשם הצעיר את האלף־בית העתיקה: אהדה, למידה באמצעות התמורדות, יציבות, טוהר־מידות, מאמץ ויגע אשר יניבו מזל. ידע, ידיעת חיקוי מהימנה, עיסוק באמנות נשגבת ואמנות הזורעת להישען על אינטלקט, זיכרון ואינטואיציה, ציור המכוון אך ורק לעינים, כי אך ורק בדרך זו ניתן לתאר את הקיים. הימנעות מכניסה לסחרור ללא מוצא אשר יותיר את הצייר כלוא בפנים, בעוד שהמלאכים חופשיים בחוץ. התכוננות על נקודה אחת הגורמת לחלום, העדפת האיכות על הכמות, התחייבות לדעת להסביר את העבודה לפני הקהל בפניו מוצגת אותה עבודה, השלמה עם ה־X שבגופך, ואולי הכוונה לניגודים המהווים את מהות ישותנו, ולבסוף שתי עצות בתחום החברה: „אם תלך לצייר נשים צעירות, אל תטביע חותמך על מצח בעליהן", ועוד: „אם אינך יכול לומר טובות על זולתך, אל תומר רעות, משום שמשמיץ לא יאריך ימים..."

מיטלי נוגע בכל הדברות האופטימליות בן מחויב אמן מטוהר מידות של אישיותו, העשרת הידע, מיומנות, התכססות על הדמיון והאינטלקט ועד לחוקים אתיים־חברתיים ומעניין כמה הוא רלוונטי לגבי כל התקופות.

בציורי הדף מתקיים הצד המעשי: רישומי עיניים באות אחת על כל מגוון הזוויות, רישומי אפים, אוזניים, כפות ידיים וכו׳. בתערוכה עצמה, בקיר הימני, מוצגים תרגילים אלו כפני עצמם.

בצורה זו מממש מיטלי את הכתוב לאורך האלף־בית: הוא עושה שימוש בהתבוננות חדה בקיים, באמצעות קליטת הניואנסים והגוון שבכלל חלק מהגוף ומרישום במעשה. הוא ודאי פונה לאפיקי הדמיון בעיצוב האותיות; עיניו מכוונות לטבע ולמתקיים בו — החיות עצמ וכל הקשרים היוצרים איחוד משקפים כוח סינתטי יוצא מגדר תרגיל.

התערוכה היא פרי מאמציה של הגברת מרי אור על הקטלוג המצורף. בקטלוג ולאורך התערוכה עצמה מן מהותי ומעניין כשלעצמו: הגברת אור מוצאת הקשרים עמוקים יותר מהמוצגים לעיל ועוקבת אחר המשמעויות האמבלמטיות של החיות, של הדימויים עצמם ושל ההקשרים בין כל החלקים המתוארים, ועל־ידי כך מעניקה משמעויות הנוהות אל היסוד של הנסתר וההרמטי. המחקר היסודי שנעשה על־ידה על בסיס הדימויים המתוארים, פותח צוהר לסימבוליזם רחב הלקוח ממקורות מגוונים והופך את הכתוב בקטלוג למרתק בזכות עצמו.

תערוכה לציירים לחוגים, לאוהדי האמנות ולחולמים.

ג׳וזפה מיטלי –אינטלקט, זיכרון ואינטליגנציה

תקליט

הצבר והמוסיקה החסידית

מאת אורה מרגלית

„בזוהר רגיע" — ניגוני נשמה יהודיים עם נגן הקלרנית ישראל זוהר. תקליטל 512

אפילו הכופרים המוצהרים, ואלה שאוזנם אינה נוטה חסד למוסיקה החסידית, עשויים בהחלט למצוא עניין בתקליט זה וליהנות הנאה מרובה מהנגינה החמה והסוחפת. ישראל זוהר, המוצג על עטיפת התקליט, ובצדק, כ„אשף הקלרנית" מעביר למאזין חוויה עשירה בגוונים ובביטויים מוסיקליים, המתובלת בתבלינים חסידיים, שהם שילוב מיוחד של תמימות ואקסטזה.

הקלרנית היא ככלי־משחק בידיו, וישראל זוהר ממצה את מירב הפוטנציאל הגלום ברגיסטרים השונים של הכלי, כשהוא חושף קשת רחבה מאוד של הבעות, ועובר בגמישות טבעית מהשתפכות לירית לאנרגטיות רתמית, ומיבבות חרישיות, דרך נגינה המזכירה קול־אנוש ועד לנגינה דרמטית, וירטואוזית ותקיפה.

לא כיום אחד נעשה צבר תל־אביבי, נגן התזמורת הפילהרמונית מומחה למוסיקה החסידית. קדמו לכך נסיעות רבות להר מירון, פגישות עם חסידים ותלמידי ישיבות ואיסוף חומר וניגונים, כשהתוצר הסופי הוא מוסיקה כלייזמרית ישראלית המוסיפה יסודות מזרחיים, ערביים ובלקניים למזרח־אירופיים המקוריים.

עבודה מרתקת היא הקשת המגוונת של הקהל המגלה עניין במוסיקה הכלייזמרית: בתי־כנסת במאה שערים ובבני־ברק, פסטיבל למוסיקה ודרמה בגרמניה, ילדי בית־ספר, בני קיבוצים — כשגולת הכותרת היא הצלחתו של ישראל זוהר ביפן. בטוקיו קיבל מכתב מנערה שהייתה באחת מהופעותיו וסיפרה כי התחילה ללמוד בהשפעתו לנגן בקלרנית והיא רוצה לנגן מוסיקה חסידית מכיוון שהתרגשה כל־כך מהנשמה של הנגינה הכלייזמרית. איתו בתקליט: — איתן שפירא באקורדיון; יגאל תרד — גיטרה, וטודי קליגנ — קונטרבס, כשהם משתלבים בטעם בנגינת הקלרנית והם תומכים במריה הנכונה, בתוכן מוסיקלי ובמשקל שקיבלו בהקלטה.

תקליט זה הוא דוגמה נוספת לסגנון מוסיקלי שיכול לפלס לו דרך לקהל מאזינים חדש ולו רק בזכות הביצוע הכובש והכן.

פרס

פרס היצירה יוענק השבוע

זוכי פרס היצירה המוענק ע״י קרן ראש הממשלה ע״ש לוי אשכול הם: דוד אבידן, ישראל המאירי, יוסף מונדי, שמעון צמרת ויותם ראובני.

טקס הענקת הפרס יתקיים בהשתתפות ראש הממשלה שמעון פרס, ביום ה׳ 14 בנובמבר, בבית הסופר בתל־אביב.

יצחק נבון ישא דברי ברכה. את נימוקי חבר השופטים, יקרא נתן זך (השופטים הנוספים הם: פרופ׳ חיים שוהם, ומר חיים פסח).

בשם מקבלי הפרס ידבר המשורר דוד אבידן.

קולנוע

סיפור פשוט של שיגעון

מאת יעל ישראל

בכפר קטן בטוריסטה שבאיטליה גר דינו רומני (בן גאזארה), צייר קומיקס אמריקני ממוצא איטלקי, בן גיל העמידה, שותי בגמו וכמעט מתנזר מהעולם. את שלוותו מפרה צעירה סקסית, יפהפייה מהממת, שהציל מטביעה בחוף. ניקול, הצעירה הימפומית, מתעתעת בגבר המזדקן והמסוחרר שנעשה לשוטה מאוהב. אך העלילה אינה הופכת לסיפור על אהבה אובססיבית והרסנית, בנוסח סרטיו של מרקו פררי, או עיסוק בתשוקה אסורה ואפלה בנוסח סרטי בונואל.

ניקול, אותה מגלמת יפהפיית הכד של שנות השמונים אורנלה מוטי, היא רמות של אשה־אלילה, אפופת מיסתורין, מושא לחלומות הגבר; אובייקט מיני, לילית מפיתה — כל מה שסמלה האשה טרם המהפכה הפמיניסטית. דינו נמשך לניקול לא רק בשל יופייה אלא בעיקר בשל התנהגותה האקסצנטרית והקפריזית, המסתורין בו היא עוטפת את עצמה, מוזרותה וחמקמקותה.

אך הבמאי האיטלקי פסקואלה פסטה קאמפנלה, שרוב סרטיו עסקו בתיבטים שונים של המיניות, העדיף לסחוף את סרטו „בגידות בטורייסטה" לכיוון אחר לגמרי. מה שנראה בתחילת הסרט, במקום להתמודד עם השחרורותה של האשה המודרנית, מתדמית הפתה הסקסית, או לבחון את המסתורין שביחסי האהבה בין גברים לנשים, הוא עוזר את ההתנהגות המוזרה של ניקול במתחון לרגש: לדינו מתברר שניקול אהובתו סובלת ממחלה קשה. העלמויות התכופות הן תוצאת אשפוז במוסד לחולי־נפש, אורחותיה המשונות — תוצאת התקפי המחלה. דינו ההמום מתגלה מנסה להוציא אותה מהראש, אך משאינו מצליח הוא מחליט באומץ לשאת לאשה ולקשור את חייו בחיי הנערה החולה, ואף לנסות לעזור לה להחלים.

הסימביוזה היא מילת המפתח ביחסים בין הגבר המבוגר והאשה הצעירה, הוא משמש לה כאב והיא משמשת לו ילדה. אוהבת בהיצמדות, (לחילופין) — בהתרחקות ובעוינות, לפי מצבה הנפשי באותו רגע. אך החיים הללו מכבידים על דינו, קשה לו לשאת את התקפותיה של אשתו. חוסר יכולתה להתפקד ולהסתגל למציאות: האשה הופכת לילדה בלתי־אחראית שצריך לנקות אחריה את שאריות הלכלוך שהיא מותירה כילדה באמבטיה.

וזהו הסרט השני בו מככבים יחדיו בן גזארה ואורנלה מוטי („אהבתו של סוואן") בעבר השפיעו במשותף בסרט „סיפור של שגעון פשוט" של מרקו פררי, שעסק בצורה דומה באהבה אובססיבית, סאדו־מזוכיסטית, בין סופר מטורף לזונה המאוהבת בו. קמפנלה „אימץ" את הזוג מהסרט של עמיתו פררי ויצר וראציה משלו על אותו נושא, אך מה שהיה יכול להיות משל ליחסי גבר־אשה נשאר סיפור פשטני על שגעון.

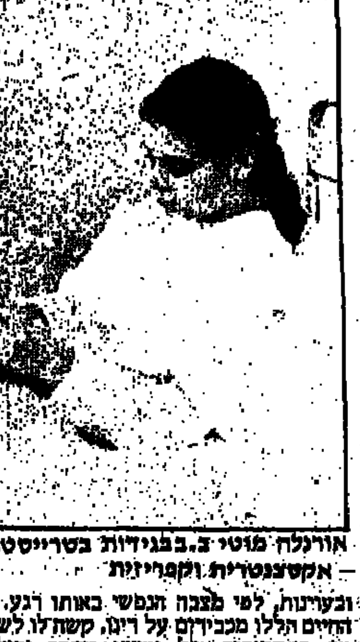

אורנלה מוטי ב„בגידות בטורייסטה" — אקסצנטרית וקפריזית

בעריכת צבי טימור

סגן שר החקלאות

מצב המשק פגע בחקלאות הערבית והיהודית גם יחד

אברהם כץ־עוז עוסק בין שאר תפקידיו גם במגזר הערבי בישראל. בשיחה עימו עמדנו על המאפיינים הכלכליים של החקלאות הערבית בארץ בהשוואה לחקלאות היהודית, על המגמות המבניות שלה והתמורות בשנים האחרונות.

הגורמים העיקריים שהגבילו בעבר את סיטואציה של החקלאות בכפר הערבי המסורתי היו הן כלכליים והן חברתיים, כגון פריון מועט, הכנסה נמוכה והעדר מימון. כל אלה מנעו מהחקלאי הערבי להסתכן ביישום חידושים ושימוש בתשומות מתוחכמות.

בהשפעת התפתחות החקלאות היהודית חלו תמורות ניכרות בחקלאות הערבית, והשתנו שיטות הייצור החקלאי ומכנהו. מאפיינים תהליך זה מעבר מייצור לצריכה עצמית לייצור מסחרי, עתיר עבודה והכנסה, תוך ניצול התשתית הכלכלית־טכנית של המשק הישראלי. כתוצאה מכך גדל פיריון הייצור, בעיקר בענף הירקות, התרחבו שטחי הגידולים לתעשייה והוכפלו שטחי הזיתים. במקביל חל צימצום במספר ענפים מסורתיים, כגון עדרי צאן. תמורות אלו לוו בתהליך הדרגתי של עיור, בעיקר בכפרים הגדולים...

במבנה הייצור בחקלאות הערבית חלו תמורות. הייצור בענפי הצומח גדל, ופחת חלקו של הייצור בענפי בעלי־החיים. הגידול היה בייצור פירות, בעיקר זיתים. הפיריון גדל וכן גדל השימוש בתשומות ובטכנולוגיות חדשות.

מלאי ההון למועסק גדל מ־14 אלף דולר ל־23.4 אלף דולר – כ־67 אחוז. כתוצאה מהעלייה בפריון העבודה הכנסתו של בעל משק חקלאי ערבי מגיעה לכ־60% מההכנסה של בעל משק חקלאי יהודי. היו שנים בהן שיעור הצמיחה השנתי הגיע ל־8.9 אחוזים. בשנים האחרונות נפגעו שני מגזרי החקלאות, גם היהודי וגם הערבי, מהמצב במשק.

מדיניות משרד־החקלאות לגבי המשק החקלאי הערבי בעתיד חייבת להתחשב במגמות הקיימות בו, כגון ניצול יחידת קרקע למשקים קטנים (9 עד 28 דונמים); שיפור שיטות העיבוד, שינוי במבחר הגידולים...

פחם

החלופה האילתית תיבדק מחדש

ב„נייר עמדה" שחולק לעיתונאים אשר באו לסקר את חברות אילת בעיר תושבית ממע״צ, ואשר עסק בכדאיות שינוע פחם מדרום בדרך־הים דרך אילת, מדגישים מחברי הנייר את כדאיות הפתרון האילתי, כולל הנחת קו רכבת, לעומת האלטרנטיבות האחרות.

טענה זו מקבלת חיזוק בכך שב־1990 תתחיל לפעול תחנת־הכוח באשקלון, שתצרוך 2.5 מיליון טונות פחם בשנה. כי 1994 תתחיל לפעול תחנת־כוח נוספת בדרום, שמקומה טרם נקבע. ההערכה של מחברי הנייר היא, כי בשנת 1994 תגיע צריכת הפחם להספקת חשמל ל־8 מיליון טונות. גם מנכ״ל החברה הלאומית להספקת חשמל אישר הערכה זו, אך טען כי רק כמחצית מכמות זו תסופק על־ידי דרום־אפריקה ואוסטרליה.

מחברי הנייר האילתי ממליצים על הקמת נמל פחם ולדבריהם זוהי הזולה ביותר מכל החלופות האחרות (אשדוד, קצ״א אשקלון, מסוף חדרה). הם מציינים כי בגלל מבנה החוף באילת אין צורך בשובר גלים ולכן עלות הקמת המסוף מוערכת ל־24 מיליון דולר בלבד, לעומת 175 מיליון דולר עלות הקמת נמל פחם באשדוד ו־180 מיליון דולר בקצ״א אשקלון.

נייר העמדה מרשים, אך אינו מגלה כי כבר בשנת 1980 התעוררה השאלה של אספקת פחם עבור תחנות־הכוח שיוקמו בדרום. הממשלה הטילה על רשות הנמלים ועל ועדה ממלכתית בראשותו של ד״ר י. אלמוגי להכין תיכנון ולערוך בדיקה כלכלית של הרחבת נמל אשדוד לעומת חלופות אחרות. הוועדה בחנה אפשרות של הקמת מסוף לפריקת פחם בנמל אילת וסלילת רכבת אילת–נחל צין, לצורך הובלת הפחם לתחנות־הכוח הדרומיות. מנכ״ל החברה הלאומית לאספקת פחם, רם הון, מסר כי הוועדה החליטה נגד אילת, שכן ההערכה היא: שחלקו של הפחם מדרום־אפריקה ואוסטרליה יירד בשנים הקרובות. לעומת ההערכה האילתית, על־פי הערכות ועדת אלמוגי ההשקעה הנחוצה בתשתית הנמל בלבד תסתכם ב־124 מיליון דולר ולא ב־24 מיליון דולר בלבד.

אשדוד זולה יותר

ועדת שרים לענייני כלכלה, שדנה בנושא בתחילת ספטמבר, החליטה על ביצוע הרחבת נמל אשדוד על־פי המלצות ועדת אלמוגי, וקבעה כי הרחבת נמל אשדוד היא הזולה בין החלופות – 230 מיליון דולר בערך נוכחי לעומת 240 מיליון דולר עבור פתרון מזח כיום פתוח בקצ״א ו־297 מיליון דולר עבור החלופה הזמנית, או 420 מיליון דולר עבור החלופה האילתית, כולל הרכבת.

הרחבת נמל אשדוד מהווה פתרון רב תכליתי, בעוד שכל יתר החלופות הן חד תכליתיות – לפחם בלבד. ההשקעה בחלופת אשדוד מורכבת בעיקרה מתשומות מקומיות (75%) לעומת יתר החלופות, בהן מרכיב מטבע־החוץ גבוה (90% בקירוב).

הרחבת נמל אשדוד היא המומלצת גם על־ידי חברת השירות לשמירת איכות הסביבה, בעוד שהבעיות הסביבתיות באילת נראות כחמורות ביותר, בעיקר מבחינת התיירות.

השר יגאל הורביץ עירער על ההחלטה וביקש כי תיבדק פעם נוספת החלופה האילתית. רשות הנמלים בדקה את נושא אילת לפי בקשת שר־התחבורה חיים קורפו, והמסקנות היו כי ההשקעה בחלופת אילת היא כמעט כפולה מההשקעה באשדוד, גם בהתחשב בחסכונות הצפויים בשימוש ברכבת למטרות נוספות. רשות־הנמלים ציינה כי המיקום המוצע למתקני הפחם באילת הוא בקרבת הגבול הירדני ובסמוך לאתרי התיירות, והם עלולים ליהפך למיטרד תברואתי וסביבתי.

הממשלה בישיבתה אתמול החליטה כי ראש־הממשלה, בהתייעצות עם שרים, ימנה ממונים שיבדקו את שתי החלופות, היינו אשדוד ואילת, ויגישו חוות־דעתם להחלטת הממשלה תוך חודש.

חיים מרגלית

המודל מתאזן על־ידי מחיקת המשק

תיאוריה כלכלית, כמו כל מדע, חייבת לספק הסבר לתופעות. אם התיאוריה הכלכלית אינה מסוגלת להסביר את המתרחש, הרי היא לקוייה ואין להזדקק לה. בנוסף להסברת המתרחש, חייבת התיאוריה להנחות את קובעי המדיניות לדרך היעילה והחסכונית ביותר של השגת היעדים הכלכליים בעוד שהצבת היעדים, לדברי כלכלנים אקדמאיים בכירים, היא בתחום תפקודם של הפוליטיקאים, קובעי המדיניות.

כאשר קיימות דרכים אלטרנאטיביות להשגת אותם יעדים, חייבים הכלכלנים להציב בפני קובעי המדיניות את המחיר של כל דרך בתחום הכלכלה הריאלית ולקבוע אם המחיר הוא סביר או האם ניתן בכלל לשלמו על בסיס התנאים החברתיים והכלכליים הנתונים.

הממשלה הציבה לעצמה שני יעדים בתוכנית הכלכלית, והם הורדת שיעורי האינפלאציה ל־1־2 אחוזים בחודש ושיפור מאזן התשלומים, שלא הוגדר מבחינה כמותית. הכלים שנבחרו לכך: פיחות, העלאת מחירי המוצרים והשירותים הממשלתיים, הכבדת מיסוי, הורדה דראסטית של השכר הריאלי, העלאה קיצונית של שיעור הריבית ופיקוח על המחירים. בהעלאת הריבית היתה לא רק הכבדה אלא גם תוספת לציבור, כי בד בבד עם העלאת הריבית הדביטורית, שנועדה למנוע את לחצי הביקוש המתנקזים למטבע־חוץ, הועלתה גם הריבית הקרדיטורית. הממשלה ובנק־ישראל היו מוכנים לשלם שיעורי ריבית גבוהים ביותר למועדים קצרים ביותר, על־מנת שהציבור ימשיך להשאיר את הכספים שלו בידי הממשלה, לשם גלגול החוב ולשם כיסוי המשך הגרעון התקציבי, שלא קוצץ במידה מספקת בתחום הפעילות הריאלית ובעיקר בתחום הבטחוני.

עד כאן המודל ששימש את מעצבי התוכנית הכלכלית. במודל זה החלו להתגלות סדקים, שהיו מלכתחילה במבנה שלו ועשויים לגרום לקריסת כל המבנה.

מישהו חייב לשלם המחיר

עבור הריבית הקרדיטורית הגבוהה מישהו חייב לשלם את המחיר. מחיר זה הוטל על הממשלה, שהיא הלווה הגדול יותר, ועל המשק הדביטורי, המורכב בעיקר מתעשיינים, חקלאים וקבלנים. הריבית שהממשלה משלמת היא הוצאה אינפלאציונית כמו כל הוצאה אחרת. אולם משום שתשלומי הריבית לא מופיעים ישירות בתקציב אלא נבלעים בפעילות בשוק ההון, או מועברים לבנקים באמצעות בנק־ישראל, הם פחות מורגשים.

הוצאה אינפלאציונית זו גרמה לרווחים ריאליים של כ־600 מיליון דולר במשך כשלושה־וחצי חודשים, כלומר, כ־2 מיליארד דולר בחישוב שנתי. התוצאות לא איחרו לבוא. הביקוש למוצרי יבוא, כגון מכוניות, התחדש. יבוא המכוניות גדל בכ־37 אחוז, טלוויזיות — 60 אחוז, וידיאו — 50 אחוז ומקררים — 37 אחוז. אלה שהרוויחו על המהלך — משום שהיו נזילים בתחילת התהליך ובידם היו כספים חופשיים, שקודם היו מושקעים בפת״ם אך עברו להשקעות נזילות — המירו חלק מרווחיהם למוצרי צריכה. החליפו מכונית וכדומה. תהליך זה אפשר לכנות גם בשפת הבורסה כמימוש רווחים. גידול זה בצריכה הפרטית אוזן קרוב לוודאי על־ידי ירידה בצריכה של מקבלי השכר, שהכנסתם השוטפת נשחקה בכ־30־40 אחוזים, כפי שתוספת ההוצאה הממשלתית על ריבית אוזנה באמצעות הפסקת תשלומים לשירותי הבריאות, החינוך ושירותי הרשויות המקומיות.

המשלם השני הוא הסקטור העיסקי הדביטורי. אלה נאלצים לשלם את הריבית הגבוהה לא מרווחיהם, כי אין מפעל בארץ המסוגל להרוויח למעלה מ־100 אחוזים ריאליים על ההון העצמי המושקע. המפסידים העיקריים כאן הם הקיבוצים והמושבים, שאינם יכולים להגיב בפיטורים וצמצום הייצור, וחלקים אחרים של המשק ההסתדרותי והציבורי, שגם הם מוגבלים, על־ידי אילוצים מוסדיים, בתחום הפיטורים והפסקת הייצור. לפיכך סקטור זה, בנוסף ובדומה לשכירים, הוא המשלם העיקרי של המדיניות הכלכלית ומשום כך הוא גם מראשוני המתקוממים כנגד מדיניות הממשלה, למרות שבראשה עומד פרס והם מיוצגים בממשלה בתפקידי שרים.

„שימכרו את המכונות"

על־פי המודל, הסקטור הכלכלי חייב להגיב על שיעורי הריבית בצימצום מלאים ובהפסקת ייצור ומימוש נכסים. „שימכרו את המכונות", אמר כלכלן אחד הדוגלים במדיניות הריבית הגבוהה.

צימצום מלאים, במידה שלא מדובר במלאי מת, לבטח בוצע. אך הפסקת הייצור, למרות גידול האבטלה, עדיין מתבצעת רק בשוליים של המשק. כלומר, מפעלים, בניגוד „להגיון הכלכלי", ממשיכים לקחת אשראי יקר במחיר בלתי־סביר ולייצר למרות ההפסדים. הם מתנהגים בניגוד להגיון הכלכלי של מנסחי המודל. ככל הנראה, המפעלים לא כל כך גמישים בפיטורי עובדים וודאי שאי־אפשר להוציא קיבוץ למכירה כללית.

אולם במרשם של המוניטאריסטים יש גם סתירה לוגית. מחירם של נכסי־הון נקבע על־פי הרווחיות הצפויה בהשוואה לריבית המשולמת. כלומר, אם מפעל העולה מיליון דולר מסוגל להשיג רווחיות של 20 אחוז על ההון העצמי, בשיעורי ריבית של 100 אחוז יהיה שווה בשוק ל־200 אלף דולר או, בשיעור ריבית אינסופית, יהיה שוה לאפס. לכן ברור שבעלי נכסי־ההון מעדיפים להסתכן ולצבור הפסדים, בתקווה שהמדיניות תשתנה בעתיד והם יפוצו, מאשר לממש מייד את הפסד ההון הבלתי־ריאלי, שנקבע על־ידי שערי־ריבית שרירותיים. מנסחי המודל לא הזהירו את מקבלי ההחלטות הפוליטיות מה הוא המחיר הנדרש מהיצרנים בתעשייה ובחקלאות על־מנת שהמודל שלהם יתפקד. אם היו מתארים תמונה זו עד הסוף, יש להניח שחלק ממקבלי ההחלטות היו נרתעים מללכת בדרך זו.

לכן, המשק מתנהל בניגוד להגיונם הכלכלי של הכלכלנים האקדמאים בתל־אביב. למרות הריבית הרצחנית מרחיבים את האשראי הדביטורי ולא מוכרים את נכסיהם בזיל־הזול. דבר העשוי לסייע רק לבעלי הון מחו״ל, כי בעלי הון מקומיים יעדיפו גם במחיר זה את ההשקעות בתפ״ס.

זאת היא הבעייה עם ההגיון הצרוף של המודלים המוניטריים. הם קבעו ממדים של כמות הכסף בה המשק יהיה בשיווי־משקל. כתוצאה מכך חייב המשק למחוק כ־80 אחוז מההון העצמי שלו ולהגיע לאבטלה של מאות אלפים. אולם העיקר אצלם הוא שיווי־המשקל המוניטרי, התחום הריאלי חייב להסתדר על־פי היעדים המוניטריים. אם הוא לא רוצה — זו הבעיה שלו.

צבי טימור

גלגלי הבורסה

היצע במניות ההסדר

אתמול היו עודפי ביקוש למניות חופשיות ועודפי היצע של 860 מיליון שקל במניות ההסדר. בשוק איגרות החוב נרשמה מגמה מעורבת תוך נטייה לירידות בצמודות לדולר, עקב היצעים גדולים. בסוג „ארמון" עלה ההיצע ההתחלתי ל־8 מיליארד שקל ויותר. ההיצעים בצמודות לדולר מוסברים בירידות בשערו ביחס למטבעות חוץ אחרים, שהחלישו את האמון במטבע ארה״ב.

הציבור הוציא אתמול כמיליארד שקל מקרנות הנאמנות המתמחות במניות והשקיע חצי מליארד שקל בקרנות המכונות „סולידיות".

דולר שחור נע בין 1575 ל־1580 שקל.

● במילווה קצר המועד נעו התשואות בין 2.44% ל־3.88%. התשואה של 2.44% נקבעה בסדרה 122.5 ל־30 יום במסחר פומבי ללא התערבות בנק ישראל, עקב חוסר מלאי בידיו. המחזור בכל 8 סדרות מק״מ הגיע ל־5 מיליארד שקל.

בשוק המניות עלו אתמול 164 שערים, לעומת 121 שירדו ו־124 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 52 ב־5% ויותר ו־36 ירדו ב־5% ויותר. נרשמו 8 „קונים בלבד" ו־6 „מוכרים בלבד".

המחזור בשוק המניות ירד ל־2.6 מיליארד שקל. מזה מיליארד שקל במניות ההסדר. המניה הפעילה ביותר היתה אי.די.בי. ר״ג, שהמחזור בה הסתכם ב־320 מיליון שקל תוך ירידת שערה ב־1.4%.

במניות ההסדר עלו ב־%: פועלים מב׳ — 0.1; פועלים מ׳ — 0.9; בלל — 0.5; לעומתן ירדו: אי.די.בי. ר״ג — 1.4; אי.די.בי. ב׳ — 1.9; אי.די.בי. א׳ — 0.9; דיסקונט ב׳ — 0.1; מימון סחר 5 — 2.3.

ההיצע ההתחלתי במניות ההסדר הסתכם ב־676 מיליון שקל (מזה 354 מיליון שקל באי.די.בי. ר״ג בלבד). הביקוש ההתחלתי להן הסתכם ב־314 מיליון שקל. התשואות השנתיות של הנסחרות ביותר נעו בין 14.99% (בל״ל) ל־15.2% (אי. די. בי. ר״ג). פועלים ש׳ — 15.08%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר ירדה סמנות 0.5 ב־10%. לעומתה עלו ב־%: סמנות 0.1 — 4.4; כללי — 2.2; בינלאומי 1.4.

במניות החופשיות בלטו העליות ב־%: אטאס 1 — 22.4; קרור 0.1 — 10.1; אורן 5 — 10.2; מודלל בטון — 15.0; קיסריה 0.5 — 10.1. לעומתן בלטו הירידות ב־%: החברה לישראל 1 ו־5 — 10.0; ת.ג.ל. — 10.0; רוגובין 1 — 10.0 וכעור שרוגובין 5 עלתה ב־4.9%; כלל נדלן — 10.1.

ערך השוק של המניות החופשיות עלה אתמול ב־32 מיליון דולר.

בשוק איגרות החוב היתה מגמה מעורבת בצמודות למדד וירידות בין 0.1% ל־3% בצמודות לדולר. המחזור בשוק אג״ח הסתכם ב־5.2 מיליארד שקל. מזה כ־1.9 מיליארד שקל בצמודות ב־80% למדד בלבד ויותר ממיליארד שקל בצמודות לדולר מסוג „ארמון".

● ד״ר מ. חת, יו״ר דירקטוריון הבורסה, ציין באסיפה הכללית השנתית של הבורסה: „את שנת 1985 עדיין מוקדם לסכם, אך כנראה לא נוכל לציינה כשנת מגמה. ראינו אמנם תקופות של עליות שערים, אך שני אינדיקטורים מהותיים של הפעילות בשוק המניות מצביעים על המשכו של השפל — המחזורים הנמוכים במסחר והבצורת בשוק ההנפקות החדשות".

● ס.מ.י. אחזקות הודיעה על רווח נקי מתואם של 6.5 מיליארד שקל במחצית השנה הראשונה של 1985, לעומת רווח נקי מתואם של כ־4.8 מיליון שקל בתקופה המקבילה אשתקד.

● סהר החזקות (1987), שבמאזנה המתואם ל־30.6.85 נכללו מניות „רנות" בשווי של כ־249 מיליון שקל, הודיעה כי כתוצאה מפירוק „רנות" ייווצר לה הפסד בגובה ההשקעה הנ״ל.

● כלל השקעות בנדל״ן החליטה להנפיק בדרך של זכויות 39 מיליארד מניות בנות 0.1 שקל ע״נ על פי היחס של 6:1 בגין המניות הקיימות.

● „אברהם גינדי" הפסידה 713 מיליון שקל בשנת 1984/85, לעומת רווח מתואם של כ־425 מיליון שקל בשנת הכספים הקודמת.

אלחנן הורוביץ

● קיבוץ חורשים, השוכן בין פתח־תקווה לכפר־סבא, ישתלב בקרוב בתוכניה להקמת מפעל לייצור סוגים שונים של טיח תרמי בסין. את המפעל עומדת להקים החברה הגרמנית „רודיוס", שסיפקה לאחרונה ידע לקיבוץ חורשים וסייעה לו בהקמת מפעל „תרמוקיר" שנחנך לפני ימים אחדים. תרמוקיר מייצר 22 סוגים שונים של טיח תרמי למטרות שונות והוא נחשב למפעל המודרני ביותר בעולם בתחומו. המפעל עובד בפיקוד מלא של מחשבים והחומר מיוצר ללא מגע יד אדם. תרמוקיר, המייצר 1000 שקי טיח במשמרת, מעסיק בקו הייצור שלו שני חברים בלבד.

טור החדשות

הבנקים:

בנק ישראל מייקר האשראי

הבנקים יהיו מוכנים להוריד את הריבית אם יבצע בנק־ישראל תיקונים בהוראות הנזילות וישלם להם ריבית גם על פקדונות בסכום של 500 מיליארד שקל, המופקדים כיום בבנק־ישראל מבלי שהוא משלם על כך ריבית.

מקורות בנקאיים בכירים הבהירו אתמול, כי לבררות שיש צורך להפחית את הריבית במשק, אין להתייחס ברצינות רבה מדי לדרישות של הסקטור העיסקי להפחית את הריבית. „אם תבוצע הפחתת ריבית יש לדרוש במקביל כי המפעלים ובתי־העסק יפחיתו מחירים. שכן, כעת שנקבעו המחירים בראשית התוכנית הכלכלית, בחודש יולי, נלקחה בחשבון רמת הריבית הגבוהה ששררה אז במשק. אותה ריבית גבוהה היתה אחד המרכיבים לפיהם נקבעו המחירים המרביים. מאז ירדה מספר פעמים הריבית על אשראי בשקלים, ובמיוחד הוזלה העלות של אשראי דולרי בגלל הקפאת שער הדולר. אולם, טוענים המקורות הבנקאיים, מפעלי התעשייה והמגזר העיסקי לא הוזילו במקביל את מחיריהם. אבל הם זועקים חמס על שיעורי הריבית הגבוהים. לפיכך גורסים הבנקאים, כי כל רפורמה נוספת במיסוי צריכה להיות מלווה בהפחתת מחירי המוצרים במשק.

דרישה נוספת של הבנקאים כתנאי להפחתת ריבית היא לאפשר להם לגבות עמלה על ניהול חשבונות פת״מ עו״ש. כיום חייבים הבנקים להחזיק את כל כספי פת״מ עו״ש בבנק־ישראל ואסור להם לגבות עמלות על ניהול החשבון. הדבר גורם להם להפסדים. הבנקאים טוענים כי בעבר הובטח להם כי יורשו לגבות עמלות מהלקוחות על ניהול החשבון, אך עד כה לא קיבלו לכך אישור. גביית עמלה כזו תאפשר להם להפחית את העמלות על האשראי מבלי להפסיד.

א.ש.

מכסות יבוא בארה״ב יגרמו לפיטורים ב„כיתן"

תשלובת הטקסטיל „כיתן" נערכת לפיטורי מחצית מכלל 2,500 עובדיה ברחבי הארץ. פעולה זו באה על רקע העובדה כי שלטונות ארה״ב הטילו מיכסות יבוא נוקשות על מוצרי החברה בשוק האמריקני. בימים אלה אף „הוחרמו" מוצרי „כיתן" הנמצאים בנמלי ארה״ב, ואין אפשרות לשווקם שם.

בארה״ב שוהים כיום מנכ״ל משרד התעשייה והמסחר יהושע פורר, מנכ״ל חטיבת התעשייה של „כלל", עמוס מריחיים (בעלת קונצרן „כיתן") ומנכ״ל התאחדות התעשיינים ארנון טיברג. הם מנסים לשכנע את ראשי הממשל האמריקני לבטל את ההחלטות הללו. אולם, המו״מ מתנהל בקשיחות רבה ביותר והאמריקנים אינם נוטים להיכנע.

ראשי המשלחת הכלכלית בארה״ב תובעים לכן את התערבותו המיידית של ראש־הממשלה אצל ראשי הממשל בארה״ב, ונראה כי פנייה כזו תיעשה בימים הקרובים.

שלטונות ארה״ב קבעו ל„כיתן" מיכסת ייצוא שנתית של 5.5 מיליון דולר בלבד, בעוד שכיום יש לה הזמנות יצוא של 15 מיליון דולר לארה״ב. לפני 4 חודשים ניתנה ל„כיתן" אורכה להצדיק את עצמה בשוק האמריקני ולשכנע את השלטונות שם כי היצוא שלה לא ייפגע בתעשייה האמריקנית. אולם „כיתן" לא הצליחה לשכנע את השלטונות האמריקניים ולכן עצרו את משלוחי היצוא שלה בנמלי ארה״ב.

מנכ״ל „כיתן", מרדכי בריאון, שהה בחו״ל בבריטניה ולא ניתן היה להשיג את תגובתו. גורם בכיר בקונצרן „כלל" אמר לי: המצב חמור ביותר ולא יהיה מנוס מפיטורי אלף עובדים ויותר — ל„כיתן" אין עתיד ללא היצוא לארה״ב.

א.ש.

בעיות הניהול בשער־הנגב טרם נפתרו

איוש הצוות הניהולי, שנועד להבריא את מפעלי „שער הנגב", טרם הושלם, ובשלב זה מתפקד במפעלים רק המנכ״ל החדש אהרון (אהרל׳ה) ניב, חבר קיבוץ ארז.

„יחד", בטאון התנועה הקיבוצית המאוחדת, המביא בגליונו האחרון את סיפורם של המפעלים שנקלעו לפי הערכה ראשונית לגירעון של 10 מיליון דולר ויותר, מוסר כי הכוונה היתה למנות למפעלים צוות ניהולי בהרכב של מנכ״ל ושני סמנכ״לים, האחד מומחה לפינאנסים והשני מתחום החקלאות.

אלא שמאז מונה המנכ״ל עברו חודשיים ומשרות הסמנכ״לים טרם אויישו. ניב אומר אמנם ל„יחד" כי „ננעלנו על שני שמות, האחד איש כספים מעולה והשני קשר את בחירתו בראשון. עוד חודש, עוד חודשיים, והנסיבות האישיות ישתנו... אני בקשר מתמיד עם ההנהלה בנושא ואין סיבה שזה לא ייפתר", אומר ניב.

בשלב זה פוטרו כבר מהמפעלים 100 מבין 1000 האנשים העובדים בהם. וכל משק החבר במפעלים שילשל לקופות המפעלים חצי מיליון דולר. ב„תלמי הנגב" סגרו את המסגריה ואת המחלקה החקלאית. קיצוצים היו גם בעוף־קור ועתה דנים בתוכנית קיצוצים ב„תפור".

ניב מתכוון למסור למפעלים דו״ח פיננסי על המצב בשנת 1985, אך לדבריו הוא ב„שלב של מחשבה כיצד לעשות זאת... איך לרכך את הטלת הפצצה וכה בשעה למנוע מריקושטים להגיע לכל חלקי תבל".

בנוסף לכך נעשו צימצומים על המלאים ועל הרכב וכן קוצצו הנסיעות לחו״ל.

במקביל מתנהלים דיונים עם ועדי העובדים על עתיד המפעלים. שכרם כבר נשחק, כשם שנשחקו הכנסות המפעלים — אומר ניב. ומסיים: „... אם כולנו נשתף פעולה יהיה טוב. אני אופטימי, אופטימי מלידה".

אייל שגב

נחמקין ינסה להסדיר בעיות היצוא החקלאי

שר החקלאות, אריק נחמקין, יוצא היום לרומא לוועידה הבינלאומית של ארגון המזון והחקלאות. נחמקין ינסה בביקורו זה לשכנע את שרי־החקלאות של השוק האירופי המשותף שלא להערים קשיים על היצוא הישראלי לאירופה.

באחרונה קיבלה נציגות השוק המשותף שורה של החלטות, אשר עלולות להביא לקשיים חמורים בכל הקשור לייצוא החקלאי. יצוא זה עומד כיום בסכנה ולמרות המו״מ הממושך עם שרי־החוץ של אירופה, טרם נפתרו הבעיות לגבי ישראל.

עיקר הבעיות נעוצות בהתנגדות של איטליה ויוון להעניק לישראל הקלות מכס באירופה ויש צורך בשכנוע נוסף.

א.ש.

משלחת מקאליפורניה בוחנת השקעות בארץ

משלחת כלכלית רמת־דרג מלוס אנג׳לס באה לארץ כדי לבחון השקעות ושותפות במפעלי תעשייה. בראש המשלחת עומד ראש עיריית לוס אנג׳לס, תום ברדלי, והיא מונה 14 אנשי משק וכלכלה בכירים.

בין הדמויות הבולטות במשלחת: סגן־הנשיא הבכיר של „בנק אוף אמריקה", קירל סינמי, שאמר: „אני לא יכול להביא לכם שקלים, דולרים אולי". במשלחת תגיע גם סגן־נשיא חברת המטוסים הגדולה „נורתרופ", ג׳ון מקויחי, אשר יבחן שיתוף פעולה עם מפעלים מקומיים. כן הגיע לישראל ליאונרד כהן, שהוא בעל רשת בתי־החולים הגדולה בעולם. הוא מתפעל מהישגי ישראל בתחומי הרפואה.

אנשי המשלחת יהיו אורחי נשיא המדינה היום בצהריים, שר־החוץ יצחק שמיר ושר־התעשייה אריאל שרון. ביום ראשון בערב יערוך להם השר שרון ארוחת־ערב עם תעשיינים ואנשי משק מישראל. את המשלחת אירגן נתן הצבי, הקונסול הכלכלי של ישראל בלוס־אנג׳לס, אשר אמר כי מדובר בקבוצה „בכירה" שטרם השקיעה בישראל.

א.ש.

מאת יעקב רבי (429)

בג"ץ!

בית־הדין הגבוה לצדק, ובקיצור בג"ץ, דן בעתירתו של מאיר כהנא ופסק מה שפסק. אכן, הגיעה השעה שנכתוב כך, בג"ץ, בצד"י סופית, ולא „בג"צ". ראיתי שכמה עיתונים כבר נוהגים כך: הם נוקטים בקביעות את הנוטריקון בג"ץ. כל עוד נהגו לקצר רק למען נוחות הכתיבה והיטותה ואילו בדיבור הגו את שם הערכאה במלואו, בית־דין גבוה לצדק, היה טעם לכתוב בג"צ, בצד"י רגילה; אך משעה שהתחילה לָאוּץ לנו הדרך ואנו אומרים BAGATZ, מְשַׁל היתה זאת מלה לעצמה. דין הוא שנכתוב בג"ץ, כי צד"י בסופי מלים היא צד"י סופית. ין. כמו גץ, עץ, ארץ, מרץ, פרץ — וכמו ח"ץ (חטיבה צעירה), ומעתה, כאמור, גם בג"ץ.

זה הכלל, או הנוהג: ראשי־תיבות המסתיימים באחת מאותיות כמנפ"ץ, שיש להן צורות מיוחדות בסופי מלים, — אם הם משמשים רק סימן גראפי ובדיבור הוגים את המלים בשלמותן, האות האחרונה של הנוטריקון אינה סופית, כגון מו"מ, משום שהוגים משא ומתן, לא „מו"ם", וכן מע"מ, משום שאומרים (עדיין) מס ערך מוסף; אבל אם כל בני ישראל יתחילו להבליע את שמו של המס הזה בנעימה של מלה אחת, MA'AM — לא תהיה עצה אלא לכתוב מעים: כדרך שכותבים אר"ם, נפ"ם — מלים שה„קרי" שלהן כמוהו כ„כתיב" המקוצר, המנוטרק.

ומעניין לעניין באותו עניין. מאמר בעל המשמר (3.11) הגיב על פסיקתו של „בית הדין העליון" בעתירת ח"כ מאיר כהנא. ודאי ש„בית־הדין העליון" אינו עברית שגויה, אבל אין מונח כזה בלשון המערכת השיפוטית שלנו. במינוח המשפטי הישראלי יש בית־המשפט העליון, המכהן לעתים כבית־המשפט הגבוה לצדק — בדיון על עתירות, על תלונות של אזרחים נגד רשויות השלטון. וככן: בית־המשפט הגבוה לצדק, לא „בית הדין העליון". נדמה לי שעיתון יומי חייב להקפיד ולדייק גם ב„זוטות" כאלה.

במעמדו ובברכתו

במודעה של ההסתדרות לרגל פתיחת ועידתה הי"ד (5.11) נמסר שטקס הפתיחה בבנייני האומה יהיה „במעמד ובברכת נשיא המדינה". והנה שני נסמכים מחוברים בו"ו החיבור, „במעמד ובברכת...", הם לכל הדעות עברית שגויה: אין הם מֻתָּרים ברוחק אפילו בדיבור, וכל־שכן בכתיבה. כוודאי אין הצירוף הרעוע „במעמד ובברכת" מוסיף כבוד למאורע ולאורח רם־המעלה. צריך להיות: במעמדו ובברכתו של נשיא המדינה. — אבל גם הנוסח הזה, שהוא מתוקן מבחינה דקדוקית, אינו מניח את דעתי מבחינת התוכן: משהו צולע כאן מצד ההיגיון. הייתי מציע: הטקס ייפתח בדברי ברכה של נשיא המדינה.

כולם

כותרת בעל המשמר (5.11) מוסרת את תמצית אזהרתו של מזכיר הקיבוץ הארצי: „אם המשק יתמוטט — גם אנחנו עלולים להיגרף כמו כולם".

מן הסתם כך דיבר המזכיר, כי הוא אמר מה שאמר בלשון בני־אדם, בעברית ישראלית דיבורית, „כמו שכולם מדברים". אבל המהדר והמדייק בלשונו יודע להבחין בין שימוש במלה הכל ובין שימוש בכולם. משמעו של כולם הוא: כל אחד מהם. אם אני אומר ש„גם אנחנו עלולים להיגרף כמו כולם" — האומנם מבקש אני לציין שגם אנחנו עלולים להיגרף כמו „כל אחד מהם"? כמו כל אחד ממי? עברית כתקנה היא: הכל יודעים את האמת. הכל מוכנים למאמצים ולקרבנות. ומתי נכון להשתמש במלה כל + סופית־כינוי בגוף שלישי רבים, כולם? הנה דוגמות אחרות: תלמידי הכיתה נשאלו שאלות של בקיאות בתנ"ך; כולם השיבו נכונה. ביקשתי לדעת מה שלום הישראלים בעיר מוכת־הרעש; נאמר לי שלכולם שלום. תן דעתך שבשני צמדי־המשפטים הללו ידוע היטב למי המלה „כולם" מכוונת: כאן ל„תלמידי הכיתה" וכאן ל„ישראלים". ואילו בכותרת המובאת לעיל מעל המשמר לא יוודע במפורש זהותם של „כולם" של כל אלה שאנו עלולים להיגרף כמותם. הזהות היא רק משוערת! אולי הכוונה לכל המגורים במשק, אולי לכל המתפרנסים, ואולי לכל אחינו בני ישראל. לכן מוטב להימלט משימוש ב„כולם". מה הניסוח הרצוי? שמא, נסתפק באמירה „גם אנו עלולים להיגרף", ולחלופין: גם אנו עלולים להיגרף כמו אחרים.

אולם בשפת־הדיבור, כאמור, השימוש ב„כולם" נפוץ מאוד, גם כאשר הזהות אינה מחוורת. ובעצם, לא בשפת־הדיבור בלבד. המשורר אומר: „כולם נשא הרוח, כולם סחף האור". נבואתו של מיכה פותחת (א׳: ב): „שמעו עמים כולם, הקשיבי ארץ ומלואה"... לא „שמעו כל העמים" ולא „שמעו העמים, כולכם". אלא רוצא בלשון־נסתר, „כולם". אמנם, כאן אין שום ספק לגבי הזהות של „כולם".

בעריכת צביה בן־שלום

אמריקנים מעריצים מלכים

צ׳ארלס הנסיך מוולש והנסיכה דיאנה, הגיעו לוושינגטון, מלווים בפמלייה בת 20 איש. תריסר ארגזי מסע עמוסים בבגדים המלכותיים ואספקת מים, בבקבוקים פרטיים שלהם. ההכנות הקדחתניות וההתרגשות העצומה בבירה האמריקנית הגיעו לשיאן בעת נחיתתם בשדה־התעופה אנדרוס, בשבת בבוקר, ה־9 בנובמבר.

מרגע זה החל הזוג המלכותי במסע מזורז, בן ארבעה ימים, הכולל 17 אירועים רשמיים ועוד הופעות ומפגשים פרטיים רבים. האירועים כוללים גם ארוחת־ערב עם הנשיא רייגן ואשתו בבית־הלבן, שאליה הוזמנו, בין היתר, שחקני הקולנוע המפורסמים רוברט רדפורד, דיאנה רוס, קלינט איסטווד ופיטר אוסטינוב. הדוברת של הגברת רייגן, איליין קריספין, הדגישה כי ארוחת־הערב בבית־הלבן תהיה קטנה (80 איש בלבד!), והרכב רשימת המוזמנים נועד להבטיח ערב נעים לזוג המלכותי. מעניין להזכיר, שכוכבת סידרת־הטלוויזיה „שושלת" ג׳ין קולינס, איננה בין המוזמנים לארוחה זו, למרות שראתה עצמה כמועמדת טבעית לסעוד ליד השולחן הנשיאותי, ולמרות כל מאמציה לזכות בהזמנה. זאת בגלל התנגדותה של הנסיכה דיאנה. ששומרת לקולינס טינה מהפגישות הקודמות שלה ושל המלכה אליזבט עמה, לפני שנתיים, כאשר לפי התרשמות הנסיכה — מג׳ין כמעט גנבה את ההצגה. ג׳ין קולינס רותחת מחימה, מה עוד שנודע לה שלינדה אוואנס, המככבת באותה סידרה, ואף אליזבט טיילור כן הוזמנו לארוחה.

אירוע נוסף בתכנית הביקור המלכותי הוא פתיחת תערוכה מיוחדת במוזיאון הלאומי לאמנות, הנקראית „בתי־נגנזים בבריטניה" והנערכת בחסות הנסיך והנסיכה. האירוע מלווה ארוחת־ערב מפוארת למאות מוזמנים מקרב כל המי ומי בוושינגטון, שהציעו תרומות של מאה אלף דולר כדי לזכות בכבוד.

ביום שני של הביקור מתלווה הנסיכה דיאנה לננסי רייגן, בביקור במרכז שיקומי למכורים לסמים, ולברברה בוש, אשת סגן־הנשיא, לביקור בבית־חולים לחולים כרוניים וקשישים. לשני נושאים אלה מקדישה דיאנה התעניינות וזמן גם בבריטניה.

הליידי דיאנה (מימין, מתכופפת) פוגשת את ג׳ונתן לולר (6) בהגיעה, יחד עם בעלה, הנסיך צ׳ארלס, לבסיס חיל־האוויר האמריקני „אנדרוס" בשבת האחרונה. לולר, שהוא עיוור וחולה סרטן, ביקש לפגוש את הנסיכה מוולש באמצעות „קרן מה־בקשתך". משמאלם עומדת ראש הפרוטוקול של ארצות הברית, סלווה רוזוולט. לולר מחזיק בידו תקליט ובו שיר שהקליט אותו מסר במתנה לנסיכה.

הנסיך צ׳ארלס מבקר במוסד האמריקני לארכיטקטורה ומנהל שיחות בנושאי ארכיטקטורה קהילתית ובנייה המותאמת לצורכי החיים המודרניים. מאז ההתפרעויות על רקע עדתי וגזעי בבריטניה, מתעניין צ׳ארלס כיצד ניתן להקטין מתחים חברתיים ועדתיים בעזרת התאמת הבנייה והתשתית הקהילתית.

ביום שלישי של הביקור טס הזוג המלכותי לפאלם־ביץ׳ שבפלורידה, למשחק פולו בו ישתתף הנסיך צ׳ארלס, הידוע כשחקן מצטיין, יסב שוב לארוחת־ערב רבת־משתתפים, לפני יציאתם חזרה ללונדון.

כל אמצעי התקשורת בוושינגטון מוצפים, זה שבוע ויותר, בחדשות, ידיעות ופרטי־פרטים בכל הקשור בביקור המלכותי, ההכנות לקראתו ובצדדים הרישמיים, המשפחתיים ואף האינטימיים ביותר של חיי צ׳ארלס ודיאנה.

סוד גדול וכמוס המתפרסם בימים אלה הוא שדיאנה (וספנסר בזמנו) עברה להתגורר עם צ׳ארלס בארמון, כארבעה חודשים לפני טקס נישואיהם.

ארל קלאנסארסת, המקורב לארמון המלכות, מספר מעל דפי העיתונות, כי הנסיך צ׳ארלס שקע בעיסוק בתורות הנסתר ומיסטיקה. הוא החל לעסוק בספיריטואליזם לאחר מות דודו האהוב הלורד מאונטבטן שנרצח על־ידי ה־IRA באירלנד. בנסיון נואש ליצור קשר עם דודו, נהג מי שעתיד להיות מלך אנגליה, להסתובב בלילות במסדרונות הארמון ובידיו מצלמת אינפרה־אדום וטייפ־ריקורד... כאשר הגיע בסופו של דבר למיטה המלכותית, היה מביא עמו את יומנו, כדי שיוכל לרשום בו את חלומותיו ולפענחם עם בוקר...

דובר מיוחד של שגרירות בריטניה בוושינגטון לתקופת הביקור, ארנולד הקל מרגיש, כי כמות החומר המתפרסם באמצעי־התקשורת ומבול שיחות הטלפון בשגרירות בריטניה, מבטאים התעניינות עצומה, אם כי לא רק חיובית. מופיעות גם כתבות שאינן אוהדות ביותר והן שאלות ותעמולות ביקורתיות, בעיקר ביחס לבזבוז הכספים העצום המתמקר ובקניותיה הבלתי מרוסנות של דיאנה.

אבל איש אינו נשאר אדיש!

„החברה הגבוהה" בוושינגטון כולה רוגשת. קניית התלבושות המפוארות לאירועים השונים, הסודיות האופפת אותן (מי תלבש מה?!) והתחרות העצומה שמאחורי השאלה הגורלית — מי יזכה לשפשף מרפקים עם הנסיך והנסיכה, ההתרגשות, הרכילות וכל הכסף, הזהב והיהלומים הנוצצים סביב הביקור המלכותי, דוחים ולו לזמן־מה מעל סדר היום הוושינגטוני אפילו את נושא פירוק החימוש האטומי, „מלחמת הכוכבים" וועידת הפסגה הבין־מעצמתית המתקרבת.

למשך ארבעה ימים נסיך ונסיכה הם מלכיה הבלתי מעורערים של בירת הענק שבדמוקרטיות.

דליה רפאל, וושינגטון

נא לחייך: הנשיא והגברת רייגן מתייצבים מול המצלמות בחברת הנסיך מוולש והליידי דיאנה, בהגיע הזוג המלכותי לוושינגטון, בערב צפויה לארבעה ארוחות חגיגיות בבית הלבן.

חסילונים במגדל תורכי

המגדל שבמרכז טבריה נבנה, לפי האגדה, עוד במאה ה־16, על־ידי „יחסן טורקי", בשביל אחת מנשותיו – כך על כל פנים סיפר דוד גרבורג, מבעלי המקום, לכתבים לענייני תיירים שהוזמנו ל„טיבריוס". זאת מסעדה, הבנויה על חומות העיר העתיקה והיא משתרעת על שלושה מפלסים: המסעדה היא במפלס הקרקע, במפלס האמצעי פיאנו־באר ובעליון – צריח של החומה הצלבנית – אשר ליהנות ממראה כללי של טבריה. המעניין הוא שהמסעדה, על אף קירבתה למלון גני־חמת שהדתיים נלחמו נגדו – אינה בפיקוח משגיחי כשרות.

אין ספק שהמסעדה נועדה לבעלי המאה, מקומיים ותיירים. מרק ירקות ובצל עולה 3,000 שקל, חסילונים עם רוטב שום, מלח, חמאה ויין לבן מחירם 9,000 שקל ואלו מנות ראשונות. כל מיני פאסטות איטלקיות (איטריות) כבר עולות 6,000 שקל, מנות דגים מ־12 עד 16 אלף שקל מנה. עגל, סטייק, פילה במתכונות שונות שוב מ־13 עד 15 אלף שקל. קינוח – גלידה, מלון, קרם קרמל לא פחות מ־4־5 אלף שקל. ארוחה „זולה" מגיעה

לכדי 30 אלף שקל לאיש, בינונית 48 אלף שקל. בתירגום לדולרים של ארה"ב זה אומר 20־33 דולר לארוחות־צהריים ליחיד. זה מה שיש בטבריה.

יוסף שמי

לאה

היופי, בלשון המעטה, לא היה הצד החזק שלה. אפילו קורטוב של חן, שלעיתים קרובות מחפה על גיזרה משובשת, או על תווי־פנים פגומים, חסר ללאה, בתו הבכורה של לבן, הדוד של יעקב. אמנם היו לה „עינים רכות", מציין בחסד המחבר המקראי, אך בהמשך הוא מסביר שהן היו רכות, כי לעתים תכופות היא נהגה לפרוץ בבכי על הרגשות קיפוח כאלה ואחרות.

במקרא מסופר שללבן היו שתי בנות. לאה ורחל. אבל לא כתוב שם שכל אחת מהן היתה שווה את הכסף שלה, כמו שאומרים המשוררים. לאה היתה הטיפוס של עקרת־הבית המפוקחת, שיודעת יותר טוב מכולם שהיא לא מושכת גברים מייד־עם־מה, ואם היא לא תדאג קצת לגורל שלה, אף אחד לא יעזור לה לשרוד בכבוד. אחותה, רחל, היתה יפהפייה אמיתית, שבניגוד לאחות הבכורה שימשה נשוא־חלומות לכל הגברים בסביבה.

במקום מרוחק גידל אבא יצחק את הבן המוצלח שלו יעקב. יצחק לא היה מרוצה מהבנות בסביבה שלו, ושלח את יעקב לאח של אשתו, לבן, כדי שלבנו המוצלח תהיה גברת שתתאים לייחוס המשפחתי. יעקב, בחור צעיר שיודע כבוד הורים, הלך אל הדוד לבן, ובדרך פגש את הבת הקטנה של הדוד. הוא מייד ראה את מה שכולם ראו — רחל היתה שרמאנטית להפליא. לפיכך, הפגישה המשפחתית היתה מרגשת במיוחד.

יעקב רצה אותה — עכשיו — לעולם ועד, ולכן שמח לשיחת הגברים שלו עם לבן. לבן דיבר איתו ביזנס קשוח — הוא לא מוכן שיעקב יעבוד אצלו בחינם, זאת אומרת, ללא תמורה הולמת. יעקב הציע לעבוד אצלו שבע שנים ובתמורה לזכות ברחל לאשה. לבן הסכים והם תקעו כף כמו שני ג׳נטלמנים, שלמלה שלהם יש כבוד. יעקב הפשיל שרוולים ושפך הרבה זעה בעבודות הבית והשדה. הוא לא התלונן, למרות שלעבוד שבע שנים בשביל בחורה יפהפייה, גם אז זה לא היה סיפור פשוט שארטיסטו רואים את הסוף שלו.

האגדה מספרת, שהאנשים בסביבה קצת ריכלו על הנאיביות של הבחור הסימפאטי בענייני ההבטחה של הדוד שלו. הם קלטו מייד את מה שראה יעקב לאחר זמן רב, והוא שעיניה של לאה, מיום שהגיע למשפחה, נעשו רכות־רכות. כלומר, היא בכתה הרבה מאוד.

כאשר הבחין יעקב בעיניים הרכות של לאה, שנשלחות לעברו יום־יום, הוא ערך בירור עם הבחורים הצעירים באיזור. הם חייכו בהבנה והסבירו לו שאבא של לאה רוצה לחתן אותה עם עשיר ושהיא לא מסכימה, עושה לו כל היום סקאנדאלים של בכי, ולכן היא מסתובבת בבית עם עיניים רכות. יעקב חשד שעם סקאנדאלים כאלה כל אבא עלול לשבור מלת־כבוד, ולכן הוא הזמין את הדוד שלו לשיחת הבהרה.

יעקב פתח ואמר שחבריו רומזים לו כי הוא הולך ליפול בפח ומאחר שכך, הוא רוצה לברר: „מה תיתן בעבודתי אותך שבע שנים? ויען לבן ויאמר: הלוא אמרתי לך לאמור: את רחל אתן לך בעבודתך. ויאמר יעקב: ישנן בתולות רבות בעיר הזאת אשר שמן רחל! ויאמר לבן את בתי אתן לך. ויוסף יעקב לדבר ויאמר: לא תוכל לשנות את שמן וקראת ללאה רחל ולרחל לאה? ויאמר לבן את רחל בתי הקטנה אתן לך בעבודתך". עד כאן האגדה, ומכאן היו זקוקים לבן ולאה להרבה וירטואוזיות כדי להגשים את המזימה.

לבן תיכנן את ליל הכלולות עבור לאה, אבל היא זאת שהיתה אמורה לגייס אומץ בלתי־אנושי כדי לבוא אל יעקב בלילה בתור פרעון שטר. ההנחה היא, שלבן לא עשה את הטריק המלוכלך בגלל שהוא היה טיפוס זיפת, אלא משום רחמנותו כלפי בתו.

לאה, שנזהרה בכל תנועה שעשתה באותו לילה גורלי, בכל הגה שפלטה, עברה את הלילה בשלום, כשהיא שומעת את אהבתו הרבה של יעקב לרחל. בבוקר היא היתה זקוקה ללב של אלון כדי לא להישבר חד־משמעית לנוכח מבטי התסכול והשנאה שירה בה יעקב. והיא עמדה בכך, אולי מפני שאת הלילה הקשה של חייה עברה בשלום. יעקב נשא אותה לאשה, והיא ילדה לו בנים, ועוד בנים ועוד בנים, ועם הזמן היא שכחה שנישאה לו בזכות תרגיל מלוכלך שלה ושל אבא שלה.

טבע האדם הוא לשנוא תמיד את האיש שעשה לך רעה, אומר פתגם ידוע, אבל לא כך במקרים שהמזל עומד לצידו של הבן־אדם. השנים רק הוסיפו לפעול לטובתה — לאה זכתה ביעקב לעתים תכופות בזכות פוריותה הידועה־מן־הכלל, ויעקב לא יכול שלא להודות לה על כך. האשה היפה, זו שלמענה הוא עבד קשה מאוד ארבע־עשרה שנים, נשארה אמנם אהבתו הגדולה, אבל היא היתה עקרה ולא יכלה להמשיך את השושלת של יעקב. בניגוד לאחותה.

יתר־על־כן, לאה, זכתה בתודה־רבה מצד בעלה על כך שהעניקה לו יופי של בנים. החלה לשלוח גלים רבים של שנאה כלפי אחותה הצעירה. היא עשתה זאת באותה ערמומיות שקטה וארסית — לבנים שנולדו לה קראה לאה בשמות שהיתה בהם התרסה גלויה כנגד רחל:

ראובן — „כי אמרה כי־ראה ה' בעניי, כי עתה יאהבני אישי";
שמעון — „כי שמע ה' כי־שנואה אנוכי ויתן לי גם את זה";
לוי — „עתה הפעם ילוה אישי אלי, כי ילדתי לו שלושה בנים";
זבולון — „הפעם יזבלני אישי, כי ילדתי לו ששה בנים".

אין ספק שחלומותיה של לאה היו צנועים בהשוואה לחייה היום־יומיים. היא קיוותה לזכות ביעקב לילה אחד, ואולי לעוד קצת, אך עקרותה של אחותה הביאה את יעקב אליה להרבה לילות, והיא זכתה להיות אשתו החוקית הראשונה של גבר שאותו רצתה יותר מכל. יתרה מזו, היא זכתה לתשומת־לב יוצאת מן הכלל מצד ההיסטוריה, שריחמה לא מעט על עיניה הטרוטות.

לילי פרי־אמיתי

טלוויזיה

טלוויזיה לימודית

08.15 אוהבית ירקי־בג כלכלה — תקציב המשפחה. בלבלון — תקציב המדינה. 09.40 בלי סודות: ג—ה. 09.00 אנגלית ה'. 09.20 חשבון שבוע ד'. 10.05 ארץ מולדת: בעיר ובכפר. 10.30 הגיל הרך: רגע עם דודלי. 11.00 עברית מדוברת. 11.15 אנגלית ו'. 11.30 מדעי הטבע ז'־ח': עופות הבית באזורים הטרופיים. 12.00 תלמיד — מבצע איחוד: פשיטא הלה ג. 12.25 אנגלית ז'. 12.45 צרפתית — העיברה. 13.00 אנגלית ח'. 14.00 רגע עם דודלי — גרוטיארה רגע וחבריו בגלים שבגרונואות אפשר לעבית שימוש חדש. הם מוציאים להם מישחקים כיד־הדימיון השורה עליהם. 14.25 גיאוגרפיה — נפט ועושר בארצות המפרץ: הנפט הלל תמורות רבות בחיי היומיום של תושבי המפרץ הפרסי. הסרט סוקר את הפיתוח המואץ של הארצות הללו ואת הכוח הפוליטי העצום שצברו מנהיגי מדינות המפרץ. 14.40 Follow Me: קורס באנגלית מדוברת למבוגרים. 15.00 קסים קסם: גנים. 15.25 קולרגול — פרק 42: קולרגול בבריטניה הגדולה. 15.35 בלי סודות: ביניים 2. 16.00 ים הבוות חי: הסרט מתאר את התהוותו של ים המלח, את המפעלים הקיימים בסמוך לו ביום, ואת התחרות בין ישראל וירדן על אוצרותיו. 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי. מנחה: רפי רשף.

טלוויזיה כללית

17.30 „סייסאר בינינו" — מגזין שבועי מתוך עולם החוויות של ילדים. 18.00 „תקוות גדולות" — סידרה בת 13 פרקים, על־פי ספרו של צ׳ארלס דיקנס. הפרק הרביעי: כשפיפ גדל, גברת האווישם משחררת אותו ופוטרת אותו מחובותיו. אך פיפ אינו מרוצה מחייו העלובים. מאוחר יותר תוקפים גם את אחותו. 18.35 ספורט (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.02 „אלגרו" — הדיון מוסיקלי, שעשועים ושובבות עם מוסיקה ומצב רוח. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „ארץ השכווים" — סרט טבע. השכווי הקנדי הוא עוף בעל יופי מפתיע. שפיתח מנהגים מיוחדים במינם הקשורים בהדיפת מסיגי גבול וכן במשיכת המין השני. הסרט, בעזרת מצלמה בעלת עדשה מיקרוסקופית, מתעד את מנהגי השכווים. 22.00 „זה הזמן" — תכנית אירוח. מנחה: רם עברון. 22.50 „סוף ציטוט" — תכנית בענייני ספרות. מנחה: ירון לונדון. 23.30 חדשות.

רדיו

06.02 „צלילי בוקר". 07.07 „בוקר טוב: טלמן: סונטה בלה מג׳ור, ל"ג חלילים, אופ' 2, מס' 5. אלבינוני: קונצ' בסה מג׳ור, לכנור ותז׳ כלייקשת, מס' 10. 07.30 „שחרית מוסיקלית" (ברשת א'): ורדי: רביעיה במי מינור, לתז׳ כלייקשת. בוקריני: קונצ' בסי במול מג׳ור, לצ׳לו ותז׳. רספיגי: „רשמים מברזיל", סוויטה לתז׳, ודיוס מילו: „השור על הגג", פנטסיה קולנועית לכנור ותז׳. סקיטנס: סימפ' מס' 3 ברו מינור. 09.30 „קונצרט בוקר": סר ארנולד בקס: „יערות נובמבר", פואמה סימפונית. בריטן: רביעיה מס' 2, בדו מג׳ור. בטהובן: קונצ' מס' 1, בדו מג׳ור, לפסנתר ותז׳. ברהמס: סונטה במי מינור, לצ׳לו ופסנתר. שומאן: סימפ' מס' 3, במי במול מג׳ור, אופ' 97, „הריינית". 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „מאוצר הסרטיה": אורי שוהם (חליל) חנוך גריפלר (פסנתר): הנדל: סונטה בסול מג׳ור, מס' 1. מוצרט: 6 וריאציות, ק' 359. רופלרו: פנטסיה פסטורלית־הונגרית, ריינקה: סונטה „אונדין". 13.00 „קונצרט צהרים": היידן: סימפ' מס' 104, ברה מג׳ור, „לונדון". שוברט: שלישיה בסי במול מג׳ור, לפסנתר, כנור וצ׳לו. בטהובן: סימפ' מס' 6, בפה מג׳ור. 15.00 „מילון מוסיקלי". 15.05 „מוסיקה ויותר": לכבוד יום הולדתו ה־85 של ארון קופלנד — חול היום: סונטה לפסנתר (41—39), שירים אמריקניים ישנים בעבודו של קופלנד. סימפ' קצרה 16.00 „קונצרט מנחה": ליסט: ופסודיה הונגרית, מס' 15. שומאן: סימפ' מס' 4, ברה מינור. ברהמס: סרנדה מס' 1, ברה מג׳ור. דביסי: נוקטורנים. פרוקופייב: „רומאו ויוליה", קטעים מתוך המוסיקה לבאלט. 18.30 „קונצרט מהקלטות הסימפ' י־ם — מלחינים יהודים בארצות הברית: בלוך: קונצ' גרוסו מס' 1. ארנולד רוזנר: „מוסיקה להגאה", לחליל וכלייקשת. לנרד ברנשטיין: סרנדה לכנור ותז׳. ארנולד רוזנר: קונצ' גרוסו מס' 1, ברה מינור. 20.05 „ערב טוב": סקרלטי: 3 סונטות לפסנתר. באך: סרלור וסונה. מתוך „הפסנתר המושוה". 20.27 „מאולמי הקונצרטים בעולם": מיצירות: סיבליוס: „טפיולה". „לואנוטר", סימפ' מס' 1, במי מינור. 22.25 „מילון מוסיקלי". 22.30 „מן המקורות": מוסיקה עממית של ספרד. 23.00 „רפי ספנתר: בטהובן 33 וריאציות על ואלס מאת דיאבלי, אופ' 122.

רשת א'

07.30 „שחרית מוסיקלית" (העברה מרשת „קול־המוסיקה"). 09.30 „מפגש" — מגזין בשידור חי. 10.30 „רדיו קל". 11.10 הסידור היומי לבתיה"ס „סמור אני שמע" — והמעשה „הבית מס' 15" — מאת לאה גולדברג. 11.30 „השכלה ודעת לכל". 12.00 „אין" — חדשות (העברה מרשת ב'). 12.05 „מעמי המזרח" — מצעד הזמנים והמרחים. 14.06 „לכת ולבן ולכל המתעניין" — תכניות לילדים: או „קוקי הכקוקי" — מאת טובה והטשבי: כ) „מעשה בזנב לטאה" — מאת מרגלית אלמרטון ג) „בישימון ובערבה" — מאת הנריק סנקביץ׳ ד) „סמור השבוע" — והמעשה „המנגנת האחרונה" — מאת יפה ברלוביץ. 19.15 „לילים הנדירים". „בארץ הלכה" — הדרכים של צדליה רוזן. 19.25 „הבדיר עוללי" — משרט לנוער. עם רבי דבורה. 19.55 „באיגר הנכסים". 16.05 „הדיודרוכה" — „בעצומי הלילה". באת מרים ליננבר: תרגום: תמר רמז; שיחה עילית ועדוד האיסי. 17.12 „גביים שיר". 17.20 „האינטרכסה הפתוחה": „רציונב" הסבה: „יהודי הונגריה בתקופת השואה", פרופ׳ כלה ואני. 18.06 „בינחת ערב" — כשדרו יופי להיות והמבירות. 18.47 פרקי היום בתנ"ך. 19.05 „עינים בפרי השבוע". 19.10 שידורים לעולים. 22.05 „קשר לילי" — [illegible]

רשת ב'

08.05 „סעו לשלום". 09.05 „ביקור בית", עם רבקה מיכאלי. 10.10 „כל צבעי הקשת" — בנין יוסי. 12.10 „גל פתוח" — חדשות ופזמונים. 13.00 „בחצי היום". 14.06 „יש עניין", עם גבי גוית. 15.05 „רגעי קסם" — שירים ישנים ואהובים. 16.10 „סעו לשלום" — בנחה: גדעון הוד. 17.10 „יומן כלכלה". 17.30 „על כספים ואנשים" — מגזין הכישה והחברה. 18.06 שירים עבריים. 18.45 היום בספורט. 19.00 „היום הזה". 19.35 „דין ודברים" — מגזין לענייני חוק ומשפט. 20.05 „מצעד הזמירות". 22.05 „פינת הנאומ". „מחפשים את הפטנט" מנחה מיכה טימור.

רשת ג'

14.06 „לי ולך — שיר וברכה". 15.05 „חדש, חדיש ומחודש". עם קוטי עטרי. 16.05 מוסיקה לעניין. 17.05 „הצגה יומית". עם יקיר אביב. 18.06 „אתם ונבחרים את השירים". 20.05 „קצת אחרת" — פופ מתקדם. עם אורלי מורג. 22.05 „מטלטל" — שירים עבריים. 23.05 „הלילה הוא שירים".

גלי צה"ל

06.00 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים. 06.30 אוניברסיטה משודרת — יסודות הרציונאליזם המודרני בפילוסופיה. מרצה: פרופ' ירמיהו יובל. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית. 09.05 נכון לעכשיו, עם רפי רשף. 11.05 טעם של ספם, עם אורלי יניב. 12.05 להיט לתאבון. 13.05 בסיגנון ישראלי, עם אלי ישראלי. 15.05 פסק זמן. 15.45 „אלף ימים" — סידרה מחיי הצבא בעיבורו ובכיונו של דן רונן על פי „לילה ראשון בלי אמא" של יגאל לב. פרק שני — „הקרב על הבכור". 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שירים עבריים. 16.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 17.00 יומן גלי צה"ל. 17.30 משהו עלמי — מגאזין גלי־צה"ל לענייני חוץ. 17.50 יומן ספורט. 18.05 שעה קלה על בלבלה. 18.15 בוכב הערב. 19.05 „רדיו, רדיו", עם יואב קוטנר. 20.05 „משלנו" מצער הפיזמונים העבריים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת — יסודות הרציונאליזם המודרני בפילוסופיה (ש.ח.). 23.05 על הדבש ועל הכיפאק — שירים שהחברה אוהבים. עירור היה. 24.00 ציפורי לילה — עם יעקב גלער. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

אירלי: קולונל רדל 6.00. 9.00
אבנתי: בית כפר לאסירים מתחילים 7.15. 9.30
בית לסין: אפוקליפסה עכשיו — 23.00; יום א 19.00 [illegible]
בן־יהודה: הבו ואיש השלג 4.10. 7.00. 9.30
גורדון: אפוקליפסה עכשיו 4.10. 7.15. 9.30
גת: אהבתי של סואן 4.10. 7.15. 9.45
דקל: בין התוכות 4.30. 7.15. 9.30
דרייב־אין: 7.15 — 9.30 [illegible]; 12.00 [illegible]
הוד: חי כפשע 4.10. 7.10. 9.30
כחוידאן ת"א: לרקוד עם זר 4.10. 7.15. 9.30
סינמה 1: העד 4.30. 7.15. 9.30
סינמה 2: [illegible] 4.30. 7.15. 9.30
פאר: [illegible] 4.10. 7.15. 9.30
סאייס: א [illegible] של רוקי 23.45
ב' ר"ר סמרינגליג; ג' החברים של אלכס; ד' המרחקים; ה' המתט
רב־חן:
חן 1: הנוקם 7.30. 9.40
חן 2: רומן על בנוח 5.00. 7.20. 9.40
חן 3: קאל 5.00. 7.25. 9.40
חן 4: נשים בעורף 5.00. 7.20. 9.40
חן 5: השוטר מגנב סטור 5.00. 7.25. 9.35
צוותא: התפרזוני 20.00
שחף: [illegible] קהיר השגולה 4.30. 7.15. 9.30
תכלת: יער האזימרגד 4.30. 7.15. 9.30
תל־אביב: נינג'ה אמריקני 4.30. 7.15. 9.30
לימור חדש: אמריקאית בפאריס 4.30. 7.15. 9.30

רמת־גן וגבעתיים

אואזיס: בית ספר לעבירות תנועה 5.00. 7.15. 9.30
לילי: ראסטי ג'יימס 7.15. 9.30
ארמון: הנוקם 5.00. 7.30. 9.40
רב־גן:
גן 1: השוטר מגנב סטור 5.00. 7.20. 9.40
גן 2: ברדי 5.00. 7.15. 9.35
גן 3: יער האמרגד 7.20. 9.40
פנטסיה 10.30. 12.30. 2.45
גן 4: נשים בעורף 5.00. 7.15. 9.40

ירושלים

אריסון: נינג'ה אמריקאי 4.30. 7.00. 9.10
בית אגרון:
16.00 20.000 מיל מתחת למים
18.15 הרומן שלי עם אני
20.00 להתאהב
22.00 משנה מקום משנה מזל
24.00 הרומן שלי עם אני
בנייני האומה: קולונל רדל 6.00. 9.00
[illegible]: ביצורו הגדול 4.30. 7.30. 9.30
הבירה: בית כפר לעבירות תנועה 4.00. 6.45. 9.10
אורגיל: בית כפר לאסירים מתחילים 4.10. 7.15. 9.30
[illegible]: רקעות של [illegible] כל ערב 8.30
אורנע: הנוקם 4.10. 7.00. 9.00
[illegible] בכל ביום ד'
מיטשל: הבו ואיש השלג 6.45. 9.00

חיפה

אורפיר: הנוקם 4.30. 6.45. 9.00
אורה: ביצורו הגדול 4.30. 7.00. 9.15
אמפי: שבע קנים בכלא 4.30. 7.00. 9.15
איילי: אמדיאוס 6.45. 9.00
חן: מקס הלוחם בדרכים 4.30. 7.00. 9.15
עצמון: קוד השתיקה 4.30. 7.00. 9.15
פאר: בית כפר לאסירים מתחילים 4.30. 6.50. 9.15
רון: חף מפשע 4.00. 6.45. 9.00
קרן אור המוזרדש: ראסטי ג'יימס 4.30. 7.30. 9.15

נתניה

שרון: יער האזמרגד 7.00. 9.15

חולון

סבוי: הנינג'ה האמריקאי 4.30. 7.15. 9.30
מגדל: השוטר מגנב סטור 7.15. 9.30
מתנים קרית שרת: הסיפור שאינו נגמר
א' ב' ג' 4.00. 7.00. 9.00
ארמון: רציחות מסווקות 7.15. 9.30
האימפריה מכה שנית 17.00

בת־ים

עצמאות: הנינג'ה האמריקאי 7.30. 9.30

הרצליה

היכל: הנינג'ה האמריקאי 7.15. 9.30
מלון דניאל: רמכו ב' ג' ה' 21.30. 19.15

באר־שבע

חן: תרגיל למרגל מתחיל 7.15. 9.30

תיאטרון

צוותא
לתרבות מתקדמת
הערב, יום ב', 11.11
בשעה 21.00
רב־שיח עם פרופ' אסא כשר, פרופ' ישעיהו ליבוביץ, פרופ' ארווין יעקב, ד"ר צבי כשה, פרופ' אדיר כהן

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי תל־אביב–יפו

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת מס' 1233 ב', שינוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית מפורטת מס' 1233 א', חלק מיחידת שכונת ג' - עבר הירקון.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש: 6631, חלקה: 89 וחלקות 6, 7 ארעיות. רחוב: בראזני 1, 3, 5 ת"א.
עיקרי מטרת התכנית: התרת תוספת יחידת דיור בכל אחד מהבנינים ברח' בראזני מס' 1, 3, 5 המסומנים בתשריט כבנינים מס' 1, 2, 3 סה"כ יחידות הדיור בכל אחד מהבנינים יגיע ל־32 יחידות במקום 31 יחידות דיור המאושרות. סה"כ יחידות הדיור בשטח התכנית יגיע ל־127 יחידות במקום 124 יחידות הדיור המאושרות.
קביעת יציאות לגג מכל אחד מדירות הגג בתכנית.
שינוי התכנית המפורטת מס' 1233 א' אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 2015 מיום 9.6.74 (להלן „התכנית הראשית").
כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז תל־אביב

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

מרחב תכנון מקומי תל־אביב–יפו

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו, הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מפורטת מס' 2394, שינוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית בנין עיר מפורטת "G" ושינוי מס' 1 לשנת 1985 של תכנית מפורטת מס' 339.
השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: גוש: 7100, חלקות: 18, 19, 24, 25, 42, 47, 50 וחלקי חלקות: 23, 26, 31, 46, 51 (חלקות ישנות: 7, 12). רחובות: שפרינצק, קרליבך, הארבעה.
עיקרי מטרת התכנית: תוספת בנין מועדון קולנועי (סינמטק עירוני), הפיכת חלק מהמגרש הציבורי לשטח ציבורי פתוח מסביב למועדון, המצורף לכיכר השוטר, ביטול רח' 1172 וקביעת נתיב תנועה חדש במקומו ולשנות בהתאם לכך את התכנית ב"ע מפורטת "G" אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט פרסומים מס' 1097 מיום 11.6.64 ואת תכנית מפורטת מס' 339 אשר ההודעה בדבר מתן תוקף לה פורסמה בילקוט פרסומים מס' 418 מיום 2.6.55 על תיקוניה.
כל המעונין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא,
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה - מחוז תל־אביב

עיריית אשדוד
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעת פרסום שימוש חורג עפ"י הוראות סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית, בקשה להתרת שימוש חורג בסטיה. מתכנית מפורטת מספר 111/03/3 (תיק בניה שח – 34).
שם המבקש פנחס גל ניהול והשקעות בע"מ. מענו נחל הבשור 15 אשדוד. מהות הבקשה: שימוש חורג ממגורים למשרד „בנה ביתך".
בחלקה 50 בגוש 2019 ברח' נחל הבשור 15 אשדוד.
כל המעונין יוכל לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד, בשעות קבלת קהל.
כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע כתוצאה מאישור שימוש חורג רשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים במשרדי הועדה המקומית הנ"ל, תוך 14 יום מפרסום זה.

א. אזולאי,
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – אשדוד

מרחב תכנון מקומי
כפר־סבא
הודעה עפ"י סעיף 149
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בדבר בקשה להקלה ושימוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה 314 בגוש 6426 רחוב רוטשילד
1) הקלה בשיעור 2.5% עבור קומה נוספת.
2) הקמת חדר עור יציאה לגג בשטח 12.0 מ"ר.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137 בשעות קבלת קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.
התנגדויות מנומקות ובשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד,
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבנייה - כפר־סבא

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„לודים"
רח' טשרניחובסקי 1 ת.ד. 89 רמלה

בהתאם לסעיף 149 (1) לחוק ניתנת בזה הודעה שהוגשה בקשה להיתר בגוש 6074 מגרש 5 במושב משמר השבעה ע"י נצח מרים.
מהות הבקשה: ליתן אישור לשימוש חורג לשימוש במבנה אולם התעמלות קיים כמעבדה לצילום ובדיקת חומרים.
כל בעל קרקע או בנין או מחזיק בהם, הרואה עצמו נפגע כתוצאה מאישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש את התנגדותו המנומקת תוך שבועיים מיום פרסום זה לועדה המקומית „לודים" בציון כתובתו המדוייקת.
את תוכן הבקשה אפשר לראות במשרדי הועדה ברמלה.

יורם רבי
יו"ר הועדה המקומית
לתכנון ולבניה - „לודים"

הועדה המקומית לתכנון ולבניה – **מרחב רמת־השרון**

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון בקשה: בגוש: 6599 חלקה: 147 ברחוב: הגפנים 34 [illegible]
כל מי שיש לו התנגדות [illegible] רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה [illegible] תוך 14 יום מיום הפרסום [illegible]

ש. והבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
„לב השרון"
רח' שטמפפר 5, נתניה
טל' 053־36576 ת.ד. 2171

הודעה ע"פ סעיף 149 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
נמסרת בזה הודעה לציבור, כי לוועדה הוגשה בקשה לאשר תכנית חלוקת קרקע בגוש 7812, חלקה 21 ב„לב השרון" [illegible] צש/75 החלה על המקום. כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יגיש התנגדותו המנומקת בכתב לוועדה, ע"פ הכתובת הנקובה לעיל, תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

צבי הרות
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה – „לב השרון"

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח עין יהב, חולון.
חולון
אהרון — הוסיין 152 קופ"ח עירייה.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
קופ"ח כללית — ברודצקי 31.
פתח־תקוה
מישכיין — חפץ חיים 6.
רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 28.
תל־אביב
ויזה — אצ"ל 152 [illegible] — דיזנגוף 174.
חיפה
יכנה — אבן סינא 7.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
● ביקור חולים — ילדים.
● הדסה ע"כ — כירורגית, אורטופדית, א.א.ג.
● שערי צדק — עיניים, פנימית.
● משגב לדך — נשים.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
תל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00; בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' ברנוביץ 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנבון 24, קומה ג', טל' 525516. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־19.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 ליד המעבירון קומה א', טל: 285022, 294869.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לעזרה ואיתור השרות, טל' 052־32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־669911
ער"ן תל־אביב — טל' 03־761111
ער"ן חיפה — טל' 04־538888
ער"ן באר־שבע — טל' 057־41811
ער"ן נתניה — טל' 053־35612

סילוק מוקשים
מוקד [illegible] — טל' 106.

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100, אילת — 1244, חדרה — 22444.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' 08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 433300, 03־453500.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, גבעתיים, בני־ברק — טל' 781111, עפולה — טל' 065־93334, [illegible] 08־521022.

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:
בימים א'—ה': 7.30
בימי ו' וערבי חג: 7.30

לבני־ברק ולחיפה:
בימים א'—ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30

מתל־אביב לירושלים:
מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00
מבני ברק 8.18

לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00

לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00

מחיפה בת־גלים:
לירושלים — א'—ו': 7.00
לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30

מנהריה לחיפה ולתל־אביב:
6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.30
לירושלים 5.35

זאהי ארמלי נוגח את השער השלישי לטובת ישראל לרשת ניו־זילנד (0:3) צילום: אריה קנפר

ישראל הכניעה במחצית השנייה את ניו־זילנד 0:3

נצחון כואב

נסים כהן, סלקטר וארמלי כבשו אך הצהלה היתה מאופקת

מאת מרדכי חביב

אפשר שהנצחון אתמול על ניו־זילנד 0:3, היה הכואב ביותר של נבחרת הכדורגל הישראלית בעשור האחרון. נצחון שפתח ביווני מחשבה רבים; זרה מלח על פצעים שעדיין לא הגלידו; נצחון שיירשם בהיסטוריית הכדורגל הישראלי כמרגיז.

נכון, לפני ארבע שנים הבסנו באיצטדיון ברמת־גן את נבחרת פורטוגל — 1:4, ולא עלינו למשחקי־גמר הגביע העולמי. אולם הפעם התמונה שונה. לראות כמו־עיניך שנבחרת כמו של ניו־זילנד מנעה מאתנו את העליה למשחק המכריע נגד סקוטלנד; לעשות „ריפליי" ולהיזכר בהחמצה מסמרת־השיער של רוני רוזנטל במלבורן, או את השערים שספגנו בארץ מול שחקני הקנגרו של אוסטרליה. כואב ומרגיז. מותיר טעם מריר למדי.

היום, בתום משחקי תת־הבית האוקייאני, אין לי צל של ספק שהנבחרת שלנו היא הטובה ביותר מבין ארבע הנבחרות ששיחקו בבית. טובה ללא כל ויכוחים, ובכל זאת בעוד תשעה ימים כשהליגה שלנו כבר תהיה בדרכה תתייצב דווקא אוסטרליה למשחק המכריע נגד סקוטלנד.

ישראל — ניו־זילנד 0:3 (0:0)

● נסים כהן (65): משה סלקטר (74): זאהי ארמלי (84).

האיצטדיון הלאומי ברמת־גן, 5000 צופים. שופט: דיטר פאולי (מערב־גרמניה). קוונים: ארון וג'וקין (מערב־גרמניה).

ישראל		ניו־זילנד	
חביב	7	ואן־האטם	4
לסרי	6	מוליגאן	5
ברדה	5	אוואנס	4
קירט	6	באיירן	4
מרילי	6	דונפורד	4
אקהויז	7	קריסוואל	5
נ. כהן	7	בואט	5
סיני	5	מאקלור	6
מלמיליאן	5	האגן	5
סלקטר	5	וולקר	7
ארמלי	6	דיקלאן	6
	65		55
דוידי	–	סומנאר	–

ניו־זילנד יכולה להודות על־כך שאריה חביב לא ניצב בין הקורות במשחק באוקלנד. אתמול הכהיר חביב שהוא השוער מספר 1 שלנו. נסיונו הרב על פני בוני גינצבורג בא לידי ביטוי בשקט נפשי על המגרש ובנסיכת בטחון על שחקני החולייה האחורית כולה. למרות היעדרו של הקפטן אבי כהן, מכאן עבר אותו בטחון לשחקני מרכז השדה ולחלוצים, ולאחר שנסים כהן נתן את האות בכיבוש השער הראשון (יפה כשלעצמו), באו עוד שני שערים שהפכו את הנצחון הישראלי לתבוסה ניו־זילנדית.

לא רק אריה חביב ויעקב אקהויז הבליטו אתמול כישורים. גם נסים כהן היה פעלתן מאד במרכז המגרש. לזאהי ארמלי היו דקות התעלות וגבי לסרי העלה את השאלה הגדולה מדוע ויתרו עליו במסע למלבורן ולאוקלנד.

שלישייה ב־19 דקות

אחרי משחק צפוף במחצית הראשונה, בה החמיץ אורי מלמיליאן הזדמנות־הבקעה מצויינת, החלה המחצית השנייה בצורה משוחררת עוד יותר. משה סיני שנפצע פינה את מקומו לאפרים דוידי (ערך הופעת בכורה במדים הלאומיים ו„נשרף" למשחקים האולימפיים). בדקה ה־65 נכבש השער הראשון: נסים כהן הבחין ביציאת השוער ובצורה אומנותית שיגר את הכדור מעליו פנימה — 0:1.

תשע דקות מאוחר יותר — 0:2 לישראל: אורי מלמיליאן הגביה כדור־קרן מהאגף הימני ומשה סלקטר, שלא בלט אתמול, התרומם בצורה נפלאה וננגח בדיוק ובעוצמה לרשת — 0:2.

בדקה ה־84 עלה הפער ל־3:0: מבצע כל־חימני מצא את ציון מרילי פורץ מהאגף השמאלי: זאהי ארמלי התמקם כהלכה ואת כדור ההגבהה של מרילי המשיך בנגיחה מדוייקת לרשת.

שמחה? בהחלט כן, אלא שהיתה מהולה בעצב.

איך אמר האוהד שישב לצידי: „הגביע העולמי מת; תחי הליגה".

תקישור השתלט

המחצית הראשונה אתמול עדיין לא הבליטה במלוא העוצמה את הפער האיכותי בין הכדורגל שלנו לכדורגל של ניו־זילנד. אולם במחצית השנייה ניכר הפער במלואו. חוליית הקישור הישראלית, בניצוחו של יעקב אקהויז מהפועל תל־אביב, השתלטה על מרכז המגרש, עשתה ככל שעלה על רוחה, הניעה את החלוצים ושיגרה אותם לעמדות־הבקעה נוחות למדי מול שערו של ואן־האטם האורח, שנאלץ להוציא שלושה כדורים מרשתו. שלושה, ועם מעט ריכוז, היה מוציא את אותה כמות שהוציא השוער הטייוואני במשחקים ברמת־גן.

היתה זו מחצית, שבה ראינו נבחרת ישראלית כפי שביקשנו לראות לאורך כל הדרך. לעתים מהרהרים ושואלים מדוע בכל זאת קרה מה שקרה. התשובה, כך אמרו השחקנים עצמם, נעוצה בהיעדר מוטיבציה. שטות ממדרגה ראשונה. אתמול לא היתה מוטיבציה מוגברת, וכדורגל כן היה.

[illegible]

הטבלה הסופית

1.	אוסטרליה	6	4	2	–	2–20	10
2.	ישראל	6	3	1	2	6–17	7
3.	ניו־זילנד	6	3	1	2	7–13	7
4.	טייוואן	6	0	0	6	36–1	0

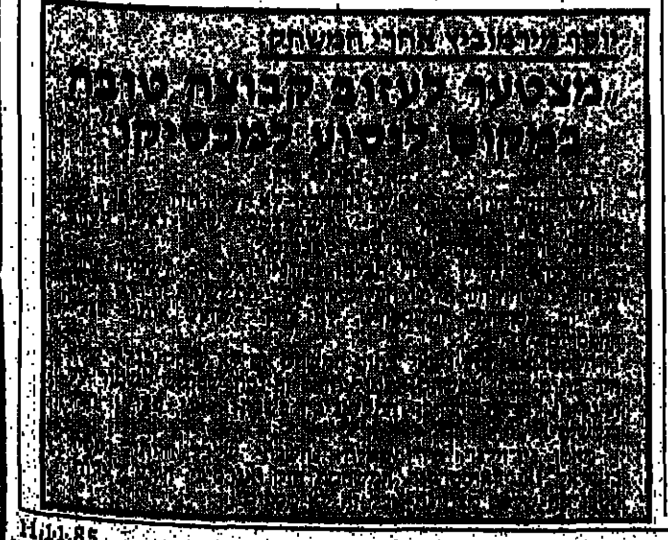

ההפתעה הגדולה ביותר בליגה בכדורסל העונה נרשמה אמש ברוממה:

הפועל ת"א התנפץ בחיפה 94:89

● כדורסל

אליצור נתניה שנייה – חבטה את מכבי ר"ג 88:108 * ג'מצ'י צלף 47 נקודות לסל הפועל רמת־גן 76:121 * מכבי חיפה בצרות – הפסידה לבית"ר ת"א 86:78 * נצחון מכריע לחולון על קרית־אונו 74:116

מזל שיש הפועל ת"א בליגה הלאומית בכדורסל. אריל ויליאמס וחבריו הם ספקי ההפתעות. הפסדם אמש ברוממה להפועל חיפה, סוגרת הטבלה, הוא ההפתעה הגדולה ביותר העונה בליגה – 94:89.

ביתר המשחקים לא היו „זעזועים". דורון ג'מצ'י, עם 47 נקודות, סחף את מכבי ת"א לנצחון מכריע על הפועל רמת־גן – 76:121. אליצור נתניה עלתה למקום השני בעקבות נצחון־חוץ בחולון על מכבי רמת־גן – 88:108. הפועל חולון התאוששה בנצחון־ענק על אליצור קרית־אונו – 74:116, וביתר ת"א גברה על מכבי חיפה 78:86.

המאבק בתחתית החריף בין שתי הקבוצות החיפניות, שאחת מהן תצטרך, קרוב לוודאי, להיפרד מהלאומית.

הפועל הגליל־העליון היתה חופשית.

הטבלה הלאומית

1.	מכבי ת"א	11	11	–	907-1278	22
2.	אליצור נתניה	11	8	3	987-1039	19
3.	הפועל ת"א	11	8	3	1041-1101	19
4.	הפועל חולון	11	6	5	898-1023	17
5.	מכבי רמת־גן	11	5	6	1083-1035	16
6.	הפועל הגליל־העליון	10	5	5	926-943	15
7.	הפועל רמת־גן	11	4	7	1184-953	15
8.	אליצור קרית־אונו	11	4	7	1166-1044	15
9.	בית"ר ת"א	11	4	7	1031-945	15
10.	מכבי חיפה	11	3	8	1009-965	14
11.	הפועל חיפה	11	2	9	1024-800	13

חיפה זה לא סרגוסה

הפועל חיפה — הפועל ת"א (52:46) 89:94

קבוצת הפועל חיפה הוכיחה אמש להפועל תל־אביב כי היא לא סרגוסה, ובסיומת נפלאה מוטטה את התל־אביבים וזכתה לנצחון סנסציוני — 89:94.

שמונה דקות לסיום יצא כוכבה של הפועל חיפה, לירוי קומבס, בחמש עבירות (76:79 לחיפה), ומצבה נראה בכי רע. אולם אז התעלה מחליפו, אלון אופיר, ויחד עם נתנאל דלול, השחקן המצטיין במשחק, צלפו ללא החטאה וניצלו רפיון לא ברור בקבוצת הפועל תל־אביב, ששיחקה בעצבנות ובסירבול.

הפועל חיפה הופיעה למשחק רק עם שישה שחקנים. דני נחמיאס לא שיחק בעקבות הסכם עם הפועל ת"א, ממנה הועבר להפועל חיפה. כל החיפנים ששיחקו הפגינו התלהבות רבה ויכולת טובה.

בדקה ה־21 פרצה מהומה במגרש כשאריל ויליאמס ניסה לפגוע בקומבס. מאמן הפועל ת"א, פנחס גרשון, הוציא את ויליאמס לדקות אחרות וכשחזר גילה יכולת חלשה ביותר.

בהפועל ת"א היטיב לשחק רק לאואן מרסר. שבמחצית השנייה שמר את קבוצתו בתמונת המשחק. אך חולשתם של חבריו מנעה מהם נצחון.

במחצית הראשונה הוליכה הפועל תל־אביב — 46:52, אולם המחצית השנייה הביאה למהפך ולנצחון המפתיע.

שפטו אברהם זגול ואהרון בר, לעיני 1000 צופים, ברוממה.

● קלעו להפועל חיפה: דלול 24; קומבס 23; פרדמן 23; אופיר 16; שביט 4 וקסקי 4.

● קלעו להפועל תל־אביב: לארגי 24; מרסר 21; צימרמן 19; ויליאמס 17 ויעקבי 8.

יוסף גלזר

ג'מצ'י — עשרה סלים של 3 נקודות

מכבי תל־אביב — הפועל רמת־גן (34:62) 76:121

בהיעדרו של מיקי ברקוביץ התחולל הציג אמש דורון ג'מצ'י, כוכבה של מכבי ת"א, יכולת־שיא בשקלע 47 נקודות לסל הפועל רמת־גן — 76:121.

ג'מצ'י קלע 10 סלי שלוש־נקודות, ורק החלפתו שש דקות לסיום מנעה ממנו את שבירת שיא הקליעות העונתי של ג'ון ויילי מאליצור קרית־אונו (49).

מכבי ת"א דרסה את הפועל רמת־גן, כמו שעשתה לשאר יריבותיה בליגה. לי ג'ונסון, במחצית ראשונה מצויינת, וקווין מאגי, בכל המשחק, הציגו את הרמת־גנים כשבר־כלי. רק קארל מק־פייס הצליח להוות איום כלשהו. מק־פייס קלע 33 נקודות, לעומתו היה הענק ריקי סאונסיל חלש ולא קלע אף נקודה.

ברקות הסיום שיחקה מכבי ת"א עם חמישייה צעירה.

שפטו דוד דגן ושי שטריקס לעיני 1000 צופים, ביד־אליהו.

● קלעו למכבי תל־אביב: ג'מצ'י 47; מאגי 29; ג'ונסון 21; לאסוף 12; נלסון 6; יצחק כהן 4 ושטרייכמן 2.

● קלעו להפועל רמת־גן: מק־פייס 33; שלכטר 10; בנט 9; מוסקוביץ 8; בן־ארי 4; פרידברג 4; ויגודמן 2; קאשי 2; שמואל 2 ואברמוב 2.

יצחק ויסהוף

נברסון מוטט את מכבי ר"ג

אליצור נתניה – מכבי רמת־גן (38:58) 88:108

כדורסלני אליצור נתניה גמלו אמש בחולון ליריביהם ממכבי רמת־גן, שניצחו אותם במפתיע בסיבוב הראשון באולמם. הנתניתיים, בניצוחו של קארל נברסון המצויין, זכו בנצחון משכנע – 88:108.

מכבי רמת־גן היוותה יריב שקול לנתניה רק ב־11 הדקות הראשונות – 26:33, אולם אז חל מפנה במשחק. נתניה העלתה ל־38:48, שלוש דקות לפני ההפסקה, וקלעה עד למחצית עוד 10 נקודות ללא מענה – 38:58. הנתניתיים ניצלו בדקות אלה איבודי כדור של יריביהם, ובעיקר של אור גורן.

במחצית השנייה ניסתה רמת־גן לצמצם (65:81 בדקה ה־32), אולם נתניה הגדילה עד לסיום ל־20 הפרש. יש לציין את שמירתו המעולה של דני ברכה על ג'ון תומאס, המסוכן מרמת־גן.

שפטו: נפתלי עובדיה וערן עמית, לעיני 1000 צופים, בחולון.

● לאליצור נתניה קלעו: נברסון 26; סימס 22; פיד 22; ברכה 17; הול 16; רביב 3 ופל 2.

● למכבי רמת־גן קלעו: קורנליוס 25; גורן 24; אנקרום 15; תומאס 14 ורכליס 10.

יוסי חן

מכבי חיפה צימקה אך נוצחה

בית"ר תל־אביב — מכבי חיפה (39:45) 78:86

כדורסלני מכבי חיפה הצליחו אמש כמעט להדביק את בית"ר תל־אביב בשצימקו את התוצאה ל־78:80, מסל של עדי גורדון, לאחר יתרון מבטיח של בית"ר, אך סלים של ג'ונסון וגזונס בסיום סימנו נצחון למארחים — 78:86.

סוד נצחונה של בית"ר ת"א טמון בשמירתו המצויינת של מל הוארד על החיפני דורון שפע, שקלע במחצית הראשונה רק 5 נקודות, עובדה שאיפשרה לבית"ר ת"א להוליך בהפסקה — 39:45.

במחצית השנייה עלו שחקני בית"ר ליתרון מבטיח — 51:65, בזכות משחק טוב של דוייט ג'ונס, שקלע 36 נקודות. דורון שפע התאושש מעט במחצית השנייה, אך לא הושיע את קבוצתו שבשורותיה הצטיין עדי גורדון.

שפטו ראובן וירובניק וזאב נוימן, לעיני 150 צופים, באולם הפועל ת"א.

● קלעו לבית"ר ת"א: ג'ונס 36; ג'ונסון 21; שמטוב 8; חזן 8; הווארד 7 וגינזבורג 6.

● קלעו למכבי חיפה: באטס 21; גורדון 20; שפע 16; פיפלס 10; דור 4; ירדן רוזנברג 4 ושטיינאואר 3.

יוסף חכם

22 נקודות רצופות לחולון

הפועל חולון — אליצור קרית־אונו (45:50) 74:116

מחצית אחת בלבד החזיקה אמש אליצור קרית־אונו מעמד במשחק נגד הפועל חולון. בסיום הורה לוח התוצאות על נצחון חולוני מוחץ — 74:116.

המחצית הראשונה כלל לא רמזה על ההמשך. במחצית זו התנהל משחק שקול, כאשר היתרון נע מקבוצה לקבוצה. אליצור קרית־אונו הוליכה לעתים אף ארבע עבירות שספגו כוכבי הקבוצה, ג'ון ויילי ובובי ואלאס, בין הדקות 14 ל־18, מנעו מהם המשך נאות. במחצית הוליכה הפועל חולון — 45:50.

במחצית השנייה התמוטטה אליצור קרית־אונו. החל מהדקה ה־27 לא קלעה קבוצה זו אף נקודה, לעומת 22 נקודות של הפועל חולון — 61:95 בדקה ה־34. עד לסיום לא נתקלו קליף פונדקסטר ודייוי בורמור בבעיות מיוחדות, וזכו בנצחון מוחץ.

שפטו טוד וורניק ויצחק רמות, לעיני 1500 צופים, בחולון.

● קלעו להפועל חולון: פונדקסטר 29; בורמור 22; קופר 21; זלוטיקמן 17; בוגין 9; אלימלך 6; מאור 6 ווייליס 6.

● קלעו לאליצור קרית־אונו: פייגנבאום 22; ויילי 16; ואלאס 14; קרן 10; מרקוביץ 8; אגמי 2 וא. סנדלר 2.

יוסי חן

מלך הסלים

1.	מאגי (מכבי ת"א)	321
2.	ויילי (קרית־אונו)	312
3.	ואלאס (קרית־אונו)	288
4.	ג'ונסון (מכבי ת"א)	281
5.	תומאס (מכבי ר"ג)	270
6.	ג'מצ'י (מכבי ת"א)	266
7.	מרסר (הפועל ת"א)	262
8.	שפע (מכבי חיפה)	261
9.	ליף (גליל־עליון)	252
10.	בורמור (הפועל חולון)	249

מלכי 3 הנקודות

1.	ג'ק צימרמן (הפועל ת"א)	48
2.	דורון ג'מצ'י (מכבי ת"א)	41
3.	ג'ון ויילי (קרית־אונו)	35
4.	ג'נתן דלול (הפועל חיפה)	32
5.	חנן קרן (קרית־אונו)	27

במחזור הבא (ביום שלישי, 12.11.85)

הפועל רמת־גן – הפועל חולון; מכבי חיפה – מכבי ת"א; הפועל הגליל־העליון – בית"ר ת"א; אליצור קרית־אונו – הפועל חיפה; הפועל ת"א – אליצור נתניה.

קרב־צמרת: מכבי ת"א – גבעת־חיים

מאבק מעניין יהיה הערב, במחזור הד' בליגה הלאומית לנשים בכדורסל, כשקבוצת מכבי ת"א תארח את הפועל גבעת־חיים.

שאר המשחקים הערב: אליצור ת"א/קרית־אונו — הפועל הגליל־התחתון; בני־יהודה ת"א — הפועל חיפה; אליצור ראשל"צ — הפועל קישון; הפועל ירושלים — הפועל ת"א; מכבי דרום/רמת־חן — אליצור קרית־אונו.

התחלת כל המשחקים ב־8.

הפועל — בית"ר 77:103 בדרבי הירושלמי בארצית

קבוצת הפועל ירושלים הנחילה אמש ליריבתה העירונית, בית"ר ירושלים, הפסד מבורח במשחקי הליגה הארצית בכדורסל, כשהיא ביסה אותה בדרבי — 77:103.

יתר המשחקים בדרום: מכבי ראשל"צ — אליצור ת"א/פ"ת 69:78; מכבי דרום ת"א — מכבי ירושלים 67:108; אליצור נווה־דוד רמלה — הפועל שער־הנגב 66:82; הפועל גבעתיים — הפועל קרית־גת 71:78; הפועל גבעת־ברנר ונס־ציונה — מכבי חולון/פ"ת 86:94.

במחוז הצפון גברה הפועל נהריה על מכבי קרית־מוצקין 86:94; הפועל גן־שמואל ניצחה את הפועל עין־הוד 72:89.

יתר המשחקים בצפון: הפועל איתן גבת — הפועל הר־הכרמל 75:100; מכבי כרמיאל — מכבי נתניה 60:66; הפועל בקעת בית־שאן — הפועל רגביה ב' 71:103; מכבי חדרה — הפועל כנרת 66:84.

נצחון לגליקשטיין — הפסד לפרקיס

הטניסאי הישראלי גבר אמש, בסיבוב השלישי של אליפות לונדון, על יריבו הבריטי סולווי — 4:6, 1:6.

שחר פרקיס, לעומת זאת, נכנע בסיבוב השלישי לשחקן ההונגרי בלאש טארוצי — 5:7, 3:6, 6:3.

שלושה משחקי בזק המחישו הפער באיכות

שש קבוצות בליגת־על בכדורעף * שלוש יאבקו נגד הירידה * בת־ים עברה מכשול רציני בנעמן * המעפיל עדיין על „אש קטנה" * הישג לקבוצות החוץ

מה נראה מחר בליגה?

* הפועל המעפיל – הפועל עין־שמר/ברקאי (7): נתנאל תרום ואלכס בוקור: נצחון קל להמעפיל.
* הפועל מטה־אשר/חניתה – הפועל רמת־אביב (7.30): אריה פרקש ואיזידור ברגווסר: רמת־אביב יכולה להקשות על נצחון מטה־אשר.
* הפועל כפר־סבא – הפועל שער־העמקים (7): אסא זינגר וגבי לוטן: נצחון לכפר־סבא.
* הפועל בת־ים – הפועל העוגן (7): אריה מונק ודדו רוזנטל: משחק קצוות בר תוכה בת־ים.
* הפועל עין־המפרץ – אליצור ת"א (6.30): אהרון קמל ופיני שכפלינר: הביתיות הוחלפה. משחק שקול ופתוח בו תנוטש המפסידה סופית את רעיון הצמרת.
* הפועל קרית־אתא – הפועל שריד: נדחה ל־23 בנובמבר.

● כדורעף

מאת אורי אספן

המחזור הד', כמו קודמיו, הצביע על המגמה שציינתי ערב פתיחת הליגה הלאומית בכדורעף. חמש־שש קבוצות מהוות ליגת־על; שתיים־שלוש שקועות בתחתית. במחזורים בהם נפגשות שלוש קבוצות מהתחתית ושלוש קבוצות מהצמרת מובטח חצי מחזור חסר־עניין. כך היה גם בשבוע שעבר.

בשלושה משחקים והפועל כפר־סבא – הפועל העוגן 0:3; הפועל קרית־אתא – הפועל שער־העמקים 0:3; אליצור ת"א – הפועל עין־שמר/ברקאי 0:3, היה משך המשחקים קצר מזמן נסיעת הקבוצות לתחרויות...

במפגשי המרכזי זכו חניכיו של המאמן דוד כפרי מהפועל בת־ים בנצחון חוץ משכנע בנעמן – 1:3 על הפועל עין־המפרץ. כך עברו שחקני הפועל בת־ים שלושה מחמשת מתחריהם בליגת־העל בנצחונות, כשער בה שמטו רק שתי מערכות.

הפועל חניתה/מטה־אשר רשמה נצחון נאה בשריד 3:1 והפועל המעפיל הבהירה לעולה החדשה מהפועל רמת־אביב כי יש עדיין לכבד את האלופה. המעפיל טרם הפסידה מערכה, אך יש לציין שעדיין לא פגשה אף קבוצת עלית.

הממוצע של משך המשחקים היה פחות משעה. סך־הכל – 20 מערכות, כמו במחזור הקודם, כאשר לבד מאליצור ת"א זכו כל המנצחות בחוץ.

תופעה מעודדת היא הביקורת החיובית לה זכו השופטים עד כה.

ותיק ושני צעירים

חזיתי במשחקה של הפועל המעפיל ברמת־אביב. חשבתי שהמארחים יתעלו וישתדלו לנצל את העומס בו היו נתונים כדורעפני המעפיל, שקיימו שלושה משחקים בארבעה ימים (שני משחקים בגביע־אירופה נגד אפועל ניקוסיה). אך חיש התברר שרמת־אביב באה כאילו על סיפוקה בעובדה שבמערכה הראשונה נאבקה כהלכה והוליכה עד 11, ואז הפסידה באופן טבעי בסיום – 3:0.

די תמוה היה לראות משחק בליגה הלאומית בו אפילו הנחתה אחת לא היתה מהשורה השנייה. הפתיחות היו קלות לקבלה ואף תרגיל שהשאיר מנחית ללא חסימה. מצד שני היו גם נקודות־אור באולם המאור־חשוך. הוותיק אבישי קרפונסקי, למרות שנתעתו כבדה, יכול עדיין לתת שיעור לכל מגיש בארץ כיצד עושים זאת היטב. צעירי המעפיל, יניב בר־נצר וניר מנור, עונים על הציפיות כאשר מאפשרים להם לשחק. איתי דיין הולך וכובש לו מקום של קבע בהרכב.

משלושה מוותיקי המעפיל – ארנון עמיר, עוסר ניר ושנאי גלזר – איכזב דווקא הבין־לאומי גלזר בהתקפה, בעוד שהאחרים עשו את שלהם. מאיר גולן, כל עוד שיחק, „טיפל" בשופטים. עיצבן את חבריו ודאג שיעסקו יותר בניגוב הרצפה מאשר במשחק.

מפליא כיצד קבוצה כהמעפיל מרבה לטעות בעמדות השחקנים מבחינת החוקה.

רמת־אביב מסוגלת להרבה יותר אם נמרוד רם יגוון את הגשותיו; גיל לוסטיג, שהפליא כהתקפה במערכה הראשונה, ימשיך כך; ממנחית כמו יוסי לימשיץ אפשר לדרוש הרבה יותר; יואב תרמוני לא יכול להסתפק ב־2־3 הנחתות־מופת בכל מערכה. בכלל, מערך החסימה כמעט שאינו קיים. גרי הלפרין ושלמה צפריר יכולים לייצר, יחד עם חבריהם, תלכיד למרכז הטבלה.

אל להפועל רמת־אביב רק לחשוב כיצד להישאר בליגה. עליה להשיג יותר אם שחקניה יחשבו לטווח ארוך.

גבי לוטן שפט היטב, אך עוזרו נתנאל הד חייב להתרכז יותר בעמדות השחקנים, שזה חלק חשוב מתפקידו.

זרקור על חשבת

* משחקי־בזק: העוגן, עין־שמר/ברקאי ושער־העמקים הפסידו בפחות מ־45 דקות.
* כרטיס אדום: אדום הוא הצבע אצל מאיר גולן, שבשבוע שעבר, כמו שבוע קודם־לכן, ספג כרטיס אדום.
* המלצה: על הפועל רמת־אביב להוסיף תאורה באולמה. החושך הוא אויב הכדורעף.
* 9־9־9: שלוש פעמים 9:15 היתה תוצאת המערכות במשחק בין הפועל מטה־אשר והפועל שריד.
* החוץ עדיף: חמישה מששת משחקי המחזור נסתיימו בנצחונות קבוצות החוץ.
* ציון לשבח: הצטיינו הצמד הוותיק בשיפוט: עוזי בן־צבי מקיבוץ עמיעד והדי זכורשטיאנו מצפת, שניהלו למופת את קרב הצמרת בין הפועל עין־המפרץ והפועל בת־ים, בנעמן.

שישיית המחזור

* עמדה 1: יוחאי בורשטיין (הפועל מטה־אשר).
* עמדה 2: רפי רולניק (הפועל בת־ים).
* עמדה 3: אלדד לחוביץ (הפועל עין־המפרץ).
* עמדה 4: אורי חבר (הפועל בת־ים).
* עמדה 5: עופר שפק (הפועל קרית־אתא).
* עמדה 6: אבישי קרפונסקי (הפועל המעפיל).

הטבלה

1.	הפועל המעפיל	4	0–12	8
2.	הפועל בת־ים	4	2–12	8
3.	הס. קרית־אתא	4	3–10	7
4.	הס. מטה אשר	4	5–11	7
5.	הס. כפר־סבא	4	6–8	6
6.	הס. רמת־אביב	4	7–8	6
7.	הפועל שריד	4	8–7	6
8.	אליצור ת"א	4	7–6	6
9.	הס. עין־המפרץ	4	9–7	6
10.	הס. עין־שמר	4	12–1	4
11.	הס. שער־העמקי	4	12–1	4
12.	הפועל העוגן	4	12–0	4

● ליגות באירופה

יובנטוס — רומא 1:3

במשחק המרכזי במחזור העשירי בליגה האיטלקית בכדורגל ניצחה אלופת אירופה, יובנטוס טורינו, את רומא — 1:3, ומוליכה עם 18 נקודות, לפני מילאן (14) שסיימה בתיקו אפס עם אודינזה. נאפולי, במקום השלישי (13), נפרדה במילאנו בתיקו 1:1 עם אינטר, המדורגת רביעית, עם הפרש שערים נחות.

תוצאות נוספות: אבלינו — טורינו 0:0; בארי — אטאלנטה 0:0; פיזה — קומו 1:4; סמפדוריה — לצ'ה 0:2; וורונה — פיורנטינה 2:2.

* הולנד: בצמרת הליגה ההולנדית לא חלו שינויים בתום המחזור ה־14. המוליכה, פיליפס איינדהובן, הכניסה את רודה – 0:5, ולה 25 נקודות ומקדימה בנקודה את פיינורד רוטרדאם, שסיימה בתיקו 1:1 עם מאסטריכט. האלופה, אייאקס אמסטרדם, הכניסה את פורטונה סיטארד – 1:4, ומדורגת שלישית עם 18 נקודות מ־13 משחקים. תוצאות נוספות: אלקמאר – דוונטר 1:2; אוטרכט – אקסלסיור 0:1; טוונטה אנסחדה – דן־בוס 1:2.

* בלגיה: המשחק המרכזי בין האלופה, אנדרלכט בריסל, והמוליכה פ.צ.בריז', במחזור הי"ג בליגה הבלגית, נסתיים בתיקו אפס. לבריז' – 20 נקודות, ומקדימה בנקודה את גנט, שנפרדה בלא שערים עם סטנדרד ליאז'. אנדרלכט מדורגת שלישית עם 18 נקודות.

* יוון: במשחק היריבות המושבעות ניצחה פאנאתינאייקוס את אולימפיאקוס 1:2, ומוליכה עם 15 נקודות מתשעה משחקים, לפני פאניונוס (13), שסיימה בתיקו 1:1 עם א.א.ק. האלופה, פ.א.א.ק. סלוניקי נוצחה על־ידי פאנהייקי 2:1.

* אוסטריה: שתי הגדולות נאבקות על הבכורה. לאוסטריה וינה, האלופה, שתי נקודות יתרון (31) על ראפיד. במחזור הי"ז הכניסה אוסטריה את גאק 0:5, בעוד שראפיד סיימה בתיקו אפס עם אייזנשטאדט.

לימוז' ניצחה וילרבאן הפסידה

האלופה הצרפתית לימוז', אחת מיריבותיה של מכבי תל־אביב בבית־גמר גביע־אירופה לאלופות בכדורסל, ניצחה במחזור הי"א בליגה הצרפתית את לה־מאן 108:122, ומדורגת חמישית עם 17 נקודות, ארבע נקודות פחות מאשר לווילרבאן, שנוצחה ע"י מטאר־פרנסה, במאריס – 87:81.

וילרבאן מוסיפה להוליך עם 21 נקודות, לפני מונאקו (19), אנטיב ואורתאז (18 כ"א).

אנטיב ניצחה על־חוץ־של־נקודה 75:76 את אביניון, ומונאקו השיגה נצחון־חוץ על וישי 75:89.

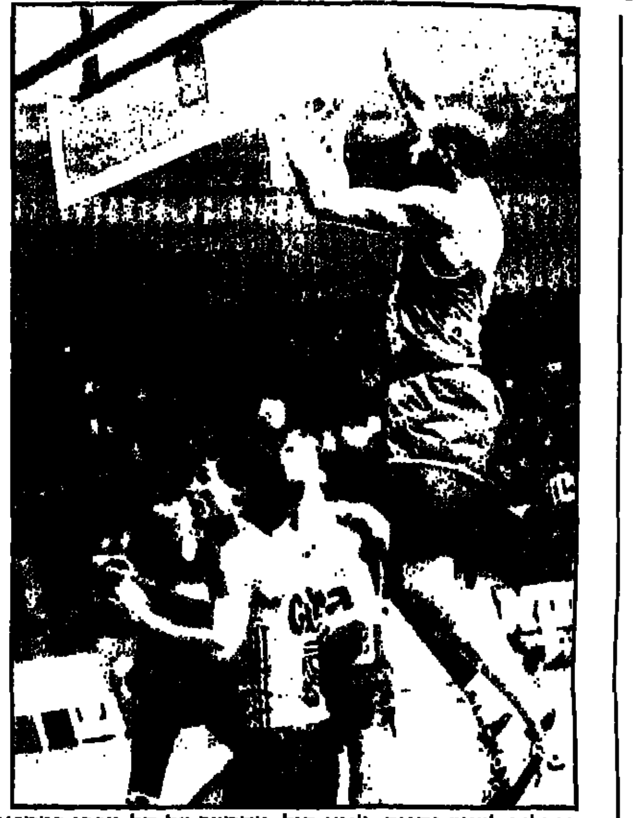

כדורסלן אליצור נתניה, ג'ימי הול, מסתער על סל מכבי רמת־גן, אמש בחולון (88:108). צילום: אריה קנפר

אלופת ישראל נוצחה במאבק מעניין בספרד 3:2

נעמן לא עלתה בגלל 4 נקודות

אלופת ישראל בכדורעף לנשים, הפועל נעמן, שנוצחה אתמול בברצלונה, ע"י אספניול, אלופת ספרד — 8:2. לא עלתה לסיבוב השני בגביע־אירופה לאלופות בגלל הפרש נקודות בתוך הד' מערכות.

הישראליות שניצחו במשחק הראשון בנעמן — 2:3, הפתיעו אתמול במאבק עקשני ורק המערכה החמישית היתה בעוכריהן כשנוצחו — 15:5.

הישראליות זכו במערכות הראשונה 12:15 והשלישית 2:15, אך נוצחו בשנייה 15:7, ברביעית 15:11 ובחמישית 15:5.

בישראל היה יתרון נעמן בנקודות בתוך המערכות 61:63, אך אתמול זכו הספרדיות — 53:59 ובסיכום — 116:120 לברצלונה.

הפועל קרית־אתא נוצחה בברלין 3:2

קבוצת הפועל קרית־אתא נשרה במוצאי־שבת מגביע התאחדויות האירופיות בכדורעף כשנוצחה בברלין – 3:2, לאחר משחק מצויין. המשחק ארך שעתיים ו־20 דקות וקרית־אתא כבר הוליכה 2:1.

גם במשחק הראשון ניצחו הגרמנים – 2:3.

סלוניקי ניצחה גם בבת־ים 1:3

מאת מרדכי חביב

קבוצת הנשים בכדורעף של פילאתליטקוס מסלוניקי העפילה אמש לסיבוב השני בגביע־אירופה למחזיקות־גביע כשגברה בבת־ים על הפועל המקומית – 1:3. בשבוע שעבר ניצחו היווניות בסלוניקי – 0:3.

המשחק עמד על רמה טובה במשך 69 דקות. המערכה הראשונה היתה הארוכה מכולן – 23 דקות, והסתיימה בנצחון היווניות – 14:16. בת־ים כבר הוליכה – 13:14, אבל נוצחה במערכה, כה התעלו ענת הרשקו וטלי פרידברג.

במערכה השנייה ניצחו הבת־ימיות – 6:15. תוך 15 דקות בהן הצטיינו נילי זיגדון ואנה אשכנזי.

המערכה השלישית נמשכה 13 דקות ונילי זיגדון היוותה קרן־אור בודדה באפלה הבת־ימית – 5:15 לסלוניקי.

המערכה הרביעית היתה שקולה. בסיומה ניצחו היווניות – 10:15, תוך 18 דקות, כשבמהלכן התעלו ענת הרשקו ונילי זיגדון.

שפט וולטר בום מאוסטריה, בעזרת הישראלי אהרון קמל, לעיני 500 צופים, באולם הפועל בת־ים. המשקיף היה סמי ממרן מישראל.

סווירי: מודיעין־אזרחי יחקור הסכמים סודיים

„התאחדות לכדורגל תתמור בעתיד במעקב אחרי ביצוע תקנון התשלומים של שחקני הכדורגל. במרכון יופעל מודיעין־אזרחי בגילוי הסכמים סודיים. שחקן או אגודה שיתפסו על אי ביצוע תקנון התשלומים יעמדו לדין" – דברים אלה אמר שאול סווירי, יו"ר הנהלת התאחדות לכדורגל, בכנס נציגי קבוצות הפועל מהליגה הלאומית והארצית.

נציגי הקבוצות כונסו כדי לדון במצב החובות של האגודות למס־הכנסה.

מזכ"ל הפועל, יצחק אופק, דיווח לנציגי הקבוצות על הפגישה שקיימו ראשי מרכזי הספורט עם נציב מס הכנסה, יאיר רבינוביץ.

אופק תבע מנציגי הקבוצות לשלם את החוב השוטף למס הכנסה. לגבי החוב המצטבר ייפגשו ראשי המרכזים עם שר האוצר, יצחק מודעי, במטרה לנסות ולמצוא פתרון לבעייה.

* מליאת מרכז הפועל: בישיבתה אתמול, אישרה קיום בחירות בכנסי הפועל. הבחירות ייערכו ביום שלישי, 23 בספטמבר 1986. המליאה הטילה על ועדת הארגון להכין הצעה מפורטת לקיום הבחירות. ההצעה תובא לאישור המזכירות והמרכז.

שושנובה ואומליאנצ'יק התחלקו בכתר

השליטה הסובייטית באליפות העולם בהתעמלות על מכשירים במונטריאול נמשכת.

אלנה שושנובה זכתה בתואר העולמי בקרב־רב, כשצברה 78.663 נקודות, יחד עם בת־ארצה אוקסאנה אומליאנצ'יק.

הרומניה ייקאטרינה סאבו, האלופה האולימפית, סיימה רק במקום החמישי, אחרי שתי מתעמלות ממזרח־גרמניה, קרסטן ופאהנריש.

בולגרי קבע שלושה שיאי־עולם

המשקולאי הבולגרי נעים שאלאמנוב, בן ה־17, קבע שלושה שיאי עולם במשקל נוצה (עד 60 ק"ג), כשהניף 145 ק"ג, רחק 186 ובסה"כ הרים 331 ק"ג, בתחרות שהיתה בגביע העולם במונטה־קרלו.

לפי פקודת החברות

חב' קרן אביבה בע"מ

מס' תיק 51-107437-9

מודיעה

על קבלת החלטה מיוחדת בעניין הוספת המטרה הבאה למטרות המפורשות בתזכירה: „להקים ולנהל בישראל ומחוץ לה, מועדוני־גלישה ומועדוני־חוף לשם מכירה, קניה, השכרה, אחזקה ואחסנה של גלשני גלים ורוח ולשם מתן כל השירותים הדרושים לניהולם של מועדוני־גלישה ומועדוני־חוף כאלה".

יוסף קופרשטיין מנהל

עיריית הרצליה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על ידי רוכר, רחוב הנחשון 19 רמת השרון בקשה [illegible] הרצליה רחוב הנגים גוש 6665 חלקה 108 [illegible] הקלה של 6%.

כל המעוניין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית ברחוב סוקולוב 10 הרצליה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל. וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הועדה המקומית האמור, בכתובת הנ"ל תוך שבועיים מיום פרסום מודעה זו.

אלי לנדאו, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה

ועדת משנה לתכנון ובניה חולון

הודעה על פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965

תיק בנין 2550

ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 308 בגוש 6740 רח' ארלוזורוב מס' 150 חולון הכוללת הקלה של 6% משטח המגורים (586/2 מ"ר) בשתי הקומות ו־109 בקו בנין צדדי (צפוני), החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ג'.

את התוכניות אפשר לראות במשרדי הועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

עו"ד חיים שרון, יו"ר ועדת משנה לתכנון ובניה — חולון

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965

הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל־אביב

תכנון מקומי רמת־השרון

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז תל־אביב, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמת־השרון הופקד, ביחד עם התשריט המצורף אליה, תכנית מס' ר"ש 453 שינוי למתאר מס' 210/א'.

השטחים הכלולים בשינוי התכנית ומקומם: שטח התכנית 145.9 דונם. גוש: 6417, חלקות: 26, 27, 30–53, 61, 186–191, 342, 343, 346, 351, 353, 355, 393, 394, 476–473.

עיקרי מטרת התכנית: א. קביעת שטח לקריית חינוך במסגרת הפקעות לצרכי ציבור 50% משטח התכנית. ב. קביעת אזור מגורים א. ב־1 ומיוחד. ג. קביעת שטחים לעיצוב ארכיטקטוני הכוללים כיכר. ד. התוויית דרכי גישה ושבילים להולכי רגל.

כל המעוניין רשאי לעיין בשינוי התכנית ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית, וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית האמורה.

מרדכי כהנא, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה – מחוז תל־אביב

מדינת ישראל

חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

מרחב תכנון מקומי נהריה

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

ניתנת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה נהריה שבעיריית נהריה, הופקדה תכנית מפורטת הנקראת תכנית מפורטת מס' 4517 [illegible] והחלוקה למגרשים בנהריה ביחד עם התשריט המצורף אליה.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: גוש 18173 חלקות 31, 86-88, 191, 206, 207, 211-215, חלקי חלקות 38, 36, 176, 192, 202-205, רחובות קרן היסוד והרצל ליד תחנת אגד.

עיקרי מטרת התכנית:

א) תכנון הבנוי וחלוקתו למגרשים תוך הפרשת שטחים לצרכי ציבור.

ב) החלפת מגרשים בין עיריית נהריה לבין שכון עובדים בע"מ.

כל המעוניין בתכנית, רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, ובכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על־ידי התכנית, [illegible] רשאי תוך חודשיים מיום פרסום ההודעה ברשומות להגיש התנגדות במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

ישראל קניג, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון

רוזוליו ופסה — מועמדי התק"ם לוועדה המרכזת

הוועדה המרכזת החדשה תיבחר ותוצג בראשית דצמבר ● מועמדותו של רוזוליו תאושר ללא הצבעה — כיהן רק שנתיים בתפקידו

מאת כתבנו לענייני הסתדרות

מזכירות התק"ם אישרה אמש את מועמדיה לוועדה המרכזת: מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, ויו"ר האגף לתרבות ולחינוך נחום פסה. ביום ה' הקרוב יתכנס מרכז מפלגת העבודה כדי להצביע מי מ־8 חברי הוועדה המרכזת אשר יעבור את מחסום 60 האחוזים, ייכלל בין חברי הוועדה המרכזת הבאה.

פסה, אשר עירת כבר שתי קדנציות יצטרך לעמוד ביום ה' לבחירה. ואילו מועמדותו של רוזוליו הנמצא בתפקידו רק כשנתיים, תאושר ללא הצבעה. החלטת מזכירות התק"ם היתה לאחר דיון ארוך, תוך קביעת יעד להגביר את מעורבותה בהסתדרות ובמערכת הציבורית. יצויין עוד, כי קיבוץ כרור־חיל הביע באסיפת קיבוץ שהתקיימה כבר לפני מספר ימים תמיכה מלאה בהמשך פעילותו של פסה בוועדה המרכזת.

הוועדה המרכזת החליטה אתמול על כינוס מליאת הוועד־הפועל בהרכבו החדש, כפי שנבחר ע"י מועצת־ההסתדרות בתום הוועידה ה־15.

הוועד־הפועל יתכנס ביום ראשון י"א בכסליו תשמ"ו (24.11.84) כשעל סדר היום: בחירת מזכ"ל ההסתדרות. כן הודיע המזכ"ל ח"כ ישראל קיסר שהוועדה המרכזת החדשה תוצג ע"י המזכ"ל ותיבחר בישיבה נוספת של הועה"פ, כפי הנראה בראשית דצמבר ש.ז.

תלמידי תיכון, אמרו כן לחוסיין

תלמידי תיכון, קחו את גורלכם בידכם – אמרו „כן" לחוסיין. בעיית השטחים על 1,000,000 הערבים הפלסטינאים החיים בהם, היא אחת הבעיות המרכזיות של החברה הישראלית, היא הגורמת לגזענות ומונעת את המשך תהליך השלום.
אנו קוראים לממשלת ישראל לשבת לשולחן המשא ומתן עם חוסיין ונציגים פלסטיניים ללא תנאים מוקדמים ועל בסיס פשרה טריטוריאלית. עלינו להפסיק לשלוט בשטחים המאוכלסים בצפיפות על־ידי עם זר. לא למלחמת אחים – כן לדמוקרטיה – וזהו נוסח הכרוז שעליו התבקשו לחתום תלמידי תיכון בירושלים ובערים אחרות, ביוזמת „השומר הצעיר". בתצלום: דוכן החתמה בירושלים. (תצלום: רחמים ישראלי)

הצעה להנהיג הפחתת מחצית המאסר לאסיר במקום שליש

מאת בצלאל עמיקם,
כתב „על המשמר"

מחפכה בכל הנוגע לשחרור מוקדם של אסירים עומדת לחתקבל בשירות בתי הסוהר אם תאומץ הצעת חוק חדשה שגובשה ע"י היועץ המשפטי של השירות, עו"ד הלל שמגר.

לפי הצעת החוק תהיה ועדת השחרורים רשאית לשחרר אסיר ברשיון כבר בתום ריצוי מחצית מתקופת מאסרו במקום שני שליש מהמאסר כפי שקבוע היום בחוק. זאת, כאשר התנהגות האסיר בעת המעצר, עברו ואישיותו נותנים יסוד להניח, כי לא יוסיף לעבור עוד עבירות וכי חל שינוי של ממש ביחסו לחברה.

ההצעה גם קובעת הסדר לפיו אסיר אשר מסיבות כלשהן לא שוחרר טרם זמנו בתום שני שלישים מן המאסר, או מחצית התקופה, יוכל למרות זאת לזכות בהפחתת עונש מיוחדת ששיעורה ישתנה עפ"י אורכה של תקופת המאסר אך זאת תמורד כמספר ימים לכל חודש מאסר.

כר כבר נשקלת גם תוספת מקומות כליאה משמעותית של כ־300 מקומות נוספים בשנה וכך לאפשר פתרון נוסף של בעיית הצפיפות, בבתי הסוהר.

שיתוף פעולה בין לוס־אנג'לס לירושלים בתחום הטיפול באוכלוסיה

מאת כתב „על המשמר" בירושלים

תוכנית משותפת ומיוחדת המ־הווה חלק ממיזכר ההבנה בין ארה"ב לישראל, תקשור את ירושלים ולוס־אנג'לס בהסכם מיוחד שעליו הודיעו ראש עיריית ירושלים טדי קולק וראש עיריית לוס־אנג'לס תום ברדלי השוהה בירושלים.

פרויקט זה, שיופעל ע"י מומחים של שתי הקהילות במחקר ובפעילות ישירה בשטח, נוגע לשרותים התומכים והמטפלים באוכלוסית הקשישים בשתי הערים. התוכנית כוללת חילופי מידע ומומחים. הסכם זה, שהוא הראשון במסגרת הסכם ההבנה נערך בחסות המשרד לבריאות ושרותים הומניטריים של ארה"ב ומשרד העבודה והרווחה בישראל. לאור העובדה שגם ירושלים וגם לוס אנג'לס מאופיינות באוכלוסיה רב־גונית, יפעלו שתי הערים לבנות מודלים של התמודדות עם בעיות האוכלוסיה.

270 אלף פקעות צבעונים מהולנד לבירה

כמחווה לירושלים גייסה השנה אגודת הולנד ישראל 100,000 פקעות צבעונים שנאספו ונתרמו ע"י מאות איכרים ברחבי הולנד.

נוער נוצרי הולנדי הצטרף למבצע והצליח בעזרת הופעות ואירועים לגייס 70,000 פקעות. חברת „אל־על" התגייסה למבצע באשתקד ע"י הובלת הפקעות ללא תשלום.

אגף הגננות בעיריית ירושלים ישתול השנה כ־270,000 פקעות הולנדיות בכל שכונות ירושלים ובגנים המרכזיים.

החל שלב ב' של החזרת העריקים לצה"ל

מאת אבי בניגוד
כתב „על המשמר"

צה"ל החל השבוע בחלקו השני של מבצע החזרת העריקים ומנותקי הקשר לשרות צבאי. במסגרת שלב ב' של המבצע פושטות חוליות לוכדי העריקים של המשטרה הצבאית על בתיהם של העריקים באישון לילה, עוצרות אותם ואח"כ מעמידות אותם לדין. עריקים שבעקבות חששותיהם אינם לנים בבתיהם עלולים לפגוש את שוטרי המשטרה הצבאית גם במקום עבודתם. בימים אלה מתנהל המבצע באזור פיקוד המרכז.

בשלב ב' של המבצע נכללים כ־3000 אנשי מילואים שלא נענו לקריאת צה"ל להתייצב מרצונם כחורה לשרות תוך הקלה בדין. ביומיים הראשונים למבצע נלכדו כבר למעלה מ־100 עריקים. בצה"ל יש נחישות מוחלטת בכל הנוגע למלחמה בתופעת העריקות.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 8.11.85

		בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
	היחידה	קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
דולר אמריקני	1	1444.75	1509.76	1468.83	1487.16	1477.5
לירה שטרלינג	1	2042.55	2139.60	2079.13	2105.08	2091.4
מרק גרמני	1	550.55	576.71	560.41	567.40	563.55
פרנק צרפתי	1	182.60	193.73	188.25	190.60	184.92
גילדן הולנדי	1	487.49	510.66	496.22	502.42	499.92
פרנק שווייצרי	1	669.29	701.09	681.27	689.77	685.61
כתר שבדי	1	183.24	191.94	186.51	188.84	187.44
כתר נורווגי	1	183.18	191.88	186.45	188.78	187.20
כתר דני	1	152.17	159.40	154.89	156.83	153.69
מרק פיני	1	256.64	268.84	261.24	264.50	262.67
דולר קנדי	1	1048.30	1098.11	1067.08	1080.39	1073.8
דולר אוסטרלי	1	983.10	1035.79	998.07	1010.52	999.53
ראנד דרום אפריקני	1	484.46	557.39	550.51	557.38	553.62
פרנק בלגי	10	268.51	285.25	276.85	280.30	278.38
שילינג אוסטרי	10	782.95	820.16	769.98	806.92	801.08
לירה איטלקית	1,000	813.89	865.33	830.49	840.86	834.75
ין יפני	1,000	701.50	734.83	714.06	722.97	716.89

בפלילים

אני באתי ארצה לבנות ולהשתולל בה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

יכונה טיסקה. אזרחית פולין המתגוררת במרכז הקליטה בבאר־שבע, שוחררה אתמול בערבות, לאחר שנעצרה בעקבות תקיפת עובדות סוציאליות ושוטרת. בסוף השבוע שעבר, ביקשה האשה המחאה מהעובדת הסוציאלית במרכז הקליטה. העובדת ענתה לה, כי יום חלוקת ההמחאות הוא למחרת. בתגובה, תקפה האשה את העובדת והכתה אותה. עובדת אחרת שניסתה להתערב, הותקפה גם היא. שוטרת שהוזעקה למקום ספגה מהאשה המופרעת שתי סטירות.

לפני כששה חודשים, נעצרה יכונה טיסקה לאחר שציירה צלבי קרס על קירות מרכז הקליטה. אתמול שוחררה בערבות לאחר שהיתה עצורה 72 שעות.

השודד העיר את האשה משנתה וביקש דולרים

אשה תושבת הרצליה נשדדה בסוף השבוע על ידי שודד שחדר לביתה והעיר אותה משנתה באישון לילה.

הנשדדת היא רבקה יעיש, בת 28, מרחוב גיל 651 בשכונת נווה־עמל בהרצליה. היא סיפרה בתלונתה במשטרה, כי ביום ו' סמוך לשעה 3 לפנות בוקר התעוררה לשמע קול של אלמוני, והבחינה, כי הוא רעול פנים ומחזיק בידו תיק וסכין. הוא דרש ממנה כסף והיא נתנה לו 10 אלפים שקל שהיו בארנקה. אולם הוא לא הסתפק בכך, שפך את כל תכולת הארנק ולקח 30 אלף שקל נוספים. אחר כך ביקש ממנה דולרים. כשאמרה שאין לה, קרע שרשרת מעל צווארה ונמלט. אולם לפני צאתו חיפש גם בארונות הבית.

הפורץ נכנס דרך תריס במטבח, שעה שהאשה ישנה עם שתי בנותיה. בשיחה עם כתב עתי"ם אמרה, כי היתה לבדה כיוון שבעלה עבר במשמרת לילה.

לאשה שתי בנות, אחת בת 3 והשניה בת שנה ורבע. בשעת השוד התעוררו הבנות והתחילו לבכות, אך השודד מנע ממנה לגשת אליהם. (עתי"ם)

על מותו של
מאיר ווייל
ממעצבי החינוך המשותף
מנפחי זרם העובדים
מראשוני מורינו
מתאבל

סמינר הקיבוצים
תל־אביב

אנו משתתפים באבלם של
לאה, קוצי וכל המשפחה
על מותו של
מאיר ווייל ז"ל

חברים
בקיבוץ משמר־העמק

עם המשפחה וקיבוץ הזורע

אנו אבלים על מות
חגית

החניכים וחברי העובדים
במוסד החינוכי „שומריה"

לליזה רפאלי, למשפחה
ולקיבוץ הזורע

אתכם באבל בהילקח
חגית

חברים בקיבוץ זיקים

לפרידה ולקיבוץ עין החורש

אתכם בצער על מותו של
דוד

חברים בשער־הגולן

ליהודית אולמן, לרחל ומיה ומשפחותיהם
במות הבעל־האב
מיכה אולמן
לעטרה ואברהם שרון
במות האם
רחל שמעונוביץ

תנחומים מאת המשפחות:

אברמוביץ	הוררי	לאון	סמטרנק	רובינגר
ארליך	חניקמן	לובנסקי	פרלמן	ראון
אוליבר	הירשנביין	לורוביין	פרישברג	שטיינברג
אביצור	ויינברג	לאומר	קורנביין	שמילמן
בוגוסלביץ	זכאי	מיכאלי	קולקר	שרגל
ברנשטיין	זלצינגר	מיטלמן	קפלן	
בראז	חנין	ד"ר מסקל	רייק חוקה	
הוגמן חנה	כהן ארמונר	פרידמן פ.	רימון	

לחברנו אריה שינטל ולבנים יצחק ויוסי
בהילקח מכם הרעיה והאם האהובה
הינדה שינטל
ידידתנו היקרה
קבלו את תנחומינו
צערכם – צערנו

חיפה, 10.11.85 — מירה ודב שובל

עם תרצה והמשפחה
שותפים לאבלכם במותה של
האם

קיבוץ שער־הגולן

המחלקה למכונות

הכח המוביל ג'ון דיר!

1985

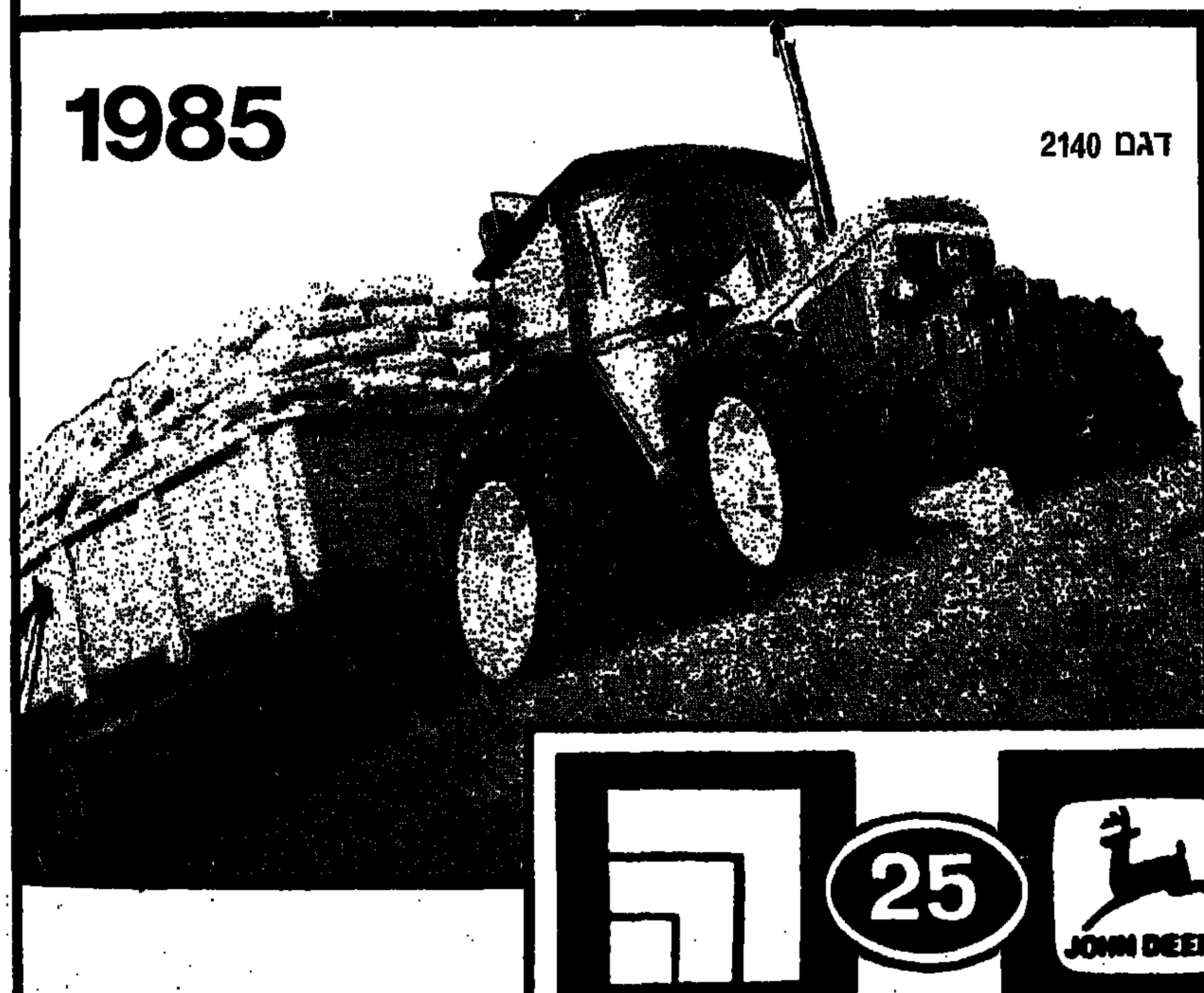

דגם 2140

המחלקה למכונות הפועלת במסגרת האגף למכונות וציוד של המשביר המרכזי החלה את דרכה בשנת 1936 כמדור לשיווק מכונות חקלאות כחלק מהמחלקה הטכנית. מתפקידו של המדור למכונות חקלאות היה לייבא מכונות חקלאיות מארצות אירופה וארה"ב ולספקן להתישבות העובדת, מושבים וקיבוצים.

לאחר מיצוי כל האפשרויות במסגרת המחלקה ומאחר שאף אחד מהיצרנים הקשורים עם המחלקה לא יכול היה להציע קטפת שתתאים לתנאי הארץ נבחרה חב' "ג'ון דיר" היצרנית בעלת המוניטין של 150 שנה. ולקראת שנת 1960 יצא הדור הראשון גם של טרקטורים בעלי מנוע דיזל אנכיים מסדרת "10".

בשנת 1963 הופיעה צורה חדשה של טרקטורים אופניים מסידרת "20" שכללה בין היתר את הטקרטור המהולל מדגם 3020 בעל 65 כ"ס. טרקטור זה הפך להיות להיט במשקי הארץ, אחיו הגדול יותר 4020 היה בשעתו הטורקטור המבוקש ביותר בארה"ב וזאת בשל החידוש הטכנולוגי המיוחד, ממסרת הפאור שיפט. כ־500 טרקטורים מדגם 3020 נרכשו ע"י חקלאי הארץ, רבים מהטרקטורים הללו עובדים עד היום, ואחדים הגיעו לגיל 20.

סדרת ה־50 שהמשביר המרכזי משווק כיום הופיעה לראשונה בתחילת 1982 סידרה זו הינה פרי נסיון שנרכש במשך שנים רבות ותוצר של יכולת טכנולוגית יוצאת מהכלל.

25 שנים
אמינות ושרות
JOHN DEERE

1960

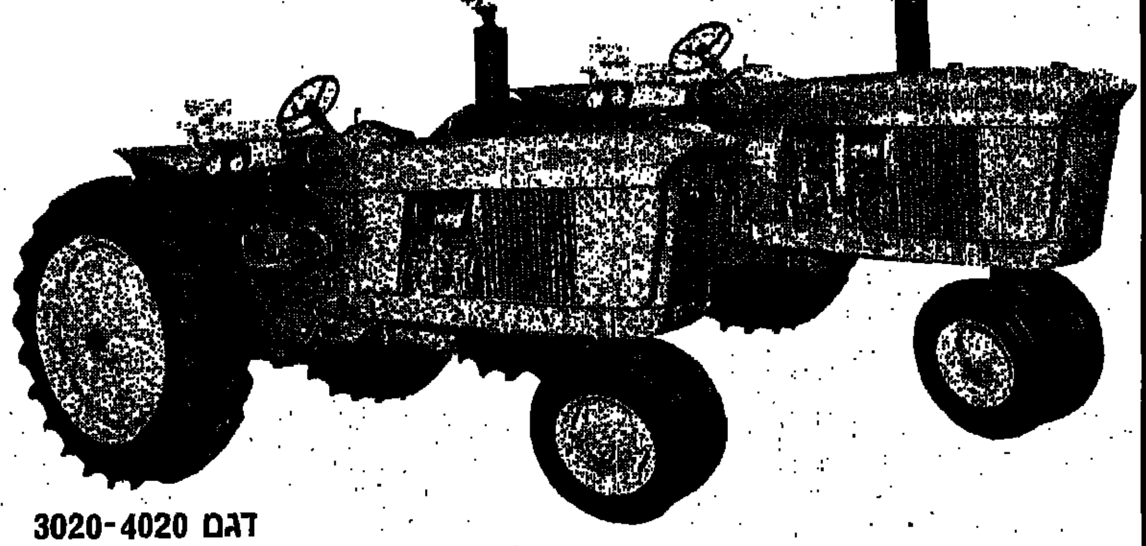

דגם 3020-4020

למעלה מ־7000 טרקטורים ג'ון דיר מכל הסוגים שווקו במשך חצי יובל שנים מ־47 עד 290 כ"ס, כשהגדולים מעל 100 כ"ס הם המובילים במשק החקלאי. קטפות כותנה שווקו למעלה מ־500 יחידות.

המשביר המרכזי, המחלקה למכונות, גאה להיות נציגה של יצרן גדול בעל רמה ומעמד בינלאומי שעימו השיגה כברת דרך ארוכה, ושמחה לחגוג ביחד עם עובדיה ולקוחותיה 25 שנים של עבודה מבורכת בקידום המיכון החקלאי בארץ, והספקה רצופה של מיטב המכונות למשק החקלאי. מתן שרות אמין ואחראי בהתמדה ובמסירות. במשך חצי יובל שנים גובש צוות המונה 160 נשים וגברים, בראשותו של החב' דוד תדמור ובניצוחו של החב' אהוד בכר. ציבור עובדים מסור ומיומן זה נאמן לתפקידו ומזדהה עם מקום עבודתו, במשרדים, מחסני חלפים, במכירות, בשרות, ובמוסכים, כולם תורמים כדי לתצעיד את המחלקה למקום הראשון המוביל בשרות ובשווק.

לכל ציבור החקלאים ולקוחותינו הנאמנים אנו מביעים בזאת תודה על האמון שנתתם בנו.

המשביר המרכזי
האגף למכונות ולציוד
עברנו
דרך השלום 12 תל־אביב טל. 339731 ת.ד. 130 מיקוד. 61001